

FINANSMINISTERIET

Aftaler om Finansloven for 2008

Marts 2008

Aftaler om Finansloven for 2008

Marts 2008

Aftaler om Finansloven for 2008
Marts 2008

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Publikationen kan bestilles eller afhentes hos:

Schultz Distribution
Herstedvang 4,
2620 Albertslund
Telefon 43 63 23 00
Fax: 43 63 19 69
E-mail: Schultz@schultz.dk
Hjemmeside: www.schultz.dk

Henvendelse om publikationen

kan i øvrigt ske til:

Finansministeriet
Udgiftspolitisk center
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Omslag: B:GRAPHIC
Tryk: Schultz Grafisk
Oplag: 2.500
Pris: 125 kr. inkl. moms
ISBN: 87-7856-871-4

Elektronisk publikation:

Produktion: Schultz
ISBN: 87-7856-872-2

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside:
www.fm.dk

Indholdsfortegnelse

Oversigt over finanslovsaftalerne for 2008	5
1 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance om: Finansloven for 2008 (5. marts 2008)	7
2 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om: Nye initiativer på sundhedsområdet (1. marts 2008)	61
3 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om: En jobplan (28. februar 2008)	69
4 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance om: Flerårsaftale for kriminalforsorgen 2008-2011 (28. februar 2008)	97
5 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om: Styrket indsats på naturområdet (29. februar 2008)	107
6 Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om: Etableringen af et center for hormonforstyrrende stoffer (29. februar 2008)	111
7 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om: Trafik for 2008 (22. februar 2008)	113
8 Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om: Forebyggelsesfonden – fordeling og prioritering af midler for 2008 (21. januar 2008).....	117
9 Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance om: Kapitalindsud i Danmarks Grundforskningsfond (2. marts 2008).....	121
10 Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om: Opfølgning på globaliseringsaftalerne (1. marts 2008)	123
11 Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om: Udmøntning af satspuljen for 2008 (25. februar 2008)	131

12	Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Ny Alliance om: Det Kongelige Teater (27. februar 2008)	165
----	--	-----

Oversigt over finansloftalerne for 2008

	V	K	DF	NA	RV	S	SF	EL
Aftale om Finansloven for 2008								
Aftale om bedre kvalitet i den offentlige service:								
- En mere sammenhængende offentlig service								
- Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering								
- Investeringer i arbejdsbesparende teknologi								
- Trepartsaftalerne med LO, FTF og AC								
Aftale om nye initiativer på sundhedsområdet								
Aftale om en jobplan								
Aftale for kriminalforsorgen for 2008-2011								
Aftale om styrket indsats på naturområdet								
Aftale om etablering af et center for hormonforstyrrende stoffer								
Aftale om trafik for 2008								
Aftale om udmøntning af midler fra Forebyggelsesfonden								
Aftale om kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond								
Aftale om opfølgning på globaliseringsaftalerne								
Aftale om udmøntning af satspuljen for 2008								
Aftale om Det Kongelige Teater								

Anm.: Blå markering betyder, at partiet deltager i det pågældende forlig. Gul markering betyder, at partiet ikke deltager i det pågældende forlig.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti og Ny Alliance om:

Finansloven for 2008
(5. marts 2008)

Aftale om finansloven for 2008

Det går godt i Danmark. Der har aldrig før været så mange i beskæftigelse, og ledigheden var ved udgangen af året den laveste siden 1974. Den store fremgang i beskæftigelsen har givet nye grupper fodfæste på arbejdsmarkedet.

Men de gode tider giver også nogle udfordringer. Arbejdsmarkedet er presset og lønstigningerne er højere end en balanceret udvikling i konkurrenceevne og beskæftigelse tilsiger.

Den økonomiske situation tilsiger således en forholdsvis afdæmpet økonomisk politik, og at der tilvejebringes mere arbejdskraft. Desuden er det centralt, at kommunernes økonomi flugter med det aftalte.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er med aftalen om finansloven for 2008 enige om en række tiltag, som kan medvirke til at dæmpe efterspørgslen i 2008 og øge arbejdsudbuddet. Det omfatter blandt andet en midlertidig opsparingsordning på de statslige driftsrammer og udskydelser af blandt andet en række statslige bygge- og anlægsprojekter.

Samtidig afspejler aftalerne om finansloven en række initiativer som led i jobplanen, der skal bidrage til at sikre mere arbejdskraft.

For at modvirke skred i de kommunale udgifter er partierne enige om at understøtte kommunernes overholdelse af de vedtagne budgetter for 2008. Der er herudover enighed om at gennemføre justeringer af aftalesystemet for den kommunale økonomi med henblik på at understøtte, at kommunerne overholder de indgåede aftaler mellem regeringen og KL.

Der er endvidere indgået bredere forlig om nye sundhedsinitiativer, jobplanen, satspuljen, energi, natur, Det Kongelige Teater, opfølgning på globaliseringsaftalen, udmøntning fra forebyggelsesfonden og trafikområdet.

Aftale om bedre kvalitet i den offentlige service

Den offentlige sektor står over for en udfordring med at rekruttere personale til den borgernære service og omsorg. Det afspejler blandt andet den gode beskæftigelse, og at hver tredje af de ansatte i den offentlige sektor i dag er over 50 år. Samtidig er brugernes forventninger til den offentlige service stadigt stigende.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om en omfattende kvalitetsreform af den offentlige sektor.

Formålet er at sætte ekstra skub i kvalitetsudviklingen i den offentlige sektor. Det skal bidrage til at imødekomme de stigende forventninger i en situation, hvor befolkningsudviklingen sætter grænser for væksten i den offentlige beskæftigelse.

Kvalitetsreformen tager blandt andet afsæt i de trepartsaftaler, der i sommeren 2007 blev indgået med parterne på det offentlige arbejdsmarked. I trepartsaftalerne er fokus især rettet mod at sikre attraktive offentlige arbejdspladser, bedre rammer for rekruttering og fastholdelse af medarbejdere, god ledelse og udvikling af medarbejdernes kompetencer.

Der er bred politisk opbakning til trepartsaftalerne. Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance blev den 18. december 2007 enige om at gennemføre de ca. 50 initiativer i aftalerne.

Kvalitetsreformen indeholder herudover en lang række konkrete initiativer beskrevet i det følgende, der indebærer forbedringer på sundheds-, ældre- og børneområdet. Disse initiativer kan samles under tre overskrifter:

- En mere sammenhængende offentlig service
- Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering
- Investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi

I forbindelse med kvalitetsreformen er der afsat en kvalitetspulje på i alt 10 mia. kr. i perioden 2008-2011. Heraf anvendes i alt ca. 6 mia. kr. til initiativerne i trepartsaftalerne. Endvidere anvendes i alt godt 2½ mia. kr. til en række konkrete initiativer, jf. nedenfor.

Den resterende kvalitetspulje på i alt 1½ mia. kr. udmøntes i de kommende år.

Der afsættes derudover 3 mia. kr. i perioden 2009-2015 til investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi, som skal aflaste medarbejderne, give mere tid til borger-nær service og omsorg, og som samtidig bidrager til at sikre en mere moderne offentlig sektor til gavn for borgerne.

Kvalitet på sundhedsområdet

Løft til sundhedsområdet på 2,3 mia. kr. i aftalen om regionernes økonomi for 2008

Aftalen om regionernes økonomi for 2008 muliggør en fortsat øget aktivitet på sygehusene og forkortelse af ventetiderne, herunder fremrykning af det udvidede frie sygehusvalg, der trådte i kraft 1. oktober 2007.

Der er med aftalen afsat yderligere ca. 2,3 mia. kr. i 2008 til regionerne til sundhedsområdet. Heri indgår i alt 1.650 mio. kr. ekstra til sygehusene i 2008 blandt andet til øget aktivitet. Som et led i aktivitetsløftet er den særlige strålebehandlingspulje fra 2007 forlænget til 2008 og udvidet med yderligere 100 mio. kr. Endvidere indgår 300 mio. kr. til sygesikring (praksissektoren) og 290 mio. kr. til sygesikringsmedicin. Endelig er der afsat 20 mio. kr. til en forsøgsordning med psykologbehandling af personer med ikke-psykotiske lidelser.

Derudover er der med aftalen afsat en låneramme på 900 mio. kr. i 2008 til anskaffelse af medico-teknisk udstyr mv.

Akut handling og klar besked til kræftpatienter

Regeringen og Danske Regioner indgik i oktober 2007 en aftale om gennemførelse af målsætningen om akut handling og klar besked til kræftpatienter. Aftalen skal sikre, at patienter ikke oplever unødigt ventetid hen over et behandlingsforløb, og at de får den nødvendige information. Det skal skabe tryghed for både patienten og de pårørende. Aftalen indebærer, at der udarbejdes ”pakkeforløb” for alle kræftformer.

I forlængelse af aftalen afsatte regeringen og Dansk Folkeparti 225 mio. kr. i 2007 til regionerne til at finansiere midlertidig meraktivitet og forbedring af arbejdsgangene på kræftområdet.

Som opfølgning herpå aftalte regeringen og Danske Regioner i januar 2008 at udvide regionernes lånerammer for 2008 med 850 mio. kr. til investeringer i kræftapparatur. Dermed er der plads til at udskifte eksempelvis gamle scannere og strålekanoner med bedre og hurtigere apparatur, og der er mulighed for at udvide kapaciteten. Med mere og bedre apparatur kan regionerne undersøge og behandle flere patienter hurtigere og med bedre kvalitet.

Det præhospitale akutberedskab

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at nedbringe responstiden ved akut tilkald med henblik på, at hjælpen under normale omstændigheder kan være fremme inden for 15 minutter efter opkald til 112.

Der nedsættes et udvalg med relevante parter, der nærmere skal vurdere og kortlægge behovet for kapacitetsudvidelsen af det præhospitale beredskab i tilknytning til den fremtidige sygehusstruktur. En samlet plan for den overordnede indretning af fremtidens sygehusstruktur forventes at foreligge inden udgangen af 2008, og udvalgets kortlægning kan på den baggrund foreligge i efteråret 2009.

Opfølgning på kræftområdet

Partierne er enige om at afsætte 33 mio. kr. i 2008, 8 mio. kr. i 2009 og 5 mio. kr. årligt i 2010-2011 fra kvalitetspuljen til opfølgning og monitorering af implementeringen af pakkeforløb, ventetider mv. samt udvikling af takstsystemet.

Yderligere initiativer på sundhedsområdet

Der er mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance indgået aftale om en række nye initiativer på sundhedsområdet.

Pakkeforløb for livstruende hjertesygdomme

Regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance er enige om, at der for patienter med livstruende hjertesygdomme indføres optimale pakkeforløb for forundersøgelse og behandling på linje med kræftområdet. Det skal sikre, at patienterne får den rette information og den rette behandling på det rette tidspunkt uden unødige ventetid. Pakkeforløbene vil være klar senest ved udgangen af 2008, hvorefter implementering kan påbegyndes.

Der vil skulle ske en afvikling af den nuværende ventetidspukkel på området. Det vil indebære en midlertidig højere aktivitet i forbindelse med implementeringen af pakkeforløbene. Til dette formål afsættes i alt 100 mio. kr. i 2008 og 50 mio. kr. i 2009.

Livmoderhalskræftvaccine

Der er desuden enighed mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om at indføre livmoderhalskræftvaccinen i børnevaccinationsprogrammet. Det ordinære vaccinationsprogram påbegyndes 1. januar 2009 og gives til piger i 12-års alderen startende med årgang 1996. Der gennemføres endvidere et catch-up program for tre årgange fra oktober 2008 til udgangen af 2010.

Der afsættes 54 mio. kr. i 2008, 188 mio. kr. årligt i 2009 og 2010 samt 96 mio. kr. årligt fra 2011 og frem til indførelse af livmoderhalskræftvaccinen.

Meningitis-vaccine og screening af donorblod

Derudover vil regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance afsætte 127 mio. kr. i 2008 og 95 mio. kr. årligt fra 2009 og frem til en vaccine mod meningitis i børnevaccinationsprogrammet.

Desuden afsættes der 11 mio. kr. i 2008 og 42 mio. kr. årligt fra 2009 og frem til indførelse af NAT-screening af donorblod. Dermed vil det være muligt så godt som at eliminere risikoen for smitte med Hepatitis C (leverbetændelse) og HIV.

Partierne er enige om at finansiere de nye sundhedsinitiativer ved en opdatering og justering af den nuværende reguleringsordning for medicintilskud. Desuden nedlægges Garantifonden for Skibsbygning, og der gennemføres en budgetforbedring vedrørende støtte til turisme.

Bedre sammenhæng i behandlingsforløb for patienter med kronisk sygdom

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at afsætte 438 mio. kr. i perioden 2008-2011 fra kvalitetspuljen som en samlet ramme for udviklingen af forløb for patienter med kronisk sygdom.

Patienter med kronisk sygdom bevæger sig ofte på tværs af forskellige sundhedstilbud og behandlingsforløb på sygehuse, i praksissektoren og i kommunerne. Partierne er enige om, at der skal gennemføres en forstærket indsats for udvikling af nye forløbsprogrammer for patienter med kronisk sygdom. De centrale sundhedsmyndigheder skal gennemføre dette arbejde i samarbejde med kommuner og regioner. Forløbsprogrammerne skal sikre en klar arbejdsdeling mellem sygehus, kommune og almen praksis, så patienten får den rette hjælp på det rigtige tidspunkt og sted og dermed et sundere og bedre liv med sygdommen. Det første forløbsprogram vil blive udsendt i 2008.

Ældre medicinske patienter lider ofte af kroniske sygdomme. Bedre forløb for patienter med kroniske sygdomme er centralt for udviklingen og kvalitetssikringen i behandlingen for ældre medicinske patienter.

Der afsættes 37,5 mio. kr. i 2008, 100 mio. kr. i 2009 og herefter 150 mio. kr. årligt i 2010-2011 fra kvalitetspuljen.

Patientundervisning og egenbehandling for patienter med kroniske sygdomme

Partierne er enige om at afsætte i alt 128 mio. kr. i perioden 2008-2011 fra kvalitetspuljen til et målrettet uddannelsesprogram, som skal ruste kroniske patienter til at håndtere deres sygdom.

Programmet skal omfatte både generel undervisning i at leve med en kronisk sygdom og sygdomsspecifik patientundervisning (astmaskoler, diabetesskoler mv.). Sundhedsstyrelsen skal endvidere i samarbejde med kommuner og regioner lave en konkret plan for udbredelsen af egenbehandling som behandlingsprincip, så flere patienter efterhånden omfattes. Regeringen vil i 2008 søge at aftale programmet med kommuner og regioner.

Der afsættes 12,5 mio. kr. i 2008, 25 mio. kr. i 2009, 40 mio. kr. i 2010 og 50 mio. kr. i 2011 fra kvalitetspuljen til programmet.

Den Danske Kvalitetsmodel – kvalitetsarbejde på sundhedsområdet

Partierne er enige om at afsætte i alt 375 mio. kr. i perioden 2008-2011 fra kvalitetspuljen til at implementere Den Danske Kvalitetsmodel i sygehussektoren. Heraf skal der anvendes 150 mio. kr. i 2008 til etableringsomkostninger mv. og herefter 75 mio. kr. årligt i 2009-2011. Den nærmere udmøntning af midlerne fra kvalitetspuljen drøftes med Danske Regioner.

Med Den Danske Kvalitetsmodel er der enighed om nogle fælles standarder for kvaliteten i sundhedsvæsenet, herunder bl.a. korrekt medicinering, planlægning af udredningsforløb i forbindelse med diagnosticering mv. Modellen skal fremme kontinuerlig klinisk, faglig og organisatorisk kvalitetsforbedring af patientforløbene.

Der vil blive gennemført en ekstern vurdering af de involverede sygehuse, hvilket vil understøtte gennemsigtighed og gennemskuelse af kvaliteten i det danske sundhedsvæsen.

Fast kontaktperson for patienter på sygehuse

En indlagt patient eller en patient i et længerevarende, ambulært forløb skal have tilknyttet én fast kontaktperson til sin behandling. Kontaktpersonordningen skal tilpasses den enkelte patients behov for information, vejledning mv. Kontaktpersonordningen er allerede aftalt med de daværende amter, men er ikke fuldt ud gennemført. Regeringen vil fremsætte lovforslag i 1. halvdel af 2008 med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2009. Der afsættes 20 mio. kr. årligt i 2009-2011 fra kvalitetspuljen.

Bedre vejledning til patienter om frit valg i sygehusvæsenet

Når patienter henvises til sygehusbehandling, bør de informeres om deres valgmuligheder. De regionale patientkontorer skal aktivt og opsøgende informere og vejlede de praktiserende læger om reglerne for frit og udvidet frit sygehusvalg samt valgmulighederne i det regionale sygehusvæsen.

Samtidig vil der ske en udbygning af Sundhedsstyrelsens ventefo samt udarbejdelse af centralt informationsmateriale, der aktivt kan bruges af patientkontorerne og de praktiserende læger i deres vejledning af patienterne. Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2008 og 5 mio. kr. årligt i perioden 2009-2011 fra kvalitetspuljen.

Udvidet frit valg når sygehuset aflyser operation

Det er tidligere aftalt, at patienter, der fra 1. oktober 2007 har udsigt til en ventetid på sygehusbehandling i regionen på mere end én måned, får adgang til at vælge et privat sygehus, som regionerne har indgået aftale med. Partierne er enige om, at patienter, der får aflyst en operation på et offentligt sygehus, skal kunne vælge at få foretaget behandlingen på et privat sygehus, som regionerne har indgået aftale med. Ordningen træder i kraft inden udgangen af 2008.

Fodbehandling for leddegigtpatienter

Patienter med leddegigt har risiko for fodproblemer på grund af fejlstillinger og svækkelser i fod og tåled samt nedsat funktionsevne i fingerled, som vanskeliggør passende fodpleje.

Der er indført en ordning med tilskud til behandling hos fodterapeut for personer med svær leddegigt, når der foreligger lægehenviisning. Der er afsat 24 mio. kr. til ordningen i 2007. Partierne er enige om at afsætte yderligere 6 mio. kr. i 2008 og 24 mio. kr. i hvert af årene 2009-2011 med henblik på videreførelse af ordningen.

Bekæmpelse af multiresistente stafylokokker

Antallet af tilfælde af multiresistente stafylokokker i Danmark er i de seneste år steget fra ca. 50 årligt i midten af 1990'erne til ca. 800 tilfælde i 2006. Modsat tidligere opstår en stor del af tilfældene i den primære sektor, f.eks. på plejehjem.

Partierne er enige om at afsætte knap 4 mio. kr. årligt i perioden 2008-2011 til bekæmpelse af multiresistente stafylokokker.

Nationalt Organdonationscenter

Der er i 2007 oprettet et Nationalt Organdonationscenter. Centeret har til opgave at sikre bedre sammenhæng og effektivitet i forbindelse med organdonation og stillingtagen til donation. Centret består af en sekretariatsfunktion på Århus Universitetshospital Skejby og et organdonationskorps (rejsehold). Centret understøtter endvidere nøglepersoner på de enkelte sygehuses anæstesi- og intensivafdelinger.

Partierne er enige om, at der udover de afsatte midler i 2007, afsættes 4 mio. kr. i 2008 og 7 mio. kr. årligt fra 2009 og frem til drift af centeret.

Børneastmacerter

Partierne er enige om at styrke indsatsen inden for forebyggelse og behandling af børn med astma og allergi. Der afsættes derfor 5 mio. kr. årligt til Dansk BørneAstma Center. Med den afsatte ramme kan centeret styrke indsatsen på sine kerneområder.

Pulje til initiativer på blandt andet social- og sundhedsområdet

Partierne er enige om at afsætte en pulje på 75 mio. kr. i 2008 til initiativer på blandt andet social- og sundhedsområdet.

Løft til de borgernære serviceområder i kommunerne

Regeringen indgik den 10. juni 2007 aftale med KL om kommunernes økonomi i 2008. Aftalen afspejler et samlet løft i kommunernes serviceudgifter på 1,6 mia. kr. i 2008, hvoraf 1,3 mia. kr. er prioriteret til ældre-, børne- og socialområderne. Derudover er der afsat yderligere 300 mio. kr. til kommunernes opgaver på genoptræningsområdet.

I aftalen om kommunernes økonomi er der finansieret et samlet anlægsniveau på 16,8 mia. kr., herunder i form af frigivne deponerede midler på 2,0 mia. kr. og en lånepulje til investeringer på blandt andet folkeskoleområdet på 0,8 mia. kr.

Styrket indsats for ældre

Højere supplerende pensionsydelse

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at hæve maksimumsbeløbet for den supplerende pensionsydelse til 10.000 kr. Det svarer til en stigning på 2.200 kr. i forhold til gældende sats (2008-niveau). Der er ca. 230.000 folkepensionister, der modtager supplerende pensionsydelse.

Den supplerende pensionsydelse udbetales årligt i januar måned og er således allerede blevet udbetalt for 2008. Forhøjelsen træder derfor i kraft i 2009.

Forhøjelsen af ydelsens maksimumsbeløb indebærer en forøgelse af de samlede udgifter til supplerende pensionsydelse med 480 mio. kr. til i alt 2.170 mio. kr. (2008-niveau) i 2009.

Den supplerende pensionsydelse er gradvist blevet forbedret siden 2003. I forbindelse med finansloven for 2003 blev der indført en engangsydelse på 5.000 kr. Ydelsen blev fra 2004 en permanent supplerende pensionsydelse samtidig med, at antallet af modtagere blev udvidet. I 2005 blev ydelsen forhøjet til 6.200 kr. samtidig med, at antallet af modtagere blev yderligere udvidet. Med finansloven for 2007 gennemførtes nye forbedringer af den supplerende pensionsydelse svarende til 400 mio. kr. Satsen blev forhøjet til 7.600 kr. samtidig med, at ydelsen ikke længere kunne føre til reduktion i eventuel boligstøtte.

Med et maksimumsbeløb på 10.000 kr. vil den supplerende pensionsydelse samlet set have medført, at rådighedsbeløbet for en typisk enlig pensionist i lejebolig uden supplerende indkomst er forhøjet med omkring 8 pct.

Med henblik på at understøtte folkepensionisters tilskyndelse til at arbejde indføres med jobplanen et bundfradrag på 30.000 kr. ved beregning af den supplerende pensionsydelse, personlige tillæg mv. samt pensionstillæg.

Bundfradraget indebærer blandt andet., at der ved beregning af den supplerende pensionsydelse ses bort fra arbejdsindkomst på op til 30.000 kr. For de nuværende modtagere indebærer det en højere gennemsnitlig ydelse og samtidig udvides modtagerkredsen med godt 2.000 personer. Bundfradraget medfører isoleret set merudgifter til den supplerende pensionsydelse på godt 20 mio. kr. (2008-niveau) fra 2009.

Partierne er enige om at finansiere forhøjelsen af den supplerende pensionsydelse ved målretning og reduktion af statens erhvervsstøtteordninger mv. Den negative budgetregulering vedrørende erhvervsstøtteordninger mv. på 450 mio. kr. årligt fra 2009 forudsættes udmøntet på forslag til finanslov for 2009. Desuden afskaffes godtgørelsesordningen for Nikkel-Cadmium-batterier.

Fast kontaktperson for modtagere af hjemmehjælp

Det er væsentligt for ældres oplevelse af kvalitet i ældreplejen, at der ikke alene leveres en god hjælp, men at den ældre samtidig har nem adgang til at komme til at tale med en kontaktperson, der kan hjælpe med spørgsmål vedrørende den personlige og praktiske hjælp.

Partierne er derfor enige om at afsætte 9,6 mio. kr. årligt i 2009-2011 fra kvalitetspuljen for at give modtagere af hjemmehjælp ret til én fast kontaktperson, som de kan henvende sig til for at få råd og vejledning og med alle typer af spørgsmål vedrørende hjemmehjælpen. Samtidig skal der stilles krav om, at den udpegede kontaktperson skal sidde så tæt på borgeren som muligt. Regeringen vil fremsætte lovforslag i 2008 med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2009.

Færre forskellige hjemmehjælpere hos den enkelte ældre

Partierne er enige om, at antallet af forskellige hjælpere hos den enkelte ældre skal nedbringes. Regeringen vil derfor drøfte dette med kommunerne som et centralt tema i 2008. Samtidig skal det drøftes, hvordan man kan opgøre antallet af forskellige hjælpere i hjemmet, og om der kan fastsættes krav til de kommunale og private leverandører af hjemmehjælp om, hvor mange forskellige hjælpere, der bør komme i den enkelte ældres hjem.

De ældres tilfredshed med antallet af forskellige hjælpere skal løbende følges via årlige brugertilfredshedsundersøgelser.

Forsøg med indberetning af fejl og utilsigtede hændelser i ældreplejen

Partierne er enige om at gennemføre forsøg med udvikling og afprøvning af et system, hvor plejepersonale, beboere og pårørende anonymt kan indberette fejl og utilsigtede hændelser i ældreplejen. Forslaget er blandt andet inspireret af sundhedsområdet, hvor man har gode erfaringer med et tilsvarende system. Målsætningen er at

skabe bedre læringsmuligheder på tværs af kommunegrænser og sektorer. Systemet forankres i kommunerne, og skal være klart afgrænset fra det eksisterende klagesystem. Sideløbende hermed skal en national vidensindsamling supplere det lokale system. Der afsættes i alt 7,4 mio. kr. i 2009-2011 fra kvalitetspuljen til gennemførelse af forsøg i 8 kommuner.

Plejeboliggarantien

For at understøtte kommunernes opførelse af nye plejeboliger er der gældende fra 1. januar 2008 sket en særlig opregulering af maksimumsbeløbene for anskaffelsessummerne for almene ældre- og plejeboliger i dele af landet, hvor stigende bygge- og grundpriser har vanskeliggjort opførelsen af nye boliger. Herudover er den kommunale grundkapital for plejeboliger pr. 1. januar 2008 sat ned fra 14 pct. til 7 pct. i en ét-årig periode.

Som en del af finanslovaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti for 2006 blev der indført en plejeboliggaranti med ikrafttrædelse pr. 1. januar 2009. Garantien indebærer, at en ældre, som er visiteret til en plejebolig, maksimalt skal vente to måneder på at få tilbudt en sådan bolig.

Kvalitet i dagpasningen

Mere kvalitet i børnepasningen og bedre vilkår for børnefamilierne

Der er fortsat behov for at styrke kvaliteten i børnepasningen samt at give børnefamilierne bedre vilkår.

Regeringen og Dansk Folkeparti har med finanslovsaftalerne for 2006 og 2007 i alt afsat 1 mia. kr. til at forbedre kvaliteten i dagtilbuddene, bl.a. til bekæmpelse af negativ social arv, børnemiljøvurderinger samt ny dagtilbudslov, herunder sprogvurdering af alle 3-årige børn og opfølgning i forhold til de pædagogiske læreplaner. Dagtilbudsloven har styrket kvaliteten i dagtilbuddene ved at øge fokus på det pædagogiske arbejde og børnenes trivsel og udvikling.

Med trepartsaftalerne iværksættes en række initiativer, som vil skabe mere kvalitet i dagtilbuddene. Blandt andet en omfattende opkvalificeringsindsats på dagtilbudsområdet, så for eksempel flere ikke-faguddannede medarbejdere får mulighed for at tage en pædagogisk grunduddannelse samt bedre rammer for efter- og videreuddannelse for ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Ingen løsevne lukkedage

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at pasningsgarantien i daginstitutionerne skal være et reelt pasningstilbud. Der skal derfor ikke være løsevne lukkedage.

Regeringen vil søge at indgå en aftale med kommunerne herom. Der afsættes 50 mio. kr. årligt i perioden 2009-2011 fra kvalitetspuljen hertil.

Et sundt måltid mad i alle daginstitutioner

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at alle børn i daginstitutioner senest 1. januar 2010 skal have et sundt måltid mad som en del af kerneydelsen for førskolebørn i daginstitutioner.

Madordningen bliver fuldt forældrebetalt for de forældre, der ikke er omfattet af økonomisk friplads eller søskenderabat. Forældre omfattet af økonomisk friplads eller søskenderabat vil få mad gratis eller til nedsat pris. Kommunerne kompenseres for merudgifterne hertil. Betalingen for madordningen vil blive opkrævet i forbindelse med den almindelige betaling til daginstitutionen.

Det nuværende loft for forældrebetalingsandelen på 25 procent hæves svarende til, at den enkelte kommune får mulighed for at opkræve forældrebetaling for madordningen. Det betyder, at det nuværende loft hæves til ca. 28 pct. Det konkrete loft for den maksimale forældrebetaling for mad fastsættes efter nærmere drøftelser med KL.

Ordningen er obligatorisk fra 1. januar 2010, men for at give kommunerne mulighed for indfasning fra 1. januar 2009 åbnes for at opkræve betaling for madordningen inden for det forhøjede forældrebetalingssloft fra denne dato.

De offentlige merudgifter udgør ca. 150 mio. kr. fuldt indfaset.

Højere børnefamilieydelse

Partierne er enige om fra og med 2. halvår 2008 at hæve børnefamilieydelsen (børnechecken) med 2.000 kr. årligt pr. barn under 3 år.

Yderligere kvalitetsreforminitiativer

Udover de ovenfor beskrevne kvalitetsreforminitiativer er der indgået aftale på nedenstående områder.

Investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi

Bedre arbejds gange og ny teknologi vil kunne aflaste medarbejderne og give mere tid til borgernær service og omsorg – blandt andet på ældreområdet. Det vil give den offentlige velfærdsservice et kvalitetsløft og bidrage til at sikre en moderne offentlig sektor til gavn for borgerne.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at afsætte en ramme på 3 mia. kr. i perioden 2009-2015 til medfinansiering af investeringer i ny arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer.

Når medarbejderne får bedre redskaber og mere avancerede hjælpemidler, kan de offentligt ansatte med den samme arbejdsindsats levere mere service til borgerne.

For at få fremmet gode ideer fra bl.a. offentlige medarbejdere og ledere, brugere, institutioner og erhvervsliv skal der gives mulighed for at få afprøvet, implementeret og medfinansieret de bedste af disse ideer og forslag. Der afsættes 6 mio. kr. i 2008 til forberedelse og administration. For at understøtte initiativet afsættes 5 mio. kr. i 2009 og 5 mio. kr. i 2010 til et forskningsprogram i fremtidens lederskab i den offentlige sektor.

Attraktive arbejdspladser, god ledelse samt uddannelse, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere (Trepartsaftaler)

Regeringen, KL og Danske Regioner indgik i sommeren 2007 trepartsaftaler med LO, FTF og AC. Aftalerne indeholder ca. 50 initiativer og indebærer bruttoudgifter på i alt 8 mia. kr. i 2008-2011.

Initiativerne vedrører tre hovedområder:

- Mere attraktive arbejdspladser
- God ledelse
- Uddannelse, rekruttering og fastholdelse af medarbejdere.

Trepartsaftalerne indebærer blandt andet:

- Opkvalificering af 15.000 ikke-faglærte i 2008-2015 (1.085 mio. kr.)
- Styrket efter- og videreuddannelse (1.075 mio. kr.)
- Flere pladser til unge på pædagogisk grunduddannelse (963 mio. kr.)
- Fastholdelse af ældre medarbejdere (900 mio. kr.)

- Flere pladser til unge på uddannelserne til social- og sundhedshjælper og sundhedsassistent (843 mio. kr.)
- Voksenelevløn til medarbejdere, der tager erhvervsrettet uddannelse og er over 25 år (816 mio. kr.)
- Kompetenceudvikling – lavere deltagerbetaling på kurser mv. (501 mio. kr.)
- SU i praktikperioder på pædagoguddannelsen (200 mio. kr.)
- Lederuddannelse for institutionsledere og ny masteruddannelse i offentlig ledelse (275 mio. kr.)
- Måltrettet indsats for personer med længerevarende ledighed med job i for eksempel ældre- og sundhedssektoren (200 mio. kr.)
- Øvrige initiativer (1.108 mio. kr.)

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance er enige om at gennemføre disse initiativer.

Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at der skal udvikles metoder, der gør det muligt at måle og sammenligne den faglige kvalitet på børne- og ældreområdet, gennemføre sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser på børne-, ældre- og handicapområdet samt udvikle akkrediteringsmodeller på det sociale område og dagtilbudsområdet. Der afsættes 34 mio. kr. i 2008, 58 mio. kr. i 2009, 50 mio. kr. i 2010 og 16 mio. kr. i 2011 fra kvalitetspuljen til kvalitetsudvikling.

Der iværksættes et program, som skal skabe grundlaget for afbureaukratisering. Programmet bliver bundet op på forpligtende handlingsplaner, som vil foreligge medio 2009 og blandt andet indeholde konkrete mål for afbureaukratiseringsindsatsen. Der afsættes 10 mio. kr. i 2008, 28 mio. kr. i 2009, 10 mio. kr. i 2010 og 3 mio. kr. i 2011 fra kvalitetspuljen til afbureaukratisering, jf. bilag om Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering.

Blandt initiativerne er blandt andet:

- Kommunale kvalitetskontrakter
- Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser på børne-, ældre- og handicapområdet
- Bedre dokumentation
- Faglige kvalitetsoplysninger på børne- og ældreområdet
- Udbredelse af ni principper for god offentlig service
- Certificeringsordning for udbud af lederuddannelser for offentlige ledere
- Fremtidens lederskab i den offentlige sektor
- Forsøg med øget frihed til institutioner og pengene-følger-borgeren
- Forpligtende handlingsplaner for afbureaukratisering i kommunerne
- En bred scanning på udvalgte kommunale serviceområder

- En kortlægning af udvalgte medarbejders administrative opgaver
- Udfordringsret til institutioner
- Bedre dokumentation og forenkling på det regionale sundhedsområde
- Afbureaukratisering i staten

En mere effektiv offentlig sektor

Frigørelse af ressourcer til bedre borgernær service

For at skabe muligheder for bedre borgernær service i en situation, hvor det generelt er svært at rekruttere arbejdskraft til den offentlige sektor, vil regeringen i 2008 fremlægge en handlingsplan for, hvordan der i kommuner og regioner kan frigøres ressourcer til borgernær service. Målet er, at der frigøres 1 mia. kr. om året i 2009-2013 til yderligere borgernær service i kommuner og regioner svarende til 5 mia. kr. permanent, ved at effektivisere administration mv.

Effektive indkøb i staten

Som led i anden fase af statens indkøbsprogram effektiviseres det statslige indkøb svarende til en budgetforbedring på 119 mio. kr. i 2007, 173 mio. kr. i 2008, 201 mio. kr. i 2009 og 218 mio. kr. i 2010 og frem. Effektiviseringen betyder, at staten under ét kan foretage samme anskaffelser af produkter og ydelser, men til en billigere pris.

Anden fase af indkøbsprogrammet vedrører blandt andet IT-infrastruktur, telefoni og datakommunikation. De nye indkøbsaftaler er trådt i kraft 1. januar 2008. En del af provenuet fra anden fase af statens indkøbsprogram medgår til finansiering af flerårsaftalen for kriminalforsorgen.

Effektive indkøb i selvejende institutioner

Partierne er enige om, at de selvejende institutioner omfattes af anden fase af statens indkøbsprogram. Dermed frigøres i alt 378 mio.kr. i 2008-2011, der medgår til at finansiere flerårsaftalen for kriminalforsorgen.

Strategi for digitalisering af den offentlige sektor

Regeringen, KL og Danske Regioner lancerede i sommeren 2007 en strategi for digitalisering af den offentlige sektor frem til 2010.

Strategien sætter fælles mål for bedre digital service til borgere og virksomheder samt en øget og effektiv digitalisering af den offentlige sektor. Strategien indeholder 35 nye initiativer, som skal gennemføres frem til 2010.

Der er fra statslig, regional og kommunal side samlet afsat 91 mio. kr. til strategien i 2008, 69 mio. kr. i 2009 og 62 mio. kr. i 2010.

Etablering af administrative servicecentre i staten

De færreste ministerområder har i sig selv den nødvendige størrelse til at realisere potentielle stordriftsfordele på administrative områder. På den baggrund skal opgaver vedrørende en række administrative områder samles i to store administrative servicecentre. Servicecentrene skal – med enkelte fagligt begrundede undtagelser – betjene alle ministerierne.

Implementeringen af de to centre forventes at vare op til tre år og vil indebære engangsudgifter og investeringer for samlet set godt 660 mio. kr. over de kommende år til blandt andet uddannelse og kompetenceudvikling for de berørte medarbejdere. Ved fuld indfasning er gevinsterne estimeret til 600 mio. kr. om året. Der afsættes 59 mio. kr. til implementeringsomkostninger i 2008 samt yderligere 65 mio. kr. i 2009 til investeringer i nye it-systemer. Gevinster og omkostninger for de kommende år vil blive udmøntet på finansloven for 2009.

Oprettelse af administrative servicecentre for ungdomsuddannelsesinstitutioner

Partierne er enige om at etablere administrative servicecentre på ungdomsuddannelserne (de almene gymnasier, erhvervsskolerne, social- og sundhedsskolerne og voksenuddannelsescentrene). Oprettelsen af administrative servicecentre forventes at medføre betydelige stordriftsfordele i form af øget professionalisering, bedre rekrutteringsmuligheder og større effektivitet. Desuden frigøres i alt 437 mio. kr. over perioden 2008-2011, der medgår til at finansiere flerårsaftalen for kriminalforsorgen.

Fællesskaberne baseres på institutionernes frivillige deltagelse. Modellen indebærer, at institutionerne selv designer og implementerer de administrative fællesskaber. Fællesskaberne udformes dermed i overensstemmelse med institutionernes lokale ønsker og behov. Implementeringen forventes at vare op til tre år. Institutionerne bliver i implementeringsperioden kompenseret for de direkte omkostninger, der knytter sig til lokaleindretning, kompetenceudvikling, flytning, vikarbistand mv. De samlede implementeringsomkostninger vil være op til 205 mio. kr. Herudover afsættes en pulje på i alt 30 mio. kr. til finansiering af eventuelle overgangsomkostninger.

Kommunernes økonomi

I forbindelse med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for en større del af opgaverne i den offentlige sektor. Da udviklingen i den offentlige økonomi har stor betydning for den samlede samfundsøkonomi, er det blevet endnu vigtigere, at der er styr på udviklingen i den samlede kommunale økonomi.

Kommunerne har vedtaget budgetter, der indebærer et brud på aftalen om kommunernes økonomi for 2008. De kommunale serviceudgifter ligger 0,9 mia. kr. over det aftalte udgiftsniveau, og kommunernes budgetlægning har resulteret i skattestigninger på 1,4 mia. kr. mere end aftalt.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at neutralisere den højere kommuneskat ved at nedsætte den statslige bundskat, således at skattestoppet er overholdt. Bundskatten nedsættes med 0,44 pct.enhed i 2009 (således at der kompenseres for højere kommuneskat i 2008 og 2009) og 0,22 pct.enhed i 2010 og frem. Nedsættelsen af bundskatten indarbejdes på forskudsregistreringen for 2009.

For at undgå yderligere overskridelser af de aftalte rammer for 2008 tilslutter partierne sig, at der indføres en mekanisme med individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 i tilfælde af, at kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede serviceudgifter (netto) og de budgetterede anlægsudgifter (brutto) ekskl. opførelse af almene ældreboliger og servicearealer i tilknytning hertil. Derved understøttes kommunernes overholdelse af de vedtagne budgetter for 2008.

Aftalesystemet for den kommunale økonomi hviler på, at de indgåede aftaler mellem regeringen og KL overholdes.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at det er nødvendigt at justere det nuværende aftalesystem med henblik på at sikre, at de kommunale skatter fremover ligger inden for skattestoppets rammer, og at udgiftsudviklingen i den kommunale økonomi flugter med aftalerne.

Aftalesystemet skal således gøres mere forpligtende med henblik på at understøtte kommunernes fælles ansvar for at sikre aftaleoverholdelse. Partierne er enige om at gennemføre en række justeringer af aftalesystemet, som er nærmere beskrevet i Aftale om justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi.

Der fremsættes lovforslag i foråret 2008 om individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 ved budgetoverskridelser og justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi.

Partierne er enige om at drøfte de foreløbige erfaringer med denne justering af aftale-systemet i foråret 2009 forud for forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2010.

Arbejdsmarked og udsatte grupper

Jobplan

Regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance har indgået aftale om en jobplan.

Jobplanen skal bidrage til en fortsat solid udvikling i dansk økonomi. Med aftalen dæmpes det aktuelle pres på arbejdsmarkedet, og rekrutteringsgrundlaget for virksomheder og offentlige institutioner forbedres – både på kort og længere sigt.

Aftalen om jobplanen omfatter følgende hovedpunkter:

- Sikkerhed for retten til førtidspension
- Folkepensionister skal have bedre muligheder for at arbejde
- Skattnedslag til 64-årige i arbejde
- Reglerne om supplerende dagpenge justeres samtidig med, at der arbejdes for flere fuldtidsstillinger
- Øget indsats for international rekruttering
- Nedbringelse af sygefravær
- 1.500 ekstra voksenlærlinge

Aftalen vil få flere til at blive længere tid på arbejdsmarkedet, og endnu flere mennesker flytter fra overførselsindkomst til arbejde eller supplerer en overførselsindkomst med arbejdsindkomst.

Forebyggelse af nedslidning og styrket arbejdsmiljøindsats

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er enige om udmøntning af 350 mio. kr. fra Forebyggelsesfonden i 2008 med henblik på at forebygge og forhindre fysisk og psykisk nedslidning. Midlerne fordeles således:

- 220 mio. kr. til forebyggelse af nedslidende rutiner og arbejdsgange på offentlige og private virksomheder, herunder prioriteres blandt andet hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne, social- og sundhedsassistenter/hjælpere uanset branche, transport af passagerer samt arbejdsmiljøforbedringer og forebyggelse af nedslidende rutiner i kriminalforsorgen.
- 80 mio. kr. til bedre genoptræning og rehabilitering, herunder prioriteres 70 mio. kr. til at understøtte den kommunale indsats for at fremme arbejdsfastholdelse og tilbagevenden på arbejdsmarkedet for sygemeldte, herunder personer med fysisk eller psykisk handicap.
- 38 mio. kr. til initiativer vedr. rygning, alkohol og fedme
- 12 mio. kr. til administration mv.

På tværs af hovedformålene prioriteres i alt 60 mio. kr. til projekter inden for hjemmehjælp og døgninstitutioner for voksne.

Forbedringer for førtidspensionister på den gamle ordning

Afskaffelse af servicebetaling

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at afskaffe servicebetalingen, som personer på højeste og mellemste førtidspension skal betale for den særlige service, som følger med et ophold i blandt andet et botilbud efter servicelovens § 108.

Med forslaget opnås større gennemsigtighed og mere enkle regler i betalingen for målgruppen uafhængig af den tilkendte førtidspension. Samtidig vil en afskaffelse af servicebetalingen understøtte institutionsbegrebets ophævelse. Ved at fjerne servicebetalingen bliver det tydeligt, at der er tale om borgernes eget hjem.

Servicebetalingen gælder ikke for førtidspensionister, der modtager almindelig og forhøjet almindelig førtidspension eller for førtidspensionister på den nye ordning.

Ændringen træder i kraft med virkning fra 1. juli 2008.

En afskaffelse af servicebetalingen øger rådighedsbeløbet for personer på mellemste og højeste førtidspension, der er omfattet af servicebetalingen, med op til henholdsvis 9.912 kr. årligt og 19.884 kr. årligt (2008-priser).

Merudgiften ved forslaget udgør 47,5 mio. kr. i 2008 (halvårseffekt) og 88 mio. kr. i 2009.

Ret til invaliditetsydelse når pensionen gøres hvilende

Partierne er enige om at ændre reglerne for invaliditetsydelse, så ydelsen tildeles alle førtidspensionister på gammel ordning, hvis førtidspensionen gøres hvilende. Efter gældende regler er det kun førtidspensionister på mellemste og højeste førtidspension, der kan få tildelt invaliditetsydelse.

Med forslaget vil gevinsten ved at komme i beskæftigelse være den samme for modtagere af almindelig/forhøjet almindelig som for modtagere af mellemste/højeste førtidspension ved overgang til hvilende pension. Samtidig vil forslaget medføre en forenkling af reglerne, da der ikke skal foretages en vurdering af retten til invaliditetsydelse.

Ændringen træder i kraft med virkning fra 1. juli 2008.

Invaliditetsydelsen er skattefri og indtægtsreguleres ikke. Ydelsen udgør årligt 29.928 kr. i 2008. Forslaget skønnes at medføre årlige merudgifter på ca. 15 mio. kr.

Udsatte og svage grupper

Der er mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance indgået aftale om udmøntning af satspuljen for 2008.

Der afsættes med aftalen betydelige midler til at forbedre vilkårene for udsatte og svage grupper samt overførselsindkomstmodtagere. I 2008 afsættes ca. 813 mio. kr. Hertil kommer ca. 211 mio. kr. fra omprioritering af eksisterende satspuljemidler. I perioden 2008-2011 afsættes i alt ca. 3,7 mia. kr. og der sker omprioritering af yderligere ca. 357 mio. kr., jf. Aftale om udmøntning af satspuljen for 2008. Midlerne afsættes blandt andet til:

- Psykiatri, herunder akutte tilbud til sindslidende og en undersøgelses- og behandlingsret i børne- og ungdomspsykiatrien (212 mio. kr.)
- En handlingsplan om Lige Muligheder med en styrket og tidlig indsats over for udsatte børn og unge (165 mio. kr.)
- Udsatte grupper, herunder en hjemløsestrategi bl.a. med etablering af særlige boliger til hjemløse og lægeordineret heroin til misbrugere (358 mio. kr.)
- Handicappede, herunder vederlagsfri fysioterapi til personer med funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom samt mere fleksible hjælperordninger (126 mio. kr.)
- Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet, herunder en særlig indsats for etniske minoritetskvinder og støtte til Arbejdsmiljøforskningsfonden (103 mio. kr.)
- Øvrige initiativer, herunder en uddannelsespulje til frivillige (62 mio. kr.)

Sygedagpenge

Regeringen har stillet forslag om at udvide sygedagpengelovens arbejdsgiverperiode fra de nuværende 15 kalenderdage til 21 kalenderdage (3 uger). Forslaget vil tilskynde den enkelte arbejdsgiver til i højere grad at forebygge det kortvarige sygefravær.

Der er enighed om at justere forslaget, så dækningsperioden i den særlige forsikringsordning for mindre private arbejdsgivere udvides tilsvarende til 3 uger.

Arbejdsgivere friholdes fortsat for udgifter til sygedagpenge i hele arbejdsgiverperioden, når der foreligger en aftale med lønmodtageren. En sådan kan blandt andet indgås, når lønmodtagerens sygdomsrisiko er væsentlig forøget på grund af langvarig eller kronisk lidelse. I disse tilfælde betaler kommunen sygedagpengene.

Arbejdsgivere friholdes endvidere fortsat for udgifter til sygedagpenge til personer ansat i fleksjob.

Forslaget indebærer offentlige mindreudgifter på 183 mio. kr. i 2008 og 312 mio. kr. årligt herefter. Forslaget vil træde i kraft den 2. juni 2008.

Justering af regler om G-dage i lov om arbejdsløshedsforsikring

Arbejdsgivere betaler i dag dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag til en forsikret lønmodtager (såkaldte G-dage), hvis lønmodtageren bliver ledig som følge af afskedigelse, hjemsendelse, ophør af opgave og tidsbestemt akkord eller lignende.

Partierne er enige om, at perioden med arbejdsgiverbetalt dagpengegodtgørelse udvides til at omfatte den 3. ledighedsdag. Forslaget skærper arbejdsgivernes tilskyndelse til at planlægge arbejdet, så behovet for tilpasning af antallet af ansatte reduceres. Det bidrager til at reducere korttidsledigheden.

Forslaget indebærer offentlige mindreudgifter på 25 mio. kr. i 2008 og 50 mio. kr. årligt herefter. Forslaget vil træde i kraft den 1. juli 2008.

Uddannelse og forskning

Takstløft til handelsskoler

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance ønsker at styrke hhx-uddannelsen og gøre den mere attraktiv for de unge. Der er enighed om at udligne hele den uforklarede forskel i undervisningstilskuddet mellem hhx-uddannelsen og de almen-gymnasiale uddannelser fra og med 2009. Udover det takstløft på 60 mio. kr. årligt, der var afsat på forslaget til finanslov for 2008, tilføres hhx-uddannelsen derfor et yderligere takstløft på 32,5 mio. kr. i 2008 og 65,0 mio. kr. årligt fra 2009 og frem.

Samlet set tilføres hhx-uddannelsen hermed et takstløft på 92,5 mio. kr. i 2008 og 125,0 mio. kr. årligt fra 2009 og frem.

Takstløftet svarer til, at hhx-taxametret hæves med ca. 3.900 kr. pr. årselev i 2008 og med ca. 5.200 kr. pr. årselev fra 2009 og frem. Handelsskolerne kan selv frit disponere over de ekstra midler med henblik på for eksempel at reducere holdstørrelserne, øge fagudbuddet og oprette lektiecaféer mv.

Fastholdelse af kvalitet og institutionsudvikling på erhvervsakademier og udbydere af diplomingeniøruddannelserne

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance ønsker at fastholde kvaliteten og institutionsudviklingen på erhvervsakademierne og på uddannelserne til diplomingeniør blandt andet på ingeniørhøjskolerne.

Derfor afsættes en pulje på 30 mio. kr. årligt i 2008 og 2009, der udmøntes til erhvervsakademierne, ingeniørhøjskolerne i København og Århus og professionshøjskolen VIA for så vidt angår aktiviteten på diplomingeniør- og bygningskonstruktør-uddannelsen.

Puljen vil kunne anvendes til at udvikle og udbyde nye tekniske og merkantile videre-gående uddannelser samt til at videreudvikle og styrke fagligheden og kvaliteten i de eksisterende tekniske og merkantile videregående uddannelser.

Der omprioriteres 40 mio. kr. i 2008 og 26,3 mio. kr. i 2009 fra uforbrugte forsøgs- og udviklingsmidler på Undervisningsministeriets område, der medgår til finansiering af disse udgifter samt takstløftet til handelsskolerne.

Kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at indskyde 3 mia. kr. i Danmarks Grundforskningsfond i 2008. Indskuddet finansieres ved omlægninger og salg af statsaktiver.

Med kapitalindskuddet sikres fondens videreførelse i de næste 25 år samtidig med, at fonden bevarer sin uafhængighed.

I 2008 forventes der udbetalt i størrelsesorden 300 mio. kr. fra Grundforskningsfonden. For 2009 er der aftalt et uddelingsniveau for fonden på 275 mio. kr. I de følgende år giver kapitalindskuddet mulighed for et årligt uddelingsniveau på ca. 300 mio. kr.

Partierne er enige om, at loven om Danmarks Grundforskningsfond revideres på dette økonomiske grundlag i indeværende folketingsamling.

Opfølgning på globaliseringsaftalerne

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået aftale om opfølgningen på globaliseringsaftalerne fra 2006.

Aftalen om opfølgning på globaliseringsaftalerne omfatter følgende hovedpunkter:

- Der afsættes i alt 1 mia. kr. i 2008-2011 til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse af kortuddannede.
- Uddannelsesinstitutionerne tilføres via taksterne 80 mio. kr. årligt i perioden 2008-2010. Det vil øge udbuddet af uddannelser og uddannelsesaktiviteten.
- Der gennemføres initiativer, som giver mulighed for mere fleksibel afvikling af uddannelserne, f.eks. bedre mulighed for at afvikle uddannelse på virksomhederne eller på skæve tidspunkter.
- Der er afsat 8 mio. kr. i 2008 og 26 mio. kr. i 2009 til etablering af fællesuddannelser mellem danske videregående uddannelsesinstitutioner og uddannelsesinstitutioner i udlandet.
- Der indføres en bonusordning, der fra 2009 giver universiteterne et økonomisk incitament til, at de unge kommer hurtigere gennem uddannelserne.
- Samtidig sigtes der mod at opnå en mere gennemsigtig og fair styring af forskningsudgifterne. I den forbindelse løftes satsen for de såkaldte »overhead«-omkostninger fra 20 til 35 pct. i 2008.
- De 80 mio. kr., der er afsat i 2008 til efteruddannelse af lærere på erhvervsuddannelserne og de mellemlange videregående uddannelser, udmeldes sammen med uforbrugte midler fra 2007 til de enkelte institutioner efter objektive kriterier med henblik på efteruddannelsesaktiviteter. Der udarbejdes en redegørelse for den gennemførte efteruddannelsesaktivitet, som vil danne grundlag for udmøntningen i 2009.
- Globaliseringspuljen tilføres 154 mio. kr. i 2008-2011 til finansiering af merudgifterne til drift, der følger af initiativet i jobplanen om 1.500 nye voksenlærlinge.
- Endvidere er der i forlængelse af initiativet i trepartsaftalen fra juni 2007 om opkvalificering af 15.000 ufaglærte personer afsat en særskilt reserve på 199 mio. kr. i 2008-2011.

Partierne vil i efteråret 2008 drøfte den fortsatte udmøntning af midler fra globaliseringspuljen.

Iskerneboringer i Grønland

Partierne tilslutter sig, at Danmark deltager i et stort projekt med iskerneboringer på Grønland i 2007-2011.

I 2007 og 2008 er det danske bidrag på 10 mio. kr. i alt, som allerede er bevilget. I 2009-2011 forventes et dansk bidrag på 12 mio. kr., som vil blive søgt tilvejebragt under efterårets forhandlinger om udmøntning af forskningsmidler fra globaliseringspuljen.

For at iskerneprojektet kan afvikles som planlagt i løbet af 2009-2011, skal der forlods indgås kontrakter for 5 mio. kr. allerede i 2008. Partierne er enige om at finansiere disse ved omprioriteringer indenfor forskningsrammen.

Tryghed, sikkerhed og terrorbekæmpelse

Danmark skal være et trygt og sikkert samfund. Vi skal kunne færdes frit overalt uden at være bange eller utrygge. Det kræver, at alle kender og overholder de grundlæggende regler, vi er fælles om i Danmark. Det kræver, at forældre til unge er sig deres ansvar bevidst.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance iværksætter derfor en omfattende indsats for at sikre, at Danmark også i fremtiden er et trygt og sikkert samfund.

Forebyggelse og bekæmpelse af ungdomskriminalitet

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance vil i lyset af den seneste tids uroligheder og brandstiftelser iværksætte en samlet indsats mod ungdomskriminalitet. Indsatsen skal fokusere på både forebyggelse og bekæmpelse.

Partierne er enige om, at det først og fremmest er forældrenes ansvar at sikre, at deres børn lærer og respekterer de grundlæggende regler i samfundet, og at der skal være et styrket fokus på forældrenes ansvar.

Det skal dels ske ved at se på, hvilke muligheder kommuner og andre myndigheder har for at sikre, at forældrene lever op til deres ansvar med at opdrage deres børn. Dels ved at se nærmere på forældrenes juridiske ansvar for deres børns (kriminelle) handlinger.

Skærpet forældreansvar

Partierne ønsker at skærpe forældrenes opmærksomhed og ansvar for deres børns opførsel. Forældre skal tage et større ansvar for de unges handlinger og bidrage konstruktivt til samfundet.

Indsatsen for at forebygge og bryde negative adfærdsmønstre hos unge skal styrkes. Regeringen vil igangsætte et hurtigt arbejde herom.

Der skal ses på effekten og anvendelsen af de virkemidler, kommunerne har til rådighed. Der fokuseres blandt andet på forældrekontrakter og pålæg, herunder kommunernes brug af muligheden for at tilbageholde børnefamilieydelsen, hvis forældre ikke efterlever kommunens påbud om for eksempel at tage ansvar for deres børns adfærd. Det skal i forlængelse heraf vurderes, om kommunerne har de fornødne redskaber i forhold til at få forældre til at leve op til deres ansvar.

Arbejdet tager udgangspunkt i den gældende lovgivning med særlig vægt på det sociale område. Arbejdet afsluttes i juni 2008.

Forældres juridiske ansvar

Regeringen har nedsat en kommission vedrørende ungdomskriminalitet. Kommissionen skal gennemgå de eksisterende regler og ordninger, herunder kriminalpræventive tiltag og strafferetlige sanktioner (herunder ungdomssanktionen).

Kommissionen skal derudover overveje mulige ændringer af de eksisterende ikke-strafferetlige reaktionsmuligheder i forhold til børn og unge under den kriminelle lavalder på 15 år. Kommissionen skal i den forbindelse også overveje, om det er hensigtsmæssigt at ændre den kriminelle lavalder.

I lyset af den seneste tids uroligheder har regeringen endvidere bedt kommissionen om at vurdere forældres juridiske ansvar for deres børns (kriminelle) handlinger, herunder belyse mulighederne for at skærpe eller udvide forældres juridiske ansvar. Regeringen har anmodet kommissionen om at afrapportere om dette spørgsmål senest den 15. september 2008.

Så snart rapporten foreligger, vil regeringen tage initiativ til en drøftelse af mulighederne for at styrke forældres juridiske ansvar, således at forslag på området kan fremlægges i løbet af efteråret 2008.

Kommissionen vedr. ungdomskriminalitet forventes at afslutte det samlede arbejde i 1. halvår 2009.

Flere sikrede pladser i døgninstitutioner til unge kriminelle

Unge kriminelle, der ikke kan placeres i åbne institutioner, skal placeres på døgninstitutioner med sikrede afdelinger. Over de seneste år er der sket en betydelig stigning i antallet af pladser på sikrede afdelinger til børn og unge, så der nu er 121 sikrede pladser i Danmark. I samme periode er behovet for pladser vokset. Der gennemføres i øjeblikket et udvalgsarbejde, der skal se på styringen og brugen af de sikrede pladser.

Der er imidlertid allerede nu brug for flere sikrede pladser til kriminelle unge. Partierne er derfor enige om, at der oprettes 10 nye sikrede pladser. Der afsættes 16 mio. kr.

Øget videoovervågning på særligt udsatte steder

Videoovervågning af for eksempel gågader, offentlige pladser og butikcentre kan anvendes til at forhindre uroligheder og forebygge og opklare kriminalitet. Politiet har inden for rammerne af eksisterende lovgivning adgang til at videoovervåge offentlige arealer. Politiet arbejder således i øjeblikket på et forsøgsprojekt vedrørende videoovervågning af Jomfru Ane Gade i Ålborg.

Partierne er i forlængelse heraf enige om at afsætte en særlig pulje på 5 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 til opsætning af Tv-overvågningsudstyr. Puljen skal administreres af Rigspolitiet og udmøntes efter ansøgning fra de enkelte politikredse. Politikredsene

kan inddrage kommunerne i overvejelserne om, hvor der konkret er behov for videoovervågning. I København overvejes for eksempel overvågning af centrale områder i indre by.

Puljen vil i løbet af 2008 og 2009 gøre det muligt for politikredsene at etablere videoovervågning af yderligere i alt ca. 20 enkelte særligt kriminalitetstruede områder i større danske byer.

Der afrapporteres om puljens udmøntning og anvendelse til forligskredsen bag fle-rårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden.

Støtte til voldsofre

Landsforeningen Hjælp Voldsofre har gennem mange år på privat initiativ ydet hjælp og støtte til voldsofre. Landsforeningen Hjælp Voldsofre hjælper ofre for vold, voldtægt, incest og røveri. Landsforeningens indsats er et godt supplement til det offentliges indsats for at hjælpe ofre for kriminalitet.

Partierne er enige om at forhøje støtten til Landsforeningen hjælp Voldsofre med 1 mio. kr. årligt i 2008-2011.

Reserve til særlige indsatser i politiet

Politiet har både i 2007 og i starten af 2008 løst en række usædvanligt store opgaver. Det drejer sig blandt andet om urolighederne på Nørrebro i 2007 med relation til ungdomshuset og urolighederne og brandstiftelserne i flere danske byer i starten af 2008. Derudover har Politiets Efterretningstjeneste ligeledes løst vigtige opgaver, blandt andet en markant antiterrorindsats og omfattende personbeskyttelse.

Partierne er enige om, at det er centralt, at politiet og Politiets Efterretningstjeneste kan håndtere større uroligheder og sikre en effektiv antiterrorindsats, uden at det påvirker muligheden for at løse andre kerneopgaver.

Partierne er derfor enige om at afsætte en reserve på 25 mio. kr. til dækning af uforudsete/ekstraordinære udgifter i politiet i 2008.

Reserven vil bidrage til at sikre, at perioder med vedvarende og omfattende uroligheder ikke indebærer, at politiet eller Politiets Efterretningstjeneste mangler ressourcer til at udføre andre kerneopgaver.

Der afrapporteres om reservens udmøntning og anvendelse til forligskredsen bag fle-rårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden.

Materiel til større politiindsatser

Politiet råder over en bred vifte af forskelligt materiel og specialudstyr, som kan anvendes ved større politiindsatser – for eksempel i forbindelse med uroligheder og op-tøjer eller håndtering af sikkerheden ved store begivenheder.

Partierne er enige om, at blandt andet den seneste tids uroligheder giver anledning til at overveje politiets materielsituation. Partierne er derfor enige om, at der afsættes en reserve på 10 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 til indkøb af nyt materiel og specialudstyr til politiet.

Til forberedelse af udmøntningen af reserven skal politiets ledelse i løbet af 2008 vurdere materielsituationen, herunder om der i lyset af nationale og internationale erfaringer skønnes at være behov for nye materieltyper.

Bedre statistikgrundlag

I forbindelse med finansloven for 2007 blev statistikgrundlaget for indvandrere og efterkommere styrket ved, at der blev afsat 1 mio. kr. til at lave en årlig statistisk belysning af efterkommeres børn.

Partierne er enige om, at der for at forbedre vidensgrundlaget om ungdomskriminalitet gennemføres en undersøgelse af den etniske baggrund for unge på sikrede afdelinger, herunder om de unge har flygtninge- eller indvandrerbaggrund. Undersøgelsen gennemføres for de unge, der aktuelt sidder på de sikrede afdelinger.

Med henblik på en bedre statistisk belysning af blandt andet kriminalitet blandt indvandrere og efterkommere afsættes desuden 1 mio. kr. i 2008 og 0,9 mio. kr. i de følgende år. Statistikken udarbejdes af Danmarks Statistik. Statistikken skal bl.a. belyse forhold vedr. anbringelse uden for hjemmet, uddannelse, kriminalitet mv. hos personer med forskelligt opholdsgrundlag og nationalitet. Ved at udarbejde statistikken årligt kan udviklingen følges nøje.

Forebyggelse af ekstremisme og radikalisering

Der er i Danmark og resten af Europa bekymrende tendenser til, at visse grupper af unge præges af radikalisering og ekstremisme. Eksempler findes også blandt veludannede og tilsyneladende velintegrerede unge. I sin yderste konsekvens inspirerer denne ekstremisme til planlægning og gennemførelse af terrorisme.

Partierne ser med stor alvor på disse tendenser og vil styrke indsatsen for at forhindre udbredelsen af ekstremisme og radikalisering i Danmark.

Som led i aftalen om finansloven for 2007 blev der afsat i alt 20 mio. kr. til forskning i radikaliserings- og polariseringsprocesser, herunder hvilke miljøer og baggrundsfaktorer, der skaber grobund for terrorisme.

For at styrke forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikaliseringsprocesser i Danmark yderligere vil regeringen udarbejde en samlet national handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikalisering.

Handlingsplanen fremlægges i maj 2008. Partierne er enige om at afsætte en reserve på i alt 20 mio. kr. til opfølgning på handlingsplanen.

Der oprettes endvidere et anti-radikaliseringsskontor i Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Kontoret koordinerer udarbejdelsen og udmøntningen af den samlede handlingsplan til forebyggelse og bekæmpelse af ekstremisme og radikaliserings. Endvidere skal kontoret bistå Undervisningsministeriet med at føre tilsyn med privatskoler og andre undervisningsinstitutioner, herunder i socialt udsatte boligområder og fritidsklubber mv. Der er afsat 2,6 mio. kr. årligt i perioden 2008-2011 hertil.

Herudover er der fra flere sider peget på behovet for øget koordination af vidensopsamlingen i forhold til integrationsindsatsen, der samtidig skal gøres mere situationsbestemt og lettere tilgængelig for brugerne. Som led i satspuljeaftalen er i perioden 2008-2011 samlet afsat 13 mio. kr. til følgende initiativer:

- Formidlingsfunktion, der bringer viden om integration ud til brugerne
- Vidensportal, der giver brugerne adgang til viden og erfaringer om integration
- Forpligtende netværkssamarbejde mellem eksisterende videncentre og brugerne

Flerårsaftale for kriminalforsorgen

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance har indgået en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen for perioden 2008-2011.

Udgangspunktet for arbejdet i de kommende fire år er gunstigt. Venterkøen er afviklet, belægget i fængsler og arresthuse er normaliseret, og der er balance mellem den forventede tilgang af straf og den nuværende afsoningskapacitet. Sikkerheden i fængsler og arresthuse er skærpet, og der er indført behandlingsgaranti for stofmisbrugere i fængslerne.

Aftalen viderefører de senere års styrkelse af kriminalforsorgen og iværksætter en række nye initiativer. I alt tilføres kriminalforsorgen 1.271,6 mio. kr. i aftaleperioden, heraf 206,6 mio. kr. til nye initiativer. Endvidere frigøres og omprioriteres 102,1 mio. kr. Der investeres i aftaleperioden 200 mio. kr. i bygningsforbedringer og ny teknologi mv.

Centralt i flerårsaftalen står en række initiativer vedrørende sikkerhed. Initiativerne forbedrer de ansattes sikkerhed og bidrager til at forhindre fangeflugt, ekstremisme og bandedannelser. Initiativerne indeholder blandt andet moderne overfaldsalarmer, øget kontrol for at forhindre religiøs radikaliserings, flere sikrede pladser og et nyt system til at håndtere særligt farlige indsatte.

Med aftalen afsættes således blandt andet bevillinger til følgende initiativer:

- Styrkelse af sikkerheden med nye overfaldsalarmer og et IT-system til risikovurdering af indsatte m.v. (ca. 47 mio. kr.)
- Etablering af særligt sikrede pladser i Nyborg Statsfængsel (ca. 19 mio. kr.)

- Etablering af særlige godkendelsesprocedurer for Imamer og andre forkyndere samt skærpet overvågning af religiøse handlinger i fængslerne (7 mio. kr.)
- Forbedring af grund- og lederuddannelsen i kriminalforsorgen (94 mio. kr.)
- Forbedring af arbejdsmiljøet ved reduktion af alenearbejde på udsatte steder, øget brug af supervision og oprettelse og drift af en central HR-enhed mv. (36 mio. kr.)
- Nye særligt sikrede PC-netværk til undervisning af de indsatte (ca. 29 mio. kr.)
- Etablering og drift af en dokumentations- og evalueringsenhed (5 mio. kr.)
- Investeringsramme til bygningsforbedringer og IT (ca. 125 mio. kr.)
- Ledelses- og sagsbehandlingsreform i arresthussektoren samt afsoningspladser i Grønland (31 mio. kr.)

De nye initiativer indebærer en styrkelse af kriminalforsorgen i perioden 2008-2011 med særlig fokus på øget sikkerhed, arbejdsmiljø og væsentligt bedre uddannelsesmuligheder for både de ansatte og de indsatte.

Aftalen for kriminalforsorgen er blandt andet finansieret ved budgetforbedringer som følge af et mere effektivt indkøb i selvejende institutioner, oprettelse af administrative fællesskaber for ungdomsuddannelsesinstitutioner og en andel af proventet fra et mere effektivt indkøb i staten.

Terrorsikring af danske ambassader

Danske ambassader og medarbejdere skal sikres mod terroranslag, voldelige demonstrationer mv. Det kan blandt andet ske ved ansættelse af sikkerhedsvagter, fysisk sikring af bygningerne med ombygninger og videoovervågning samt anskaffelse og drift af sikrede køretøjer.

Til terrrorsikring af ambassader og medarbejdere afsættes ca. 26 mio. kr. årligt i investerings- og driftsudgifter for perioden 2008-2011.

Radiokommunikationssystem til det samlede beredskab

For at sikre, at der kan kommunikeres effektivt i og mellem det samlede beredskab til dagligt og i forbindelse med større ulykker og hændelser, herunder eventuelle terrorangreb, indkøbes der adgang til et nyt landsdækkende radiokommunikationssystem til det samlede beredskab – dvs. det kommunale og regionale brand- og ambulanceberedskab, politiet og det statslige redningsberedskab m.fl.

Der afsættes 73 mio. kr. i 2008, 143 mio. kr. i 2009, 205 mio. kr. i 2010 og 196 mio. kr. i 2011 til det offentlige indkøb af adgang til det nye landsdækkende radiokommunikationssystem til det samlede beredskab.

Kontrolfaciliteter ved Frøslev grænseovergang

Frøslev grænseovergang er den mest trafikerede strækning mellem Danmark og Tyskland. Med henblik på generelt at styrke kontrollen ved grænseovergangen og

dermed styrke bekæmpelsen af menneskesmugling og smugling af for eksempel narkotika er partierne enige om at etablere permanente kontrolfaciliteter ved Frøslev grænseovergang. Partierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. hertil.

Styrket indsats for klima, natur og miljø

Energiaftale

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance har den 21. februar 2008 indgået en bred politisk aftale om den danske energipolitik i årene 2008-2011. Aftalen sikrer blandt andet bedre vilkår for vindmøller og anden vedvarende energi (biomasse og biogas). Partierne er endvidere enige om, at vedvarende energi i 2011 skal dække 20 procent af Danmarks bruttoenergiforbrug.

Med energiaftalen afsættes 20 mio. kr. i 2008 til kampagner til fremme af energibesparelser i bygninger, herunder etablering af et videncenter for energibesparelser i bygninger, samt 10 mio. kr. til en forsøgsordning for elbiler.

Styrket indsats på naturområdet

Regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance har endvidere indgået en bred aftale om at styrke indsatsen på naturområdet gennem en række konkrete initiativer til gavn for miljøet og til glæde for danskerne.

Med aftalen afsættes i alt 40 mio. kr. i 2008-2009 til følgende formål:

- Der afsættes i alt 14 mio. kr. i 2008-2009 til nationalparker, der omfatter nogle af Danmarks mest enestående og værdifulde naturområder og landskaber
- Der afsættes i alt 14 mio. kr. i 2008-2009 til bedre vilkår for friluftslivet
- Der afsættes 5 mio. kr. i 2008 til en forbedret indsats for vand og natur
- Der afsættes 2 mio. kr. i 2008 til en indsats mod invasive arter
- Der afsættes en reserve på 5 mio. kr. i 2008, idet det undersøges nærmere, om det vil være muligt og hensigtsmæssigt at oprette en jordfordelingsfond, der kan bidrage til at sikre en hensynsfuld og omkostningseffektiv erhvervelse af arealer til kommende års vand- og naturprojekter

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er herudover enige om en række yderligere initiativer på klima- og miljøområdet:

Klimapulje

Partierne vil styrke klimaindsatsen i udviklingslandene. Der oprettes derfor en klimapulje indenfor udviklingsbistanden. Klimapuljen skal blandt andet bruges til at finansiere bidrag til aktiviteter, der bistår ikke mindst de fattigste udviklingslande med at forebygge og tilpasse sig menneskeskabte klimaforandringer. Partierne er enige om, at der afsættes 100 mio. kr. til klimapuljen i 2008.

Forberedelse af klimatopmøde i København i 2009

Danmark har påtaget sig værtskabet for FN's klimakonference i december 2009. Det er ambitionen, at der på konferencen i København skal indgås en global klimaafnale for perioden efter 2012, hvor Kyoto-protokollen udløber. Partierne er enige om, at der i 2008 afsættes i alt 116 mio. kr. til forberedelsen af klimakonferencen.

Klimaforskning i havstrømme ved Færøerne

Partierne er enige om at etablere et firårigt program om klimaforskning i havstrømme omkring Færøerne i samarbejde med Den Færøske Fiskeriundersøgelse i Tórshavn. Programmet gennemføres i 2008-2011.

Til forskningsprogrammet afsættes 9,2 mio. kr. i alt, der gives som tilsagn i 2008. Udgiften finansieres dels af 2,0 mio. kr., der allerede er afsat på finanslovsforlaget, dels af 7,2 mio. kr., der overføres til formålet fra bevillingen til forskeruddannelse.

Færre flasker i naturen

Der sælges flere og flere drikkevarer i engangsemballager i form af dåser og engangsflasker mv. Alt for mange af disse emballager havner i naturen eller på veje og fortove.

Med henblik på at imødegå dette problem er regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance enige om at indføre pant på emballager til vand med smag og ice-tea mv. Initiativet ligger i forlængelse af aftale om Finansloven for 2007, hvor regeringen og Dansk Folkeparti besluttede at indføre pant på flasker til kildevand uden smag. Initiativet indebærer reducerede afgiftsindtægter på skønnet 5 mio. kr. årligt.

Initiativet finansieres ved at anvende dele af Dansk Retursystems indtægter fra ikke-indløst pant til en reduktion af selskabets gebyrfinansierede udgifter og dermed gebyrerne. Herved reduceres forbrugerpriserne på øl og sodavand mv., og grænsehandlen forventes mindsket. En mindre del af indtægten fra ikke-indløst pant anvendes til at finansiere en håndteringsgodtgørelse for engangsemballage.

Hormonforstyrrende stoffer

Regeringen og Dansk Folkeparti er enige om at styrke indsatsen for viden om hormonforstyrrende stoffer og deres virkning på mennesker og miljø. Det Radikale Venstre og Ny Alliance har tilsluttet sig aftalen.

Partierne er som følge af aftalen enige om at oprette et "center uden mure", der skal danne ramme om en række projekter med henblik på at opsamle viden, overvåge og forske inden for miljø og sundhed. Der er afsat i alt 7 mio. kr. til indsatsen i 2008-2009.

Øvrige temaer

Øget udviklingsbistand

Den danske udviklingsbistand skal fortsat være blandt de bedste og mest effektive i verden. Udviklingsbistanden fokuseres derfor yderligere i 2008 blandt andet med ekstra 600 mio. kr. til Afrika, en særlig indsats til nye målrettede aktiviteter til forbedring af kvinders rettigheder og muligheder samt en fortsat forøgelse af støtten til bekæmpelse af HIV/aids.

Der afsættes 14.554 mio. kr. til Danmarks samlede udviklingsbistand i 2008. Udviklingsbistanden er dermed ca. 300 mio. kr. større i 2008 end i 2007, og udgør på finansloven for 2008 ca. 0,81 pct. af BNI.

Såfremt ændringer i BNI-grundlaget indebærer, at den budgetterede ramme for udviklingsbistanden kommer under 0,8 pct. af BNI, vil der efterfølgende blive foretaget en opregulering af udviklingsbistanden til 0,8 pct. af BNI i forbindelse med lov om tillægsbevilling for 2008.

Styrket indsats mod fejl- og underernæring i Afrika

Der iværksættes i 2008 en styrket indsats for at bekæmpe årsagerne til fejl- og underernæring blandt afrikanske børn. Indsatsen vil f.eks. indebære støtte til skole- og hospitalsbespisning, vitamintilskud mv., samt indsatser rettet mod en række af de faktorer, der er bestemmende for børns sundhedstilstand, herunder uddannelse og levestilning.

Der afsættes yderligere 50 mio. kr. i 2008 til bekæmpelse af årsagerne til fejlnæring blandt afrikanske børn. Midlerne til den forstærkede indsats findes ved at udskyde 50 mio. kr. af bevillingen under udviklingsbistanden til bilateral gældslettelse fra 2008 til 2009.

Bedre dyrevelfærd

Dyrevelfærden i Danmark skal styrkes. Det skal sikres, at der opretholdes en høj standard for dyrs velfærd både på bedrifterne, og når dyrene transporteres. I samarbejde med Folketingets partier blev der i 2007 igangsat en undersøgelse af det veterinære område, herunder dyrevelfærd. Undersøgelsen blev afsluttet primo 2008 og anbefaler blandt andet, at der udvikles et mere risiko- og behovsorienteret tilsynskoncept, at egenkontrol indgår som central komponent, at grundlaget for risikoudvælgelse systematiseres og foldes ud, samt at forpligtelserne for de privatpraktiserende dyrlæger skærpes. Formålet er, at kritiske forhold oftere identificeres, og at den rette indsats hurtigere iværksættes.

I forlængelse af undersøgelsen er partierne enige om at afsætte en reserve på 5 mio. kr. om året til styrkelse af dyrevelfærd. Den konkrete udmøntning af reserven fastlægges som led i de igangværende politiske drøftelser om veterinærområdet.

Forskning i alternativer til dyreforsøg

Partierne er enige om, at forskning i alternativer til dyreforsøg skal fremmes. I 2008 kan der søges om midler til forskning i alternativer til dyreforsøg inden for Det Strategiske Forskningsråds programmer "Sammenhæng mellem fødevarer, sundhed og livsstil samt medicinresistens" og "Biologisk produktion", hvor der i alt er afsat ca. 105 mio. kr.

Partierne er enige om at undersøge mulighederne for at styrke arbejdet med alternativer til dyreforsøg yderligere, og der afsættes 5 mio. kr. hertil. Partierne vil drøfte nærmere hvordan disse udmøntes.

Trafik

Regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har indgået en aftale om trafik for 2008.

På baneområdet indeholder aftalen forbedret trafikinformation og etablering af niveaufri skæring ved Taulov. Der udmøntes endvidere en pulje til initiativer for handicappede på i alt 27 mio. kr.

På vejområdet afsættes 243 mio. kr. til udskiftning af Skovdiget Vestbro på Hille-rødmotorvejen. Der er endvidere enighed om, at der søges indgået en flerårig aftale om vedligeholdelse af statsvejnettet i forbindelse med finansloven for 2009.

Vejdirektoratet har tilkendegivet, at totaludgiften for syv vedtagne anlægsprojekter skal forhøjes. Beslutningsgrundlaget for de enkelte projekter skal konsolideres og budgetteres efter retningslinjerne om ny anlægsbudgettering. Beslutningsgrundlaget vil foreligge medio 2008. Der er enighed om, at der på finansloven for 2009 skal ske en håndtering af disse fordyrelser og projekter.

Regeringen vil i efteråret 2008 på baggrund af blandt andet Infrastrukturkommissionens anbefalinger fremlægge en ny investeringsplan for infrastrukturen i de kommende år samt en strategi for transportsektorens udledning af CO₂.

Modulvogntog

Der afsættes 60 mio. kr. fra 2009 til en udvidelse af forsøget med modulvogntog.

Bedre forhold for cyklister

I forbindelse med Aftale om trafik for 2008 er der udmøntet ca. 23 mio. kr. fra anlægspuljen til blandt andet etablering af cykelstier og sikring af cyklister. Partierne noterer sig, at regeringen på baggrund af blandt andet cykelstrategien "Flere cykler på sikker vej i staten" vil fremlægge konkrete forslag til, hvordan forholdene for cykli-

ster kan forbedres. I forlængelse heraf vil initiativer for at forbedre cyklisternes forhold indgå i den nye investeringsplan for infrastruktur.

Støtte til anskaffelse af færger for ø-kommuner

Kommuner med tilhørende øer har særlige udgifter bl.a. til anskaffelse og drift af færger til de pågældende øer. Støtte til færgerne indgår allerede som en del af det generelle tilskud til ø-kommuner. I forbindelse med anskaffelse af en ny færge kan den enkelte kommune dog opleve et særligt økonomisk pres.

Der afsættes i perioden 2008-2010 en årlig tilsagnspulje på 20 mio. kr., der efter ansøgning og under hensyntagen til kommunens økonomiske situation ydes til engangstilskud til anskaffelsesudgifter i forbindelse med færgeinvesteringer. Puljen finansieres inden for den afsatte bevilling § 15.91.24. Tilskud til færgedrift.

Det Kongelige Teater

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Ny Alliance har indgået en ny fireårig aftale for Det Kongelige Teater.

Aftalen sikrer grundlaget for, at Det Kongelige Teater kan fastholdes og styrkes som kulturinstitution. Med aftalen videreføres den økonomiske ramme fra den tidligere aftaleperiode sådan, at Det Kongelige Teater tilføres godt 0,5 mia. kr. årligt i 2008-2011.

Play the Game

Play the Game er en organisation, som arbejder for en kritisk og konstruktiv international idrætsdebat, bl.a. via et tæt samarbejde med Det Internationale Journalistforbund. Play the Game bidrager til at sikre udveksling af viden, holdninger og ideer med henblik på at udvikle international idræt i en demokratisk, kulturel og etisk retning.

Med henblik på at styrke Play the Game er partierne enige om at støtte Play the Game med 1½ mio. kr. årligt i 2008-2011, som finansieres over Kulturministeriets tipsaktstykke.

Fregatten Jylland

Partierne er enige om, at Fregatten Jylland er et væsentligt kulturarvsmonument, som det er vigtigt at vedligeholde og sikre formidlingen af. Der afsættes 1 mio. kr. årligt i perioden 2008-2011 til formålet.

Forenkling af dødsbøbeskatningen

For at mindske den administrative byrde for de efterladte slægtninge og pårørende er partierne enige om at justere kriterierne for, hvornår et dødsbo er skattepligtigt. Justeringerne forventes at fritage ca. 1.500 af de nuværende 3.500 skattepligtige døds-

boer for dødsbøbeskatning. Justeringen indebærer et provenutab på ca. 15 mio. kr., men samtidigt administrative besparelser hos SKAT på ca. 5 mio. kr.

Mere ensartet beskatning af generationsskifte i levende live og ved død

Partierne er enige om at ændre reglerne således, at betingelserne for succession i levende live og ved død bliver mere ensartede. I dag er beskatningen af overdragelser af aktieselskaber mere gunstige ved død end i levende live. Det kan medføre, at en erhvervsmæssig hensigtsmæssig overdragelse udskydes af hensyn til skatteforhold.

Initiativet har til formål at mindske likviditetsbelastningen for virksomheder, når virksomheden overdrages.

Tiltaget medfører udskydelse af skattebetalinger og dermed et varigt provenutab svarende til ca. 40 mio. kr.

Afvikling af renteudligningsordningen

Renteudligningsordningen i Eksportkreditfonden giver mulighed for, at virksomheder kan få eksportkreditter med en lang kredittid til en af staten garanteret fast rente. Ordningen medfører, at staten påtager sig en renterisiko på virksomhedernes vegne. Samtidig kan de finansielle markeder i dag tilbyde rentefordækning på kommercielle vilkår. Renteudligningsordningen afvikles, således at der ikke længere gives statslige rentegarantier.

Øget harmonisering af boligstøtteregler for pensionister m.fl. i ejer- og andelsboliger

Tidligere lovændringer har skabt en større ligestilling mellem ejere og andelshavere, således at andelshavere svarende til almindelige boligejere kan optage lån mod pantsikkerhed i boligen.

Partierne er i forlængelse heraf enige om, at der også på boligstøtteområdet gennemføres en øget harmonisering af reglerne for pensionister m.fl. i ejer- og andelsboliger, således at andelshavere ligesom ejere fremover modtager boligstøtte i form af et lån i stedet for 40 pct. som tilskud og 60 pct. som lån. Ændringerne gennemføres alene for nye støttemodtagere og har ingen konsekvenser for pensionister m.fl. i andelsbolig, der allerede i dag modtager boligstøtte. Forslaget medfører offentlige mindredrifter på 3,5 mio. kr. i 2008 voksende til 36,5 mio. kr. i 2011.

Obligatorisk opsparing i staten

Partierne er enige om at reducere den obligatoriske opsparing i 2008 fra 1 pct. til ½ pct. i politiet og på Undervisningsministeriets område, herunder bl.a. gymnasier, erhvervsskoler, erhvervsakademier og professionshøjskoler. Dette skal ses i lyset af, at partierne vurderer, at der på disse områder er særlige forhold, der gør det vanskeligt at udmønte den fulde opsparing i 2008. Den lavere opsparing i 2008 modsvares ved, at forhøjelsen af børnefamilieydelsen for de 0-2 årige først træder i kraft den 1. juli 2008 i stedet for den 1. januar 2008.

Den obligatoriske opsparing i staten frigives i 2009 og vil således blive indbudgetteret på regeringens forslag til finansloven for 2009.

Indvandringsprøve

Som led i opfølgningen på aftalen om fremtidig indvandring mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der indgået aftale om en model for indførelse af en indvandringsprøve i danske samfundsforhold og sprogkundskaber for udlændinge, som ansøger om familiesammenføring til Danmark, og for religiøse forkyndere, der søger om opholdstilladelse i Danmark.

Modellen indebærer blandt andet, at ansøgere skal have en forhåndsgodkendelse for at kunne tage indvandringsprøven, og at den eksisterende mulighed for at tage indvandringsprøven i udlandet afskaffes.

Der afsættes 21 mio. kr. i 2008 til etablering af modellen. De løbende driftsudgifter i forbindelse med indvandringsprøven gebyrfinansieres.

Oplysning om EU

Der afsættes 20 mio. kr. i 2008 til oplysning om EU.

Statslige arbejdspladser

I forlængelse af kommunalreformen udarbejdes inden sommeren 2008 en status for de besluttede udflytninger af statslige arbejdspladser. Resultatet drøftes mellem partierne bag strukturreformen.

Bilag 1. Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering

Kvalitetsudvikling og afbureaukratisering

Parterne er enige om, at der skal iværksættes en række initiativer, som skal understøtte staten, kommunerne og regionernes indsats for kvalitetsudvikling, dokumentation og afbureaukratisering.

Målet er at skabe en effektiv offentlig sektor, hvor der leveres service af høj kvalitet til borgerne, hvor medarbejderne bruger mindre tid på administration og mere tid til at levere service til borgerne, og hvor kommuner, institutioner og medarbejdere får større frihed til at tilrettelægge den lokale opgaveløsning.

Bedre redskaber til kvalitetsudvikling i kommunerne

Parterne er enige om, at der skal udvikles metoder, der gør det muligt at måle og sammenligne den faglige kvalitet på børne- og ældreområdet, at der skal gennemføres sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser på børne-, ældre- og handicapområdet, og at der skal udvikles akkrediteringsmodeller på det sociale område og dagtilbudsområdet.

Parterne er enige om, at disse redskaber vil kunne understøtte den lokale kvalitetsudvikling. Derudover er parterne enige om, at de nuværende kommunale servicestrategier skal erstattes af kvalitetskontrakter, at arbejdet for bedre dokumentation af den kommunale opgaveløsning skal fortsættes, og at principperne for god offentlig service skal udbredes i hele den offentlige sektor.

Afbureaukratisering i kommunerne

Parterne støtter, at regeringen vil iværksætte et afbureaukratiseringsprogram, som skal skabe grundlaget for afbureaukratisering i den kommunale sektor.

Afbureaukratiseringsprogrammet bliver bundet op på forpligtende handlingsplaner, som vil foreligge medio 2009 og blandt andet indeholde konkrete mål for afbureaukratiseringsindsatsen.

Afbureaukratisering skal frigive mest mulig tid til service af høj kvalitet til borgerne ved at mindske tidsforbruget på administration. Samtidig skal arbejdet med afbureaukratisering afdække regler, der lægger unødige begrænsninger på tilrettelæggelsen af den lokale opgavevaretagelse. I den forbindelse skal blandt andet digitalisering ses som et redskab til at tilrettelægge arbejdet mere hensigtsmæssigt. Afbureaukratisering skal endvidere skabe bedre vilkår for og plads til arbejdet med bedre dokumentation og kvalitetsudviklingsinitiativer i kommunerne og de enkelte institutioner.

Kommunerne har ansvaret for afbureaukratisering af egne regler og dokumentationskrav. Afbureaukratiseringsindsatsen skal derfor gennemføres i samarbejde med

KL og kommunerne, så det sikres, at administrative opgaver, som påføres medarbejderne som følge af såvel statslige regler og krav som kommunernes egne regler og krav, reduceres. Regeringen vil tilstræbe at indgå en forpligtende aftale med kommunerne om kommunernes egen afbureaukratiseringsindsats.

Bedre dokumentation og kvalitetsudvikling på det regionale sundhedsområde

Parterne støtter, at der på det regionale sundhedsområde iværksættes et arbejde for bedre dokumentation og forenkling, som skal målrettes personalet i sundhedssektoren og sikre, at der foreligger pålidelig og rettidig dokumentation.

Parterne støtter derudover, at der fortsat arbejdes med en udbygning af www.sundhedskvalitet.dk, og at arbejdet med Den Danske Kvalitetsmodel fortsættes.

Afbureaukratisering i staten

Regeringen vil iværksætte et arbejde med henblik på afbureaukratisering inden for staten. Initiativet vil være rettet mod den interne statslige regulering og den interne statslige løsning af borgerrettede opgaver.

Målet vil være at sikre, at medarbejderne bruger mindre tid på administration, så de får mere tid til at løse kerneopgaverne, herunder at levere bedre service til borgerne. Arbejdet vil sigte på at skabe effektive administrative processer, bedre arbejdsgange og udnytte mulighederne for øget brug af digitalisering.

Afbureaukratisering i staten bliver bundet op på forpligtende handlingsplaner, der vil foreligge medio 2009 og blandt andet indeholde konkrete mål for indsatsen.

De enkelte initiativer:

Kommunale kvalitetskontrakter

Borgerne skal have klar information om, hvilket serviceniveau de kan forvente på de kommunale serviceområder. Kommunalbestyrelserne fastlægger selv serviceniveauet på de respektive områder.

Med virkning fra 2010 erstattes de nuværende kommunale servicestrategier derfor af kvalitetskontrakter. Kvalitetskontrakterne er kommunalbestyrelsernes kontrakt med borgerne og skal omfatte få klare og kvantitative målsætninger for hvert af de kommunale serviceområder.

Kommunerne skal følge op på målene og hvert år orientere borgerne om status for realisering af målene.

Der afsættes i alt 9,5 mio. kr. i perioden 2009-2011 til implementering af kommunale kvalitetskontrakter.

Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser på børne-, ældre- og handicapområdet

Politikere, ledere og borgere skal have mulighed for at sammenligne brugertilfredsheden på tværs af kommuner og institutioner. Sammenligneligheden vil give de kommunale politikere og ledere mulighed for at identificere institutioner, der gør det særligt godt, og som andre kan lære af.

I 2009 og 2010 gennemføres pilotprojekter med brugertilfredshedsundersøgelser på institutionsniveau på børne-, ældre- og handicapområdet i et antal kommuner. Erfaringer fra disse projekter vil være grundlag for politiske drøftelser med parterne om en national udrulning fra 2011.

Initiativet gennemføres i et tæt samarbejde mellem staten, kommunerne og faglige eksperter på området.

Der afsættes i alt 24,9 mio. kr. i perioden 2008-2010 til gennemførelse af pilotprojekter med sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser på børne-, ældre- og handicapområdet.

Bedre dokumentation

Regeringen og KL har iværksat et initiativ om fælles indikatorer, som kan dokumentere kommunernes indsats. Formålet med projektet er at sikre såvel de enkelte kommuner som staten bedre dokumentation af de opnåede resultater på serviceområderne. Dokumentationsprojekterne skal ses i sammenhæng med arbejdet med afbureaukratisering. Forenklinger kan gennemføres, når der er sikkerhed for en ny og bedre dokumentation på et område.

Der er på ældreområdet udpeget 23 indikatorer. Der er igangsat et tilsvarende projekt for udsatte børn og unge. Senere i 2008 igangsættes dokumentationsprojekter på områderne handicap, folkeskole, kommunal sundhed og dagtilbud. Det er i juni 2007 aftalt med KL, at alle større serviceområder skal gennemgås frem til 2010.

Der afsættes i alt 17,5 mio. kr. i perioden 2008-2011 til bedre dokumentation.

Faglige kvalitetsoplysninger på børne- og ældreområdet

Der skal tilvejebringes faglige kvalitetsoplysninger på børne- og ældreområdet. Dermed får ledere og medarbejdere på de enkelte institutioner et grundlag for arbejdet med at udvikle kvaliteten af kerneydelserne. Kvalitetsoplysninger giver desuden de enkelte kommunalbestyrelser og forvaltninger mulighed for at prioritere indsatsen i kvalitetsarbejdet. Kvalitetsoplysninger giver endvidere borgerne sammenlignelige oplysninger om den faglige kvalitet på de enkelte institutioner.

Initiativet indebærer, at der udvikles metoder, der gør det muligt at måle og sammenligne den faglige kvalitet. Der eksisterer kun i begrænset omfang sådanne metoder i

dag, og initiativet vil derfor forudsætte et udviklingsarbejde. Initiativet bygger videre på det arbejde, der er igangsat i forbindelse med dokumentationsprojekterne.

Målet er, at der på baggrund af blandt andet indikatorerne fra dokumentationsprojekterne udvælges og videreudvikles et mindre antal indikatorer, for eksempel 3-5 pr. område, som specifikt fokuserer på faglig kvalitet.

På baggrund af udviklingsarbejdet vil regeringen med henblik på drøftelser med parterne forud for en national udrulning fra 2011 i 2010 fremlægge konkrete forslag til, hvordan faglige kvalitetsoplysninger kan udformes.

Der afsættes i alt 20,0 mio. kr. i perioden 2009-2010 til udvikling af faglige kvalitetsoplysninger på børne- og ældreområdet.

Akkreditering på det sociale område og på dagtilbudsområdet

Regeringen har i juni 2007 indgået aftale med KL om et samarbejde om udvikling af akkrediteringsmodeller, der kan understøtte den samlede koncernstyring i kommunerne og bidrage til en målretning af tilsyn samt afvikling af detaljerede procesregler.

Akkreditering indebærer, at anerkendte eksterne eksperter vurderer, om en aktivitet lever op til et sæt af fastlagte kriterier. For at sikre at ordningen bidrager til institutionernes egenkontrol, understøttes den af løbende ekstern faglig sparring og bygger på selvevalueringer og dokumentation af, om institutionerne lever op til kriterierne.

Akkrediteringsmodellerne skal bygge på få og klare kriterier, og det skal sikres, at initiativerne vedrørende brugertilfredshedsundersøgelser og faglige kvalitetsoplysninger samt resultaterne fra dokumentationsprojekterne inddrages i arbejdet. Modellerne skal i første omgang afprøves som forsøg i udvalgte kommuner og på udvalgte plejehjem og dagtilbud.

På baggrund af de gennemførte forsøg vil regeringen i 2010 med henblik på drøftelse med parterne forud for en national udrulning fremlægge konkrete forslag til, hvordan akkrediteringsmodeller mest hensigtsmæssigt kan udformes.

Der afsættes i alt 27,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til udvikling af faglige akkrediteringsmodeller på børne- og ældreområdet.

Udbredelse af ni principper for god offentlig service

En tværoffentlig arbejdsgruppe udarbejdede i foråret 2007 ni principper for god offentlig service. Principperne skal medvirke til at styrke debatten blandt borgere, politikere, ledere og medarbejdere i den offentlige sektor om, hvilke grundlæggende værdier, der bør gælde for god offentlig service. Målet er at skabe en stærk fælles forståelse blandt offentligt ansatte ledere og medarbejdere i de enkelte institutioner om, hvad god og borgernær service er.

Regeringen vil i samarbejde med kommunerne udvikle en række frivillige dialogredskaber, der kan understøtte dialogen om principperne på de enkelte arbejdspladser, således at medarbejderne oplever principperne som nærværende og anvendelige i det daglige arbejde.

Der afsættes 2,0 mio. kr. i 2008 til udbredelsen af de ni principper for god offentlig service.

Certificeringsordning for udbud af lederuddannelser for offentlige ledere

Der skal etableres en ny certificeringsordning for udbud af lederuddannelser for offentlige ledere som aftalt i trepartsaftalerne. Certificeringsordningen skal sikre høj kvalitet i udbuddet af lederuddannelse for offentlige ledere.

Der afsættes 10,8 mio. kr. i 2008-2011 til certificeringsordning for udbud af lederuddannelser for offentlige ledere.

Fremtidens lederskab i den offentlige sektor

Der igangsættes en forskningsindsats i ledelse i den offentlige sektor. Indsatsen skal dække vilkår for ledelse, herunder nye organisations- og kvalitetsudviklingsformer, som for eksempel kombinerer værdier, selvorganisering og egenkontrol. Endvidere skal indsatsen dække de konkrete udfordringer og problemer, ledere og medarbejdere møder i deres dagligdag, og hvilke kompetencer offentlige ledere har brug for nu og i fremtiden

Der afsættes 5,0 mio. kr. i 2009 og 5,0 mio. kr. i 2010 til et forskningsprogram i fremtidens lederskab i den offentlige sektor.

Større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af skoleundersøgelser

Reglerne om ind- og udskolingsundersøgelser skal gøres mere fleksible, så også sundhedsplejersker kan gennemføre de lovpligtige undersøgelser af skolebørn. Det vil muliggøre, at alle børn kan få tilbudt både en ind- og udskolingsundersøgelse. Den nye ordning skal ligesom den eksisterende have særligt fokus på tidligt at opfatte sundhedsmæssige problemer hos børn og unge, herunder at hjælpe børn og unge fra mindre ressourcestærke familier. Samtidig skal sundhedsplejerskeuddannelsen forbedres, så den i højere grad kvalificerer sundhedsplejerskerne til at tage sig af udsatte børn.

Der afsættes i alt 5,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til større fleksibilitet i tilrettelæggelsen af skoleundersøgelser.

Forsøg med øget frihed til institutioner og pengene følger borgeren

Der skal gennemføres forsøg med modeller, der giver større frihedsgrader til institutionerne, samtidig med at pengene følger borgerne. Der etableres i 2008 en forsøgsordning, hvor et mindre antal kommuner kan søge støtte til at omlægge deres bevilninger på børne- eller ældreområdet.

Bevillingerne skal gøres afhængige af antallet af brugere (pengene-følger-borgeren) og give institutionerne større frihed i opgaveløsningen. Forsøgskommunerne vil få midler til for eksempel frikøb af medarbejdere, juridisk bistand og evaluering. Forsøgskommunerne skal evaluere de indhøstede erfaringer senest to år efter forsøgets ikrafttræden.

Der afsættes i alt 12,5 mio. kr. i perioden 2008-2010 til forsøg med øget frihed til institutioner og pengene-følger-borgeren.

Nyt Udbudsråd om vilkårene for konkurrence om offentlige opgaver

Der oprettes et nyt Udbudsråd. Udbudsrådet skal fremme konkurrencen om offentlige opgaver ved blandt andet at iværksætte og deltage i debatter om tiltag til sikring af lige konkurrence om offentlige opgaver. Udbudsrådet skal i dialog med offentlige myndigheder og virksomheder afdække, om de iværksatte tiltag til forbedret konkurrence om offentlige opgaver er tilstrækkelige og fungerer i praksis, herunder om der er velfungerende konkurrence på de forskellige markeder for offentlige opgaver. Endelig skal Udbudsrådet udarbejde analyser og vejledninger med baggrund i nationale og internationale erfaringer med konkurrenceudsættelse og offentlig-privat samarbejde.

Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til et nyt Udbudsråd om vilkårene for konkurrence om offentlige opgaver.

Hurtigere behandling af klager på udbudsområdet

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for klager på udbudsområdets skal nedbringes betragteligt. Efter aftale med KL nedsatte regeringen i foråret 2007 en arbejdsgruppe, som har afdækket behovet for at justere klagesystemet på udbudsområdet med det formål at nedbringe sagsbehandlingstiden på gennemsnitligt 7,5 måneder hos Klagenævnet for Udbud. Arbejdsgruppen indstillede blandt andet, at den nuværende organisering af Klagenævnet for Udbud bevares, men at der udpeges yderligere en dommer, ligesom sekretariatet styrkes.

Der afsættes i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til hurtigere behandling af klager på udbudsområdet.

Forpligtende handlingsplaner for afbureaukratisering i kommunerne

Regeringen vil iværksætte et afbureaukratiseringsprogram på det kommunale område. Afbureaukratiseringsprogrammet bliver bundet op på forpligtende handlingsplaner, som vil foreligge medio 2009 og blandt andet indeholde konkrete mål for afbureaukratiseringsindsatsen.

Det konkrete arbejde med afbureaukratiseringsprogrammet og de forpligtende handlingsplaner vil blandt andet blive understøttet af initiativer med bred scanning på udvalgte kommunale serviceområder, kortlægning af udvalgte medarbejders administrative opgaver, udfordringsret til institutioner samt bedre regulering, jævnfør be-

skrivelserne nedenfor. Regeringen vil give parterne en afrapportering af handlingsplanerne for afbureaukratisering på det kommunale område medio 2009.

Der afsættes i alt 50,5 mio. kr. i perioden 2008-2011 til gennemførelse af initiativer vedrørende afbureaukratisering i kommunerne samt bedre dokumentation og forenkling på det regionale sundhedsområde.

En bred scanning på udvalgte kommunale serviceområder

Regeringen vil iværksætte et afbureaukratiseringsinitiativ, hvor medarbejdere på udvalgte kommunale serviceområder inddrages i at udpege de procedurer og regler, som opfattes som unødigt bureaukratiske og administrativt belastende i dagligdagen. Scanningerne omfatter både statslig og kommunal regulering. Det forventes, at scanninger på udvalgte kommunale serviceområder vil være gennemført primo 2009. En scanning kan efterfølgende suppleres af dyberegående analyser af særligt komplicerede regelkomplekser/sagsområder med henblik på forenkling.

En kortlægning af udvalgte medarbejderes administrative opgaver

Regeringen vil iværksætte et udviklingsarbejde for at kortlægge udvalgte kommunale medarbejderes administrative opgaver. Kortlægningen vil have til formål at identificere, hvilke administrative opgaver statslig og kommunal regulering påfører den typiske medarbejder, og hvor meget tid medarbejderne bruger på de enkelte administrative opgaver. Det forventes, at udvikling af en model for kortlægning og de første kortlægninger vil være gennemført primo 2009.

Udfordringsret til institutioner

Regeringen vil give de offentlige institutioner en udfordringsret, som betyder, at offentlige institutioner på forsøgsbasis kan blive fritaget for nogle af de gældende regler fra stat og kommune med videre med henblik på at afprøve nye måder at gøre tingene på i den offentlige sektor. For at motivere medarbejderne til at medvirke i regelforenkling vil regeringen drøfte med KL, hvordan der kan udvikles modeller, hvor den eventuelle økonomiske gevinst ved regelforenkling i højere grad kan komme institutionen og medarbejderne direkte til gode. Det forventes, at forsøgene kan indledes medio 2009.

Bedre regulering

Regeringen vil iværksætte initiativer, der skal sikre, at der løbende er fokus på den overordnede statslige styring og regulering af kommunerne. Ny regulering skal have en høj kvalitet, og den nye regulering skal vurderes for væsentlige styringsmæssige og administrative konsekvenser for kommunerne.

Bedre dokumentation og forenkling på det regionale sundhedsområde

På det regionale sundhedsområde iværksættes et arbejde for bedre dokumentation og forenkling, som skal målrettes frontpersonalet i sundhedssektoren. Der skal som på de kommunale serviceområder iværksættes en række initiativer med henblik på, at medarbejderne får mere tid til kerneopgaverne. Ligeledes skal arbejdet sikre, at der

foreligger pålidelig og rettidig dokumentation til brug for borgerens frie valg og til overordnet monitorering af kvalitet, produktivitet, patientforløb med videre. Arbejdet med bedre dokumentation og forenkling gennemføres i samarbejde med Danske Regioner.

Faglige kvalitetsoplysninger på sygehuse og hos praktiserende læger, speciallæger med videre

Udviklingen af faglig kvalitet på henholdsvis sygehuse og hos praktiserende læger, speciallæger og i den kommunale sektor varetages gennem en gradvis udbygning af Ministeriet for Sundheds- og Forebyggelses portal www.sundhedskvalitet.dk. Arbejdet med disse initiativer er i vidt omfang allerede igangsat i regi af Sundheds- og Forebyggelsesministeriet.

Der afsættes i alt henholdsvis 6,5 mio. kr. og 4,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til udvidelse af faglige kvalitetsoplysninger på sygehuse og til faglige kvalitetsoplysninger hos praktiserende læger, speciallæger med videre.

Afbureaukratisering i staten

Regeringen vil iværksætte et arbejde med henblik på afbureaukratisering inden for staten. Initiativet vil være rettet mod den interne statslige regulering og den interne statslige løsning af borgerrettede opgaver.

Afbureaukratisering i staten bliver bundet op på forpligtende handlingsplaner, der vil foreligge medio 2009 og blandt andet indeholde konkrete mål for indsatsen.

Bilag 2. Justering af aftalesystemet for den kommunale økonomi

I forbindelse med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for en større del af opgaverne i den offentlige sektor. Da udviklingen i den offentlige økonomi har stor betydning for den samlede samfundsøkonomi, er det blevet endnu vigtigere, at der er styr på udviklingen i den samlede kommunale økonomi.

Kommunerne har vedtaget budgetter, der indebærer et brud på aftalen om kommunernes økonomi for 2008. De kommunale serviceudgifter ligger 0,9 mia. kr. over det aftalte udgiftsniveau, og kommunernes budgetlægning har resulteret i skattestigninger på 1,4 mia. kr. mere end aftalt.

For at modvirke risikoen for yderligere overskridelser af de aftalte økonomiske rammer for 2008 i en situation med kapacitetspres i økonomien er regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance enige om at understøtte kommunernes overholdelse af de vedtagne budgetter for 2008.

Der indføres derfor en mekanisme med individuel modregning i bloktilskuddet for 2009 i tilfælde af, at kommunerne under ét overskrider henholdsvis de budgetterede serviceudgifter (netto) og de budgetterede anlægsudgifter (brutto). Bruttoudgifter på anlægsområdet til køb af jord samt til opførelse af almene ældreboliger og servicearealer i tilknytning hertil undtages fra modregningen.

Kommunerne vil blive pålagt allerede i januar 2009 at indberette et foreløbigt skøn over service- og anlægsudgifter i regnskabet for 2008. På baggrund heraf foretages en foreløbig opgørelse af kommunernes budgetoverholdelse, som kan ligge til grund for en modregning i kommunernes bloktilskud fra og med april 2009, såfremt kommunerne under ét overskrider de vedtagne budgetter for 2008. På baggrund af kommunernes regnskab foretages en fornyet opgørelse af den enkelte kommunes modregning.

Ved opgørelsen af kommunernes budgetoverholdelse vil der blive taget højde for tekniske forhold, der måtte have ændret sig siden budgetvedtagelse, herunder eksempelvis meropgaver i medfør af DUT (kvalitetsreform og treparts-initiativer) og den indgåede aftale om opjustering af lønforudsætningen i kommunerne i 2008.

Aftalesystemet for den kommunale økonomi hviler på, at de indgåede aftaler mellem regeringen og KL overholdes.

Parterne er enige om, at det er nødvendigt at justere det nuværende aftalesystem med henblik på at sikre, at de kommunale skatter fremover ligger inden for skattestoppets rammer, og at udgiftsudviklingen i den kommunale økonomi flugter med aftalerne.

Der er behov for at understøtte kommunernes fælles ansvar for at sikre aftaleoverholdelse ved at gøre aftalesystemet mere forpligtende således, at alle kommuner har en klar interesse i, at de indgåede aftaler overholdes.

Parterne er på den baggrund enige om følgende justeringer af aftalesystemet.

Skattemekanisme

Der etableres en lovfæstet skattemekanisme, der indebærer, at hvis den samlede kommunale skatteudskrivning (indkomstskat, grundskyld og dækningsafgift) stiger, vil det kommunale merprovenu blive inddraget gennem en kombination af individuelle og kollektive nedsættelser af bloktilskuddet. Den individuelle modregning vil i år 1, 2 og 3 udgøre henholdsvis 75 pct./50 pct./0 pct. af merprovenuet ved en skatteforhøjelse i den enkelte kommune.

Skattemekanismen vil give kommunerne både et kollektivt og et individuelt incitament til at samarbejde om at overholde en skatteaftale. Samtidig sikres der finansiering til en modgående statslig skattnedsættelse i tilfælde af aftalebrud. I lovforslaget indarbejdes en hjemmel til at operere med et kollektivt bundfradrag, såfremt der i kommuneaftalerne aftales et rum for kommunale skattestigninger.

Der vil blive taget hensyn til regeringens tilkendegivelser om frit lejde. Ikke-sammenlagte kommuner, der har sænket skatten fra og med 2003, vil således være undtaget fra individuel modregning for en tilsvarende skatteforhøjelse, hvilket også gælder sammenlagte kommuner, der har sænket skatten fra og med 2008.

Kommuner, der i 2007 fastsatte skatten på et lavere niveau end det tilladte loft, er ikke omfattet af tilkendegivelser om frit lejde, idet en fastsættelse af skatten under det tilladte loft ikke betragtes som en skattnedsættelse.

Aftalepartierne er enige om at afsøge mulighederne for at skabe større synlighed omkring skatteændringer i den enkelte kommune med henblik på at øge borgernes opmærksomhed i forhold til den kommunale skatteudskrivning.

Betinget balancetilskud

Finansministeren gives hjemmel til at beslutte, at en del af balancetilskuddet på op til 1 mia. kr. gøres betinget af, at kommunerne i forbindelse med budgetlægningen overholder det aftalte udgiftsniveau. Det betingede balancetilskud udbetales kun, såfremt de kommunale budgetter under ét lever op til de aftalte rammer for den kommunale økonomi.

Finansministeren har med den gældende lovgivning mulighed for med Finansudvalgets tilslutning at ændre tilskuddet til kommunerne, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale økonomi taler herfor. Indførelsen af et betinget balancetilskud inden for en afgrænset ramme vil give kommunerne et kollektivt incitament

til at samarbejde om aftaleoverholdelse i forbindelse med budgetlægningen. Dermed understøttes kommunernes aftaleoverholdelse på udgiftssiden.

Det betingede balancetilskud på 1 mia. kr. udmeldes til kommunerne som led i Velfærdsministeriets udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb til kommuner ultimo juni i året forud for tilskudsåret. Kommunerne kender således størrelsen af det betingede tilskud forud for deres budgetlægning.

På baggrund af kommunernes budgetindberetninger til Velfærdsministeriet vil der ske en foreløbig opgørelse af de budgetterede kommunale udgifter samt en foreløbig vurdering af, om det betingede balancetilskud skal udbetales. Den endelige vurdering vil ske i februar måned i budgetåret med afsæt i de offentliggjorte budgetter fra Danmarks Statistik.

Parterne er enige om at drøfte justeringen af aftalesystemet i foråret 2009 forud for forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2010.

Bilag 3. Kvalitet i dagpasningen

Mere kvalitet i børnepasningen og bedre vilkår for børnefamilierne

Der er fortsat behov for at styrke kvaliteten i børnepasningen samt at give børnefamilierne bedre vilkår.

Regeringen og Dansk Folkeparti har med finanslovsaftalerne for 2006 og 2007 i alt afsat 1 mia. kr. til at forbedre kvaliteten i dagtilbuddene bl.a. bekæmpelse af negativ social arv, børnemiljøvurderinger samt ny dagtilbudslov, herunder sprogvurdering af alle 3-årige børn samt opfølgning i forhold til de pædagogiske læreplaner. Dagtilbudsloven har styrket kvaliteten i dagtilbuddene ved at øge fokus på det pædagogiske arbejde og børnenes trivsel og udvikling.

Med trepartsaftalerne iværksættes en række initiativer, som vil skabe mere kvalitet i dagtilbuddene. Bl.a. en omfattende opkvalificeringsindsats på dagtilbudsområdet, så fx flere ikke-faguddannede medarbejdere får mulighed for at tage en pædagogisk grunduddannelse samt bedre rammer for efter- og videreuddannelse for ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Ingen løsevne lukkedage

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om, at pasningsgarantien i daginstitutionerne skal være et reelt pasningstilbud, og der skal derfor ikke være løsevne lukkedage. Der må fremover kun holdes lukket på dage, hvor fremmødet af børn i institutionen er lavt – dvs. på dage hvor mange forældre holder fri, og hvor der derfor kun er få børn med pasningsbehov. Det kan fx være i sommerferien, mellem jul og nytår eller på den indeklemte fredag efter Kristi Himmelfartsdag. Det giver kommunerne og institutionerne mulighed for at prioritere ressourcerne i forhold til de lokale behov.

Samtidig skal familier med et pasningsbehov på de dage, hvor barnets egen institution holder lukket, have et trygt tilbud om pasning i en anden institution. Dette kan fx gøres ved, at der følger kendt personale med til gæsteinstitutionen. Kommunerne skal endvidere orientere institutioner og forældrebestyrelser om den konkrete tilgang i kommunen.

Regeringen vil søge at indgå en aftale med kommunerne herom. Der afsættes 50 mio. kr. årligt i perioden 2009-2011 fra kvalitetspuljen hertil.

Et sundt måltid mad i alle daginstitutioner

Det er vigtigt, at børn får et sundt måltid mad midt på dagen. Og det er en naturlig del af forældrenes ansvar at betale for mad til egne børn.

Stadigt flere forældre og ældre søskende har imidlertid mulighed for at få et måltid mad midt på dagen på deres arbejdsplads eller i deres uddannelsesinstitution. Tilsvarende er der i de senere år blevet etableret en del lokale frivillige forældrebetalte madordninger.

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er derfor enige om, at alle børn i daginstitutioner senest 1. januar 2010 skal have et sundt måltid mad som en del af kerneydelsen for førskolebørn i daginstitutioner.

Et fælles måltid sund mad i daginstitutionen vil fremme gode kostvaner og forebygge fedme og bidrage til børnenes generelle velvære og udvikling. Et tilbud om fælles måltid mad vil samtidigt aflaste børnefamiliernes travle hverdag.

Samtidigt skal forældrenes grundlæggende ansvar fastholdes og ikke flyttes over på landets skatteydere. Madordningen er således fuldt forældrebetalt for de forældre, der ikke er omfattet af økonomisk friplads eller søskenderabat. Forældre omfattet af økonomisk friplads eller søskenderabat vil få mad gratis eller til nedsat pris. Betalingen for madordningen vil blive opkrævet i forbindelse med den almindelige betaling til daginstitutionen.

For en familie (uden friplads) med ét barn i børnehave vil indførelsen af madordningen i gennemsnit betyde en forældrebetaling på ca. 300 kr. pr. måned.

De samlede bruttoudgifter til madordningen udgør ca. 800 mio. kr. årligt, hvoraf kommunerne i dag afholder ca. 100 mio. kr. til de nuværende kommunale madordninger til førskolebørn.

De samlede forældrebetalte udgifter til madordningen vil udgøre ca. 550 mio. kr. årligt.

Det nuværende loft for forældrebetalingsandelen på 25 procent hæves svarende til, at den enkelte kommune får mulighed for at opkræve forældrebetaling for madordningen. Det betyder, at det nuværende loft hæves til ca. 28 pct. Det konkrete loft for den maksimale forældrebetaling for mad fastsættes efter nærmere drøftelser med KL.

Ordningen er obligatorisk fra 1. januar 2010, men for at give kommunerne mulighed for indfasning fra 1. januar 2009 åbnes for at opkræve betaling for madordningen inden for det forhøjede forældrebetalingsloft fra denne dato.

De offentlige merudgifter udgør ca. 150 mio. kr. fuldt indfaset.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om:

Nye initiativer på sundhedsområdet
(1. marts 2008)

Aftale om nye initiativer på sundhedsområdet

Indførelse af vaccination mod livmoderhalskræft og pneumokokker

Der er enighed om at indføre livmoderhalskræftvaccinen i børnevaccinationsprogrammet. Dette skal ses i lyset af, at ca. 175 kvinder årligt dør af livmoderhalskræft. Det ordinære vaccinationsprogram påbegyndes 1. januar 2009 og gives til piger i 12-års alderen startende med årgang 1996. Der gennemføres endvidere et catch-up program for tre årgange (årgang 1993 til 1995) fra oktober 2008 til 2010, *jf. bilag 1*.

Pneumokokvaccinen blev indført i børnevaccinationsprogrammet den 1. oktober 2007 efter anbefaling fra Sundhedsstyrelsen. Vaccinen gives for at forebygge meningitis. Der er enighed om permanent at indføre pneumokokvaccinen i børnevaccinationsprogrammet. Sundhedsstyrelsen forventer, at vaccinationen kan forebygge omkring 50 tilfælde af alvorlig sygdom forårsaget af pneumokokker samt et dødsfald om året hos børn under 5 år. Endvidere forventer Sundhedsstyrelsen, at vaccination af børn vil nedsætte smittespredningen af pneumokokker i hele befolkningen. Som følge heraf forventes, at vaccination yderligere kan forebygge omkring 150 tilfælde af alvorlig sygdom og 30 dødsfald, især blandt ældre mennesker, *jf. bilag 1*.

Indførelse af NAT-screening af donorblod

Blod, som anvendes til transfusion, er i Danmark siden 1991 blevet screenet i blodbankerne for HCV og siden 1986 for HIV ved at undersøge for antistoffer. NAT-test er en genteknologisk metode, som direkte kan påvise virus i blod før udvikling af antistoffer og dermed på et tidligere tidspunkt, end hvad der er muligt med de i dag anvendte antistofundersøgelser. Med indførelse af den såkaldte single donationstest i løbet af 2008 vil det være muligt så godt som at eliminere risikoen for smitte med HCV og HIV, *jf. bilag 1*.

Akut indsats på hjerteområdet

Patienter med livstruende hjertesygdomme skal opleve et effektivt og trygt forløb med den rette information undervejs. Patienterne skal ikke udsættes for unødigt ventetid i forbindelse med et behandlingsforløb.

Parterne er enige om, at der skal indføres optimale ”pakkeforløb” for livstruende hjertesygdomme på linje med kræftområdet. Det skal sikre, at patienterne får den rette information og den rette behandling på det rette tidspunkt uden unødigt ventetid.

Pakkeforløbene skal dække forundersøgelser og behandling for patienter med livstruende hjertesygdomme. Pakkeforløbene baseres på faglige kliniske retningslinjer og vil kunne danne grundlag for fastsættelse af differentierede frister for den samlede tid til udredning og behandling for hver enkelt livstruende hjertesygdom.

Pakkeforløb for de livstruende hjertesygdomme vil være klar senest ved udgangen af 2008, hvorefter implementering kan påbegyndes. Udarbejdelsen af pakkeforløb vil foregå i regi af Hjertefølgegruppen, der allerede følger udviklingen på hjerteområdet.

Antallet af hjertepatienter vil som udgangspunkt være den samme, men der eksisterer en ventetidspukkel på området. Med henblik på at afvikle denne ventetidspukkel i forbindelse med implementeringen af pakkeforløbene afsættes i alt 100 mio. kr. i 2008 og 50 mio. kr. i 2009 til midlertidig meraktivitet. Den nærmere udmøntning drøftes med Danske Regioner.

Hertil kommer, at der vil være mindre udgifter forbundet med udarbejdelse af pakkeforløb mv. for livstruende hjertesygdomme. På den baggrund afsættes hertil 3 mio. kr. i 2008 og 1½ mio. kr. i 2009.

Ovenstående initiativer finansieres via opdateringer af beløbsgrænserne i medicintilskudssystemet samt via nedlæggelse af Garantifonden for Skibsbygning samt budgetforbedringer på Turismepolitisk Handlingsplan.

Den mekanisme, der siden 2000 er blevet anvendt til at regulere beløbsgrænserne i medicintilskudssystemet, har ført til en udhuling af disse grænser, og det offentlige andel af udgifterne er vokset. Parterne er derfor enige om, at den nuværende reguleringsordning for medicintilskud skal ændres, så beløbsgrænserne fra 2009 og frem reguleres med satsreguleringsprocenten.

Samtidig korrigeres de nuværende beløbsgrænser, så beløbsgrænserne fra 1. maj 2008 svarer til, at der i perioden siden systemets indførelse i 2000 var blevet reguleret med satsreguleringsprocenten. Forhøjelsen af beløbsgrænserne er primært rettet mod de laveste trin og tilrettelægges således, at der tages særlige hensyn til kroniske medicinbrugere. I 2008 er egenbetalingsloftet for kronikere med den nuværende ordning fastholdt. Endvidere forhøjes tilskudsprocenten for personer under 18 år fra 50 pct. til 60 pct., *jf. bilag 1*.

Justeringen af beløbsgrænserne medfører en årlig mindreudgift på 302 mio. kr.

Endvidere nedlægges Garantifonden for Skibsbygning. 48 mio. kr. af fondens tilbageværende egenkapital indgår som finansiering til initiativerne i denne aftale. Endeligt gennemføres budgetforbedringer på Turismepolitisk Handlingsplan for i alt 12 mio. kr., som ligeledes indgår i finansiering af aftalens initiativer.

Parterne er enige om senere at drøfte anvendelsen af det forventede årlige nettoprovenu på 69 mio. kr. efter 2012 som konsekvens af opdateringen af beløbsgrænserne i medicintilskudssystemet i 2008.

Bilag 1

Aftale om nye initiativer på sundhedsområdet

Indførelse af vaccination mod livmoderhalskræft

Muligheden for at vaccinere mod en udbredt kræftform som livmoderhalskræft er et gennembrud, som bør komme danske kvinder til gode. Sundhedsstyrelsen anbefaler indførelse af vaccinationen i børnevaccinationsprogrammet, og at vaccinationen gives i 12-års alderen. Styrelsen anbefaler videre, at der gennemføres et catch-up program for tre årgange (13-15 år) over to år. I forbindelse med anbefalingen gør Sundhedsstyrelsen dog også opmærksom på en række forhold omkring virkningen af vaccinen, som endnu ikke er fuldt belyst.

Partierne bag aftalen er enige om, at de kendte fordele ved vaccinationen er større end ulemperne, herunder de forhold, som ikke er fuldt belyst. Derfor indføres vaccinationen i børnevaccinationsprogrammet for de årgange, som Sundhedsstyrelsen anbefaler. Parterne er enige om, at vaccinationsprogrammet skal følges nøje, herunder gennem et nyoprettet vaccinationsregister. Derudover er parterne enige om, at der gennemføres en særlig informationsindsats, der bl.a. skal sikre den fortsatte tilslutning til screening mod livmoderhalskræft, samt at der som led i opfølgningen indføres HPV-test i screeningsprogrammet.

Det ordinære vaccinationsprogram starter den 1. januar 2009 med de piger, der på dette tidspunkt er 12 år gamle, dvs. piger født i 1996. Da vaccinationen helst skal gives før seksuel debut, finder parterne det hensigtsmæssigt, at vaccinationen af de ældste årgange (catch-up programmet) igangsættes hurtigst muligt. Derfor startes catch-up programmet, der omfatter årgangene 1993-1995, allerede den 1. oktober 2008 – eller før, hvis det viser sig praktisk muligt. Catch-up programmet løber til udgangen af 2010.

Konkret betyder det, at piger født i 1993-1995 og deres forældre fra 1. oktober 2008 kan henvende sig til egen læge, som foretager vaccination af pigerne. Dette tilbud gælder frem til udgangen af 2010. Piger født i 1996 kan modtage vaccination fra 1. januar 2009, piger født i 1997 fra 1. januar 2010 og så fremdeles. For disse årgange gælder, at de kan tage imod tilbuddet i tre år, dvs. indtil udgangen af det år, hvor de fylder 15. Udgifterne berammer sig til 54 mio. kr. i 2008, 188 mio. kr. årligt i 2009 og 2010 samt 96 mio. kr. årligt fra 2011 og frem.

Parterne er enige om, at en optimal belysning af vaccinenes effekter samt opnåelse af den bedst mulige pris skal sikres gennem gennemførelse af et udbud. Vaccinens beskyttelse mod kræft skal være den primære parameter i udbuddet. Derudover er pris på vaccinen et centralt kriterium. Endeligt kan beskyttelse mod kondylomer indgå

som vilkår, hvis de konkurrerende vacciner ligger på samme niveau på de to førstnævnte parametre.

Pneumokokvaccination

Pneumokokvaccinen blev indført i børnevaccinationsprogrammet den 1. oktober 2007 efter anbefaling fra Sundhedsstyrelsen. Der er enighed om at indføre ordningen permanent.

Vaccinationerne gives tre gange, når børnene er 3, 5 og 12 måneder gamle, dvs. på samme tidspunkter, hvor de vaccineres med Di-Te-Ki-Pol- Hib vaccine. I en overgangsperiode tilbydes børn, der pr. 1. oktober 2007 er 4–17 måneder, også vaccination. Børn, som ved første vaccination er i alderen 4–11 måneder, tilbydes tre vaccinationer. Børn, som ved første vaccination er i alderen 12–17 måneder, tilbydes to vaccinationer.

Samtidig med indførelsen af vaccinationerne skete enkelte forbedringer i overvågningen af sygdomme i det eksisterende vaccinationsprogram samt af alvorlig sygdom forårsaget af både de pneumokoktyper, den nye vaccine beskytter imod, og af øvrige typer af pneumokokker, hvis sammensætning vil kunne ændres over tid.

Pneumokokker kan forårsage en række mindre samt mere alvorlige infektioner. Blandt de mindre alvorlige lidelser er akut mellemørebetændelse, som pneumokokken er en af de hyppigste årsager til samt bihulebetændelse. Mere alvorlig er lungebetændelse, som pneumokokken også er en hyppig årsag til. De mest alvorlige infektioner er kendetegnet ved, at bakterien spredes i blodbanen og giver anledning til blodforgiftning og hjernehindebetændelse (meningitis), hvor pneumokokken er blandt de hyppigste bakterielle årsager. Især ved alvorlig pneumokoksygdom er der risiko for varige følger og dødsfald.

Den højeste forekomst af alvorlig sygdom forårsaget af pneumokokker er hos børn under 2 år samt hos ældre over 64 år. I aldersgruppen 2-4 år og i aldersgruppen 50-64 år er en vis forhøjet risiko, hvorimod forekomsten i aldersgruppen 5-49 år er meget lav.

Sundhedsstyrelsen forventer, at vaccinationen kan forebygge omkring 50 tilfælde af alvorlig sygdom forårsaget af pneumokokker samt et dødsfald om året hos børn under 5 år. Endvidere forventer Sundhedsstyrelsen, at vaccination af børn vil nedsætte smittespredningen af pneumokokker i hele befolkningen. Som følge heraf forventes, at vaccination yderligere kan forebygge omkring 150 tilfælde af alvorlig sygdom og 30 dødsfald, især blandt ældre mennesker. Denne indirekte effekt er dog mere usikker.

Den tilgængelige vaccine til brug for børn under 2 år – Prevenar® – er meget effektiv mod de syv typer af pneumokokbakterien, vaccinen dækker. De syv typer er skyld i op mod 75 pct. af alvorlige pneumokok-sygdomstilfælde hos børn under 2 år. Der

vil således fortsat opstå tilfælde af sygdom forårsaget af pneumokokker, selvom vaccination er indført.

Udgifterne berammer sig til 127 mio. kr. i 2008 og 95 mio. kr. årligt fra 2009 og frem.

NAT-screening af donorblod

I august 2007 besluttede en enig ordførerkræds at indføre NAT-screening på enkeltportioner donorblod for hepatitis B og C samt HIV, og at midlerne hertil skulle tilvejebringes i forbindelse med finansloven for 2008.

Blod, som anvendes til transfusion, er i Danmark siden 1991 blevet screenet i blodbankerne for HCV og siden 1986 for HIV ved at undersøge for antistoffer. Ved at undersøge for antistoffer kan en HCV-smittefarlig blodportion påvises 10-14 uger efter smittetidspunktet. En HIV-smittefarlig blodportion kan påvises 3-4 uger efter smittetidspunktet. Disse perioder kaldes ”vinduesfasen”.

NAT-test er en genteknologisk metode, som direkte kan påvise virus i blod, dvs. før udvikling af antistoffer og dermed på et tidligere tidspunkt, end hvad der er muligt med de i dag anvendte antistofundersøgelser.

Ved at indføre NAT-screening for HBV og HCV samt HIV på enkeltportioner donorblod vil man kunne reducere den smittefarlige vinduesfase væsentligt: For HCV fra 10-14 uger til 1-4 dage. Supplerende NAT-screening for HIV vil reducere den smittefarlige vinduesfase for HIV fra 20-28 dage til 1-2 dage. NAT-screening for HBV vil reducere den smittefarlige vinduesfase for HBV fra 5-6 uger til 1-2 uger. Skematisk ser vinduesperioderne for de forskellige screeningsmetoder således ud:

	Serologiske test (som i dag)	Single donations NAT
HIV	20-28 dage	1-2 dage
Hepatitis C	10-14 uger	1-4 dage
Hepatitis B	5-6 uger	1-2 uger

Med indførelse af den såkaldte single donationstest, vil det være muligt så godt som at eliminere risikoen for smitte med HCV og HIV.

Udgifterne berammer sig til 11 mio. kr. i 2008 og 42 mio. kr. årligt fra 2009 og frem.

Regulering af tilskudsgrænser i medicintilskudssystemet

Den mekanisme, der siden 2000 er blevet anvendt til at regulere beløbsgrænserne i medicintilskudssystemet, har ført til en udhuling af disse grænser. Det har betydet, at det offentliges andel af udgifterne er steget fra 67 pct. i 2000 til 71 pct. i 2008.

Regelgrundlaget for det nuværende medicintilskudssystem blev vedtaget i december 1998 (A, V, C, CD, B og KRF) og indført med virkning fra 1. april 2000. I forbindel-

se hermed indførtes en reguleringsmekanisme, der havde til hensigt at fastholde forholdet mellem det offentliges medfinansiering og patienternes egenbetaling. Reguleringsmekanismen indebærer, at beløbsgrænserne reguleres en gang årligt med den procentuelle ændring i den gennemsnitlige pris pr. defineret døgndosis. Reguleringsmekanismen har imidlertid som følge af ændrede forhold på lægemiddelmarkedet ikke virket efter hensigten.

Dette blev allerede konstateret i forbindelse med medicinaftalen af 26. oktober 2004 mellem alle Folketingets partier, hvoraf det fremgår:

"Reguleringsmekanismen for fastsættelsen af udgiftsgrænserne i det behovsafhængige tilskuds-system virker ikke hensigtsmæssigt.... . Det overvejes på sigt at indføre en ny reguleringsmekanisme."

I bemærkningerne til det lovforslag, der udmøntede aftalen, fremgår det:

".. at det som følge af de i de almindelige bemærkninger anførte uhensigtsmæssigheder med reguleringsmekanismen kan overvejes på sigt at tilpasse denne".

Parterne er enige om, at den nuværende reguleringsordning for medicintilskud er uhensigtsmæssig. Derfor ændres mekanismen, så beløbsgrænserne fremadrettet reguleres med satsreguleringsprocenten.

Samtidig korrigeres de nuværende beløbsgrænser, således at beløbsgrænserne svarer til, at der i perioden siden systemets indførelse var blevet reguleret med satsreguleringsprocenten. Justeringen af beløbsgrænserne sker dog på en sådan måde, at der tages særlige hensyn til kroniske medicinbrugere. Endvidere forhøjes tilskudsprocenten for personer under 18 år fra 50 pct. til 60 pct.

Beløbsgrænserne for medicintilskud vil fra 1. maj 2008 være som følger:

Tilskudsprocent	Tilskudsintervaller
0 pct.	0 – 800 kr.
50 pct.	800 – 1.300 kr.
75 pct.	1.300 – 2.800 kr.
85 pct.	Over 2.800 kr.
Egenbetalingsloft	3.270

Justeringen af beløbsgrænserne er beregnet til at ville medføre et provenu på 302 mio. kr. på helårsbasis.

Enstrenget stillingtagen til offentlig finansiering af vacciner

Når en vaccine har opnået markedsføringstilladelse, er der i dag to myndigheder, der forholder sig til spørgsmål om offentlig finansiering af vaccinen:

- 1) Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller, hvorvidt vaccinen skal inddrages i det gratis børnevaccinationsprogram eller i et særligt risikovaccinationsprogram for udsatte grupper.
- 2) Lægemiddelstyrelsen tager stilling til, om der skal ydes tilskud til vaccinen efter medicintilskudsreglerne. Lægemiddelstyrelsen vurderer både generelle ansøgninger og ansøgninger om tilskud til enkeltpersoner.

Parterne bag aftalen finder, at denne opdeling rummer indbyggede konflikter. Derfor etableres et enstrengt system:

- 1) Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller, hvorvidt vaccinen skal inddrages i det gratis børnevaccinationsprogram eller i et særligt risikovaccinationsprogram for udsatte grupper.
- 2) Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller, om særlige grupper skal kunne få tilskud til vaccinen efter nærmere fastsatte kriterier. Det vil være den enkeltes egen læge, der vurderer, om patienten falder ind under disse kriterier.

Lægemiddelstyrelsen vil herefter ikke længere skulle tage stilling til tilskud til vacciner.

Sigtet med kompetenceflytningen fra Lægemiddelstyrelsen til Sundhedsstyrelsen er ikke at inddrage eller udvide omfanget af tilskud til vacciner, men alene at opnå en enstrengt lovgivning og administration på området.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om:

En jobplan
(28. februar 2008)

Aftale om en jobplan

Det igangværende økonomiske opsving har medført historisk høj beskæftigelse og den laveste målte ledighed siden 1974. Opsvinget indebærer aktuelt et pres på arbejdsmarkedet, og mange brancher melder om mangel på arbejdskraft.

For at dæmpe det aktuelle pres på arbejdsmarkedet og sikre fortsat fremgang i velstand og velfærd er det nødvendigt med en målrettet indsats for at forbedre rekrutteringsgrundlaget. Der er brug for flere medarbejdere både til de private virksomheder og til de offentlige institutioner.

Med jobplanen får vi mere arbejdskraft i Danmark – både på kort og lidt længere sigt. Dels ved at flere bliver længere på arbejdsmarkedet, endnu flere mennesker flytter fra overførselsindkomst til arbejde eller supplerer en overførselsindkomst med arbejdsindkomst. Dels ved at Danmark kan tiltrække højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet.

Mangel på arbejdskraft forventes også på længere sigt at være en central udfordring set i lyset af den demografiske udvikling. Jobplanen giver et bidrag til et bedre rekrutteringsgrundlag.

Aftalen om jobplanen omfatter følgende hovedpunkter, der beskrives nærmere nedenfor:

- Sikkerhed for retten til førtidspension
- Folkepensionister skal have bedre muligheder for at arbejde
- Skatnedslag til 64-årige i arbejde
- Reglerne om supplerende dagpenge justeres samtidig med, at der arbejdes for flere fuldtidsstillinger
- Øget indsats for international rekruttering
- Nedbringelse af sygefravær
- Flere voksenlærlinge

Sikkerhed for retten til førtidspension

Der er førtidspensionister på gammel ordning, der godt kan arbejde, men som alligevel enten helt undlader at arbejde eller alene arbejder i begrænset omfang af frygt for senere at miste retten til pensionen.

Der er enighed om at skabe tryghed for retten til førtidspension for disse førtidspensionister.

Der er enighed om, at førtidspensionister får fuld sikkerhed for, at de ikke risikerer at miste retten til førtidspension ved at arbejde. Forslaget omfatter ikke førtidspensionister, der er tilkendt førtidspension efter lov om social pension, der trådte i kraft den 1. januar 2003.

Der er enighed om at følge udviklingen i udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til førtidspensionister, der har taget arbejde som følge af forslaget. Udviklingen skal vise, om der er behov for at justere reglerne om ret til arbejdsløshedsdagpenge for førtidspensionister. Der foretages en status pr. 1. januar 2010.

Folkepensionister skal have bedre muligheder for at arbejde

Der er brug for alle på arbejdsmarkedet. Også for de seniorer, der har passeret folkepensionsalderen, men fortsat har lyst til at yde en aktiv indsats.

Forslagene om et ekstra bundfradrag til folkepensionister på 30.000 kr. og om at reducere beskæftigelseskravet fra 1.500 timer til 1.000 timer om året i forbindelse med opsat pension skal ses i sammenhæng.

Forslagene på folke- og førtidspensionsområdet ledsages af en informationsindsats overfor relevante målgrupper, kommuner og virksomheder med henblik på at opnå størst mulig effekt af forslagene.

Bundfradrag på 30.000 kr. til folkepensionister

Den økonomiske gevinst for folkepensionister ved en ekstra arbejdsindsats kan i dag være forholdsvis begrænset som følge af beskatning og samtidig aftrapning af social pension mv.

Der er enighed om, at de eksisterende regler om indtægtsregulering af folkepensionen ikke i tilstrækkelig grad understøtter folkepensionisters tilskyndelse til at arbejde.

Et yderligere bundfradrag, hvis pensionisten har en arbejdsindkomst, vil betyde, at pensionisten kan have en højere arbejdsindtægt, uden at det går ud over den supplerende pensionsydelse ("ældrecheck"), varmetillæg, helbredstillæg eller pensionstillæg. På den måde øges pensionistens økonomiske tilskyndelse til at yde en ekstra arbejdsindsats.

Der er derfor enighed om, at der indføres et særligt bundfradrag for folkepensionister på 30.000 kr. om året for personligt arbejde ved beregning af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg, varmetillæg og pensionstillæg.

Forslaget retter sig især mod pensionister, der ønsker at arbejde få timer om ugen eller har periodiske arbejdsforhold, og som har en relativ begrænset arbejdsindkomst.

Nedsat beskæftigelseskrav ved opsat pension fra 1.500 til 1.000 timer om året

De eksisterende regler om opsat folkepension giver mulighed for, at personer kan udskyde at gå på folkepension og til gengæld modtage en højere pension senere.

Der er enighed om, at reglerne ikke er fleksible nok, da der stilles høje krav til, hvor meget personen skal arbejde (1.500 timer årligt) for at få opsat sin pension. Derved kan reglerne lægge en dæmper på pensionisters tilskyndelse til at arbejde i moderat omfang.

Der er derfor enighed om, at beskæftigelseskravet for opsat pension reduceres fra 1.500 timer til 1.000 timer om året.

Forslaget retter sig især mod pensionister, der gerne vil arbejde på halv tid eller mere.

Skattenedslag til 64-årige i arbejde

Med den gode beskæftigelsessituation er der brug for alle på arbejdsmarkedet. Ikke mindst de erfarne kræfter blandt seniorerne. Imidlertid vælger mange seniorer at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, når de er i starten af 60'erne. Næsten otte ud af ti er på arbejdsmarkedet som 59-årige. Blandt 64-årige er det mindre end hver fjerde.

For at øge beskæftigelsen blandt seniorer er der enighed om, at der indføres et særligt skattenedslag på op til 100.000 kr. for 64-årige i arbejde, der har arbejdet fuld tid, siden de var 60 år. Hensigten er at give den enkelte større økonomisk tilskyndelse til at blive længere på arbejdsmarkedet. Skattenedslaget retter sig mod dem, der overvejer at forlade arbejdsmarkedet, før de bliver 65 år.

Skattenedslaget gives til 64-årige i arbejde, der som udgangspunkt har været fuldtidsbeskæftigede, siden de var 60 år – dog med mulighed for korterevarende ledighed. Skattenedslaget beregnes af grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget. Skattenedslaget kan højst udgøre 100.000 kr.

Med henblik på at sikre at skattenedslaget udbetales til 64-årige i beskæftigelse, gælder særlige krav til indkomsten i de to år, hvor vedkommende fylder 64 og 65 år. Disse indkomstkra­v skal ses i lyset af, at arbejdsindkomst som 64-årig typisk fordeler sig på to indkomstår afhængig af bl.a. fødselsdatoen.

Der er i forvejen en del personer, som fortsætter med at arbejde fuld tid indtil 64-årsalderen. Det er typisk personer, som har relativt høje lønindkomster. Med henblik på at målrette ordningen er skattnedslaget derfor forbeholdt personer med en gennemsnitlig årlig arbejdsindkomst på under 550.000 kr. fra 57 til 59 års alderen.

Der er endvidere enighed om, at ordningen er midlertidig. Skattnedslaget gælder for personer, der fylder 64 år i perioden 2010-2016. Det betyder, at personer, der er fyldt 60 år efter 1. januar 2006 eller senere, har mulighed for at blive berettiget til skattnedslaget. Personer, der fylder 60 år i 2012, er sidste årgang, der er omfattet af ordningen.

Der er enighed om, at ordningen vurderes af aftaleparterne i 2010 bl.a. i forhold til presset på arbejdsmarkedet til den tid. Eventuelle ændringer i ordningen, som aftaleparterne i den forbindelse bliver enige om, vil ikke påvirke vilkårene for de personer, der fylder 60 år i perioden 2006 til 2010.

Det skønnes med usikkerhed, at skattnedslaget vil øge arbejdsudbuddet med godt 4.000 helårspersoner med en stigende profil fra 2008. Skønnet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Med en udbudseffekt i den størrelsesorden vurderes skattnedslaget at være omtrent selvfinansierende.

Reglerne om supplerende dagpenge justeres, så flere kommer i beskæftigelse på fuld tid

Supplerende dagpenge understøtter fleksibiliteten på arbejdsmarkedet for både arbejdsgivere og arbejdstagere - og kan være en vej ind på arbejdsmarkedet til varig fuldtidsbeskæftigelse. Men det er uhensigtsmæssigt, hvis fuldtidsbeskæftigelse erstattes af deltidsbeskæftigelse med supplerende dagpenge i længere perioder.

Analyser peger på, at de nuværende muligheder for supplerende dagpenge ikke sikrer tilstrækkelig tilskyndelse hos arbejdsgivere og arbejdstagere til at udbyde og efterspørge arbejde på fuld tid. Fra 1999 til 2007 er den samlede dagpengeledighed faldet med knap 47 pct., mens omfanget af supplerende dagpenge for personer på fast nedsat tid kun er faldet med godt halvdelen. Det skal ses i lyset af, at personer på fast nedsat tid med supplerende dagpenge generelt har en stærkere tilknytning til arbejdsmarkedet, hvorfor de udgør en vigtig arbejdskraftreserve. Hertil kommer, at gruppen ofte har kompetencer og deltidsbeskæftigelse på områder med rekrutteringsvanskeligheder.

Supplerende dagpenge fungerer som offentligt tilskud til deltidsstillinger. Det indebærer, at arbejdgiverne binder mere arbejdskraft til virksomheden, end den betaler løn for.

Aftalepartierne er enige om at arbejde for en øget overgang fra deltid til fuld tid i lyset af rekrutteringsproblemerne aktuelt og i fremtiden.

Aftalepartierne noterer sig, at det med henblik på at øge overgangen fra deltid til fuld tid indgår i trepartsaftalerne fra forsommeren 2007, at regeringen, KL, Danske Regioner, LO, FTF og AC har det fælles mål, at de deltidsansatte i den offentlige sektor, som ønsker det, får mulighed for at arbejde på fuld tid eller i flere timer. Der er efterfølgende indgået udmøntningsaftaler.

Der er enighed om yderligere at styrke tilskyndelsen hos arbejdsgivere og arbejdsgivere til at efterspørge og udbyde arbejde på fuld tid.

Der er derfor enighed om at justere reglerne om supplerende dagpenge. Det skal fortsat være muligt at modtage supplerende dagpenge. Men kun i en kortere periode. Det vil tilskynde arbejdsgiverne til at imødekomme ønsker om fuldtidsarbejde, hvis de vil tiltrække og holde på ansatte. Og perioden skal være den samme for alle, dvs. uanset om personen har et opsigelsesvarsel eller ej.

Reglerne for supplerende dagpenge harmoniseres og justeres for alle, så der fremover kan modtages supplerende dagpenge i 30 uger inden for 104 uger.

Indfasningen af de nye regler indebærer, at alle, der ikke har været omfattet af en tidsbegrænsning, omfattes af de nye regler. Det betyder, at de fremadrettet har ret til at modtage supplerende dagpenge i 30 uger inden for 104 uger.

Personer, der allerede har brugt af perioden med supplerende dagpenge på 52 uger, har fremadrettet ret til det antal uger, de har tilbage af de 52 uger. Herved sikres, at de i overgangsperioden bevarer retten til supplerende dagpenge i alt 52 uger.

Der ændres ikke på reglerne om genoptjening af retten til supplerende dagpenge. En fuldtidsforsikret person kan fortsat med 26 ugers arbejde med en arbejdstid på minimum 30 timer i hver uge inden for en periode på 12 måneder genoptjene retten til at modtage supplerende dagpenge.

Aftalepartierne vil følge udviklingen i deltid- og fuldtidsbeskæftigelsen og ledigheden for forskellige grupper på arbejdsmarkedet i forskellige sektorer. Der gøres status i 2009 for de samlede initiativer med henblik på øget overgang fra deltid til fuld tid, særligt i den offentlige sektor.

Nedbringelse af sygefravær

Sygefraværet og udgifterne til sygedagpenge er stigende. Der er i dag flere personer, som ikke arbejder på grund af sygefravær end på grund af ledighed. Det kræver særlig opmærksomhed og en omfattende indsats fra alle interessenter. Det gælder arbejdsgivere, lønmodtagerorganisationer, jobcentre, de praktiserende læger, forsikringsselskaber mv. Sygefraværet har store konsekvenser – økonomisk såvel som menneskeligt.

Regeringen fremlægger derfor i juni 2008 en handlingsplan for nedbringelse af sygefravær, der skal medvirke til at realisere målsætningen om at nedbringe sygefraværet med 20 pct. frem mod 2015.

Handlingsplanen vil omfatte initiativer, der bl.a. styrker opfølgning og dialog under sygefravær, afklaring og udredning af sygemeldte samt understøtter fastholdelse af tilknytning til arbejdsmarkedet under sygefravær, jf. tankerne bag KIA-projektet fra det tidligere Vejle Amt.

Regeringen vil drøfte handlingsplanen med aftalepartierne.

Flere voksenlærlinge

Mange ikke-faglærte voksne vil have fordel af et kompetenceløft. Voksenlærlingeordningen (voksenelevordningen) giver voksne bedre muligheder for at få en erhvervsuddannelse.

Der forventes med tilgangen til voksenlærlingeordningen til og med udgangen af januar 2008 et forbrug på løntilskudsbevillingen i 2008, som overstiger den afsatte ramme på finanslovforslaget for 2008 i forlængelse af velfærdsaftalen. Merforbruget skønnes at udgøre i størrelsesordenen 1.200 helårspersoner i 2008.

Med henblik på at genoptage optaget til voksenlærlingeordningen er der enighed om at udvide ordningen med yderligere 1.000 ekstra voksenlærlinge i 2008 og 500 ekstra voksenlærlinge i 2009. Da de nye voksenlærlinge først løbende vil påbegynde ordningen efter finanslovens vedtagelse, svarer de 1.500 nye pladser til yderligere 500 helårspersoner i 2008, 1.250 helårspersoner i 2009, 1.500 helårspersoner 2010 og 750 helårspersoner i 2011.

Merbevillingen tilføres den nuværende rammestyrede løntilskudsbevilling og vil blive fordelt til driftsregionerne, der efter ansøgning og ”først til mølle”-princippet vil blive disponeret af jobcentrene.

Der afsættes en særlige reserve, der kan dække undervisningsudgifterne forbundet hermed.

I efteråret 2008 evalueres voksenlærlingeordningen samlet set. De nærmere rammer aftales i kredsen af partier bag velfærds- og globaliseringsaftalerne.

Målerettet uddannelse og aktivering

I en situation med stor mangel på arbejdskraft på såvel kort som på længere sigt er det helt centralt, at aktivering er målerettet arbejdsmarkedets behov.

Da DA og LO har stillet forslag herom, vil regeringen nedsætte et hurtigt arbejdende udvalg med deltagelse af DA og LO, der skal se på aktiveringsindsatsen og komme med forslag, som kan fremme det jobrettede fokus. Forslagene skal bygge på, at:

- aktivering, herunder tilbud om uddannelse, skal være tydeligt rettet mod at afhjælpe mangel på arbejdskraft i virksomhederne og mod arbejdsmarkedets behov,
- målet altid er, at de ledige kommer hurtigst muligt direkte i job,
- aktivering, herunder tilbud om uddannelse, skal have et klart motiverende og/eller opkvalificerende sigte,
- uddannelse skal kunne kombineres og gennemføres i forbindelse med ansættelse i et konkret job, og
- tilbud om uddannelse skal prioriteres til fordel for ledige uden uddannelse, kortuddannede eller ledige med en forældet faglig uddannelse.

Udvalget skal arbejde inden for rammerne af de eksisterende bevillinger til aktivering.

Øget indsats for international rekruttering

Der er enighed om, at løbende kompetenceudvikling af den danske arbejdsstyrke er vigtig for, at den enkelte klarer sig godt på arbejdsmarkedet, og at virksomhederne og den offentlige sektor har adgang til den ønskede arbejdskraft. Der er endvidere enighed om, at indsatsen for at bringe ledige i Danmark i job har allerhøjeste prioritet.

For at sikre en fortsat solid udvikling i dansk økonomi er det imidlertid afgørende, at danske virksomheder har adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Det skaber vækst og dermed bedre jobmuligheder for alle. En større indvandring af kvalificeret udenlandsk arbejdskraft kan derfor også bidrage til at øge beskæftigelsesmulighederne for den kortere uddannede del af arbejdsstyrken her i landet.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der skal suppleres med udenlandsk arbejdskraft med særlig fokus på de områder, hvor der er mangel på indenlandsk arbejdskraft.

Udviklingen på området skal dog følges nøje i lyset af konjunkturerne med henblik på løbende at vurdere behovet for udenlandsk arbejdskraft. Adgangen til det danske arbejdsmarked skal kobles til vurderingen af manglen på arbejdskraft og udviklingen på arbejdsmarkedet. Ændringer i konjunkturerne og ledighedsniveauet vil således have direkte betydning for, om der åbnes op for yderligere arbejdskraft fra udlandet, eller om mulighederne for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft indskrænkes.

Det betyder, at i tider med stor mangel på kvalificeret arbejdskraft vil eksempelvis jobkortordningens positivliste indeholde flere stillingskategorier. Modsat vil positivlisten i perioder med mindre gode konjunkturer indeholde færre stillingskategorier, ligesom jobkortordningens beløbsgrænse og green card-ordningens pointkrav vil kunne justeres, så tilgangen til det danske arbejdsmarked begrænses. De omtalte arbejds- og opholdstilladelser er knyttet til, at udlændingen har et konkret job med green card-ordningen som eneste undtagelse.

Øget indsats for international rekruttering skal bidrage til, at det bliver lettere for velkvalificerede jobsøgere at finde beskæftigelse i Danmark, virksomhederne får bedre information og service, og Danmark bliver kendt som et godt sted at arbejde med tryk og ordnede forhold.

Indsatsen skal fokusere på seks indsatsområder:

- Markedsføring af Danmark som arbejdsland
- Lettere adgang for kvalificeret udenlandsk arbejdskraft
- Bedre service til virksomheder og arbejdssøgende
- Rekruttering til den offentlige sektor
- Fastholdelse og integration
- Dokumentation og overvågning

Markedsføring af Danmark som arbejdsland

Danmark skal markedsføres som arbejdsland. I den globale konkurrence om arbejdskraften er det afgørende, at kvalificerede jobsøgere får øje på Danmark som arbejdsland med spændende arbejde, tryk, ordnede forhold og gode arbejdspladser. Der er derfor enighed om at iværksætte en række initiativer i tillæg til den eksisterende handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark.

Større kendskab til fordelene ved at leve og arbejde i Danmark

De danske repræsentationer i udlandet skal fremover arbejde aktivt med at gøre Danmark bedre kendt som et attraktivt arbejdsland. Det skal ske gennem målrettet information til arbejdstagere, arbejdstagerorganisationer, forskere og embedsmænd i de lande, som Danmark ønsker at rekruttere fra.

Dette vil blive drøftet i kredsen af partier bag aftalen om handlingsplanen for offensiv global markedsføring af Danmark.

Øget omtale af Danmark som arbejdsland i internationale medier

Indsatsen for at profilere Danmark som et godt arbejdsland i udenlandske medier bliver styrket.

Dette vil blive drøftet i kredsen af partier bag aftalen om handlingsplanen for offensiv global markedsføring af Danmark.

Kampagne for at tiltrække sundhedspersonale fra udlandet

Udenrigsministeriet og Sundheds- og Forebyggelsesministeriet tager initiativ til en kampagne, der på en ansvarlig måde skal tiltrække kvalificeret sundhedspersonale fra udlandet. Kampagnen målrettes lande og faggrupper, hvor der er mulighed for at opnå størst effekt.

Lettere adgang for kvalificeret udenlandsk arbejdskraft

Det skal være lettere for velkvalificeret arbejdskraft at komme til Danmark. Det skal bl.a. ske gennem en forbedret jobkort-ordning, en udvidelse af green card-ordningen, en forbedring af forskerskatteordningen samt lettere adgang for ansatte i internationale koncerner.

Der er derfor enighed om følgende:

Udvidelse af positivlisten

Udlændinge, der er bachelorer eller har en mellemlang uddannelse, er en attraktiv gruppe for danske virksomheder på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Derfor er der enighed om, at den eksisterende positivliste generelt udvides til at omfatte udlændinge, der er bachelorer, eller som har en mellemlang videregående uddannelse, dvs. grupper med en gymnasial eksamen efterfulgt af en mellemlang videregående uddannelse (3-4 år).

Positivlisten fastsættes fremover administrativt på baggrund af den løbende overvågning af arbejdsmarkedet – Arbejdsmarkedsbalancemodellen. Stillinger inden for områder med mangel på arbejdskraft, som kræver kvalificeret arbejdskraft, vil blive omfattet af positivlisten.

Beløbsgrænsen

Med henblik på at imødekomme arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft nedsættes beløbsgrænsen i jobkortordningen fra 450.000 kr. til 375.000 kr. Dette vil gøre det lettere for udlændinge at komme hertil for at arbejde. Samtidig holdes beløbsgrænsen på et så højt niveau, at det vil sikre, at der er tale om ansættelse i funktioner, som kræver kompetencer, der efterspurgtes af virksomheder her i landet.

Ansættelse efter ovennævnte to ordninger skal ske på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i Danmark.

Udvidet green card-ordning

Med henblik på yderligere at smidiggøre adgangen til at søge beskæftigelse i Danmark for udlændinge med gode kvalifikationer og kompetencer erstattes den eksisterende green card-ordning af en ny udvidet green card-ordning. Den udvidede green card-ordning giver på grundlag af et pointsystem udlændinge mulighed for både at søge og tage arbejde her i landet. Endvidere udvides den periode, hvor den pågældende kan opholde sig her i landet, til tre år.

§ 48 E skatteordning (forskerveordning)

For at smidiggøre den eksisterende bruttoskatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere får de mulighed for at vælge mellem 25 pct. bruttobeskatning i tre år og 33 pct. bruttobeskatning i fem år. Udenlandske forskere får mulighed for kortere ophold i Danmark som gæsteundervisere el. lign. forud for ansættelse under den særlige skatteordning. Der foretages samtidig visse andre justeringer for at smidiggøre ordningen.

Koncern-opholdstilladelse

Med en koncernopholdstilladelse gives koncerner i Danmark mulighed for at hente medarbejdere med særlige evner eller kvalifikationer, der er ansat i en udenlandsk del af virksomheden, hertil for periodevis at arbejde, uden at der hver gang skal ansøges om opholds- og arbejdstilladelse. Der vil blive indført en forhåndsgodkendelsesordning.

Jobskifte

Herboende udlændinges muligheder for jobskifte skal gøres mere fleksible. Udlændinge, der er kommet til landet med henblik på beskæftigelse, gives derfor mulighed for at påbegynde et nyt arbejde, inden der er meddelt fortsat opholdstilladelse.

Udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter positivlisten eller 375.000 kr.-reglen, gives endvidere mulighed for at blive i Danmark i en 6 måneders periode for at søge nyt arbejde ved udløb af kontrakten og ved uforskyldt ledighed. Har den pågældende efter 6 måneder ikke fået arbejde, der giver grundlag for en opholdstilladelse, skal den pågældende udrejse.

Fastholdelse i særlige situationer

Efter gældende regler skal en udlænding, der er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse som f.eks. flygtning eller familiesammenført, som udgangspunkt udrejse, hvis opholdstilladelsen inddrages eller nægtes forlænget. I visse tilfælde kan udlændingen meddeles en ny opholdstilladelse. Det gælder, hvis udlændingen er i et fast ansættelsesforhold af længere varighed, i praksis to år, og mindst har kvalifikationer som en faglært.

Ufaglærte omfattes fremover generelt af ordningen.

Bedre service til virksomheder og arbejdssøgende

Virksomheder og arbejdssøgende skal have bedre service. Regler og papirgange skal forenkles. Indsatsområdet rummer bl.a. oprettelse af helt nye specialenheder, et pilotcenter på en dansk ambassade samt en Task-force til afdækning af barrierer.

Der er derfor enighed om følgende:

Task-force til regelforenkling og afhjælpning af barrierer

Der oprettes en Task-force, der skal identificere barrierer for, at udenlandsk arbejdskraft kan komme hertil for at arbejde. Task-forcen skal komme med forslag til, hvordan sagsgange og regler kan forenkles, så det ud fra brugernes betragtning bliver lettere at rekruttere udenlandsk arbejdskraft.

Styrket indsats med tre nye specialenheder

I regi af Arbejdsmarkedsstyrelsen oprettes tre specialenheder, der skal sikre en kvalificeret og professionel håndtering af den internationale rekruttering. Enhederne skal aktivt og direkte hjælpe både virksomheder og udenlandske jobsøgere. Der oprettes samtidig en særlig polsktalende informations-hotline i tilknytning til de nye specialenheder.

Pilotprojekt: ”Work-in-Denmark Center” på dansk ambassade

Der gennemføres et pilotprojekt med oprettelse af et såkaldt ”Work-in-Denmark Centre” på den danske ambassade i Indien. Centret skal fungere efter ”one-stop-shop” konceptet. Formålet er at lave én samlet indgang for udlændinge, der ønsker at arbejde i Danmark, og for arbejdsgivere, der ønsker at rekruttere udenlandsk arbejdskraft.

Aftalepartierne er enige om at evaluere pilotprojektet inden en evt. yderligere udbredelse.

Én samlet indgang på internettet til viden om udenlandsk arbejdskraft

Der foretages en kulegravning af al information om rekruttering af udenlandsk arbejdskraft og vilkår for at arbejde i Danmark. Formålet er at samle informationen på én internetportal, som dermed bliver indgang og portal til al relevant information om emnet. Parallelt med etableringen af den nye portal arbejdes der på at forbedre de eksisterende selvbetjeningsystemer i form af bl.a. en ny CV-bank for udenlandske arbejdssøgende og bedre værktøjer til virksomhedernes jobopslag.

Lettere adgang til skattekort

For at gøre det mere attraktivt for udenlandske arbejdstagere, der er kortvarigt ansat til en begrænset opgave, at søge arbejde i Danmark undersøges mulighederne for forenkling af såvel materielle som administrative regler.

Kortere sagsbehandlingstid i Udlændingesservice i erhvervsager

Udlændingesservice tilføres ressourcer, således at der kan indføres et servicemål på 30 dage for ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelse efter jobkortordningen, green card-ordningen og koncernopholdstilladelser. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor den nødvendige og tilstrækkelige dokumentation for at opnå opholds- og arbejdstilladelse er indleveret til myndigheden. Formålet er at sikre, at Udlændingesservices sagsbehandlingstid ikke er en barriere for rekrutteringen af udenlandsk arbejdskraft.

Aftalepartierne vil følge udviklingen i sagsbehandlingstiden og inden udgangen af året gøre status og drøfte, om der er behov for yderligere tiltag.

Blanketter på relevante sprog

Blanketter og skemaer, som udenlandske arbejdstagere skal udfylde, når de skal arbejde i Danmark, bliver oversat til relevante sprog, blandt andet tysk og polsk.

Lettere adgang til at søge dansk autorisation for udenlandsk sundhedspersonale

Sundhedsstyrelsen udarbejder information på engelsk om regler og procedurer for at få en dansk autorisation for alle grupper af sundhedspersonale. Elektroniske ansøgningskemaer bliver tilgængelige på engelsk på internettet.

Rekruttering til den offentlige sektor

Også den offentlige sektor vil i de kommende år få et stort behov for at rekruttere velkvalificeret arbejdskraft for at opretholde velfærdssamfundet serviceniveau. Der skal bl.a. skabes et overblik over muligheder, udfordringer og erfaringer.

Der er derfor enighed om følgende:

Analyse af muligheder og barrierer for at rekruttere til den offentlige sektor

Mulighederne og udfordringerne for at bruge udenlandsk arbejdskraft i den offentlige sektor skal undersøges og kortlægges. På baggrund heraf sættes pilotprojekter i gang for at rekruttere udenlandsk arbejdskraft til den offentlige sektor.

Mere koordinering og udveksling af erfaringer i sygehusvæsenet

Danske Regioner har iværksat en indsamling af erfaringer med at rekruttere udenlandsk sundhedspersonale, som skal deles på tværs af regioner og sygehuse. Formålet er at bidrage til nemmere rekruttering af udenlandsk personale til sygehusene.

Fast-track for anerkendelse af sosu-medarbejdere

Undervisningsministeriet/CIRIUS opretter en såkaldt fast-track procedure, der gør det hurtigere at vurdere udenlandske ansøgers sundhedsfaglige kvalifikationer. Ansøgernes uddannelsesbaggrund screenes fremover, så snart ansøgningen er modtaget. På den måde kommer sagsbehandlingstiden ned på tre til fire uger mod i dag op til to måneder. Ordningen retter sig mod herboende personer, der allerede har opholds- og arbejdstilladelse efter de gældende regler eller pendlere fra de øvrige nordiske lande og EU-statsborgere.

Integration og fastholdelse

Virksomhederne investerer mange ressourcer i at skaffe højt kvalificeret arbejdskraft til landet. Derfor er det vigtigt, at udenlandske arbejdstagere og deres familier falder hurtigt til. Derfor sættes der ind med bedre information, undervisning og adgang til uddannelse.

Der er derfor enighed om følgende:

Familiepakker – integrationstilbud til hele familien

Udenlandske arbejdstagere og deres familie får fremover tilbudt en familiepakke, som gør det lettere at være ny borger i Danmark. Familien vil bl.a. få tilbudt en informationspakke og et introduktionsforløb om det danske samfund. Pakken vil være på engelsk eller et andet relevant sprog. Familien kan endvidere få tilknyttet en vært, der bl.a. kan introducere familien til lokalsamfundet og foreningslivet. Desuden kan familier med børn få information om bl.a. de lokale dagpasnings- og skoletilbud. Tilbuddene om en vært tilknyttet familien og om information til familier med børn gennemføres som forsøg i udvalgte kommuner.

Dette vil blive drøftet i kredsen af partier bag aftalen om handlingsplanen for offensiv global markedsføring af Danmark.

Styrket danskundervisning

Udenlandske arbejdstagere og deres familie får fremover et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet, så de kan begynde at lære dansk, inden de kommer til Danmark.

Lettere adgang til videregående uddannelse for børn af udenlandsk arbejdskraft

Fremover får børn af personer fra tredjelande, der har ophold- og arbejdstilladelse i landet, mulighed for at blive fritaget fra kravet om betaling. Der vil ske en nærmere afgrænsning af den personkreds, der bliver omfattet af initiativet.

Dokumentation og overvågning

Forudsætningen for en balanceret tilgang af udenlandsk arbejdskraft er, at udviklingen kan følges nøje. Derfor skal statistikken over udenlandske arbejdstagere forbedres.

Der er derfor enighed om følgende:

Trepartsdrøftelser

Arbejdsmarkedets parter vil mindst to gange om året mødes til drøftelser med integrationsministeren og beskæftigelsesministeren som led i den generelle og løbende overvågning af rekruttering af udenlandsk arbejdskraft. Med udgangspunkt i udviklingen på området vil parterne bl.a. kunne drøfte evt. ubalancer på arbejdsmarkedet, følge anvendelsen af adgangsreglerne og generelt komme med input til regeringen.

Følgegruppe til drøftelser med arbejdsmarkedets parter

Den eksisterende følgegruppe bestående af arbejdsmarkedets parter og repræsentanter fra relevante myndigheder vil fremover fokusere på problemstillinger i relation til såvel arbejdstagere fra østeuropæiske EU-lande som fra tredjelande. Fokus vil som hidtil være på forebyggelse af omgåelse og illegalt arbejde samt oplysning om gældende regler og rettigheder på det danske arbejdsmarked. Følgegruppen udvides med FTF og AC.

Nyt nøgletalssystem

Der opbygges et nyt nøgletalssystem, der skal give et samlet overblik over udenlandske arbejdstagere i Danmark, både fra EU og tredjelande. Nøgletalssystemet giver et samlet overblik over vandrende arbejdstagere, pendlere, udstationerede, immigranter og andre.

Nøgletalssystemet vil basere sig på oplysninger fra statsforvaltningerne, Udlændingservice, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen samt oplysninger fra SKAT og vil omfatte både nye og gamle EU-statsborgere og arbejdstagere fra lande uden for EU.

Oplysningspulje

I forbindelse med aftalen fra 29. juni 2007 om EU-udvidelsen og det danske arbejdsmarked blev der etableret en pulje med midler øremærket til information om forholdene på det danske arbejdsmarked og de regler og betingelser, man som udenlandsk arbejdstager eller tjenesteyder i Danmark skal være opmærksom på. Puljen udgør 1 mio.kr. i 2008 og 1 mio.kr. i 2009.

Denne pulje udvides til også at omfatte information til udenlandske arbejdstagere fra tredjelande og øges til 5 mio.kr. årligt i årene 2008, 2009 og 2010.

Betingelserne for puljens administration er fortsat gældende.

Løbende inddragelse af aftalepartierne

Der er enighed om, at aftalepartierne løbende vil drøfte politiske problemstillinger i relation til rekruttering og brug af udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked, herunder:

- Balanceproblemer på arbejdsmarkedet
- Hvorledes de enkelte ordninger for rekruttering fungerer i praksis
- Problemstillinger i relation til omgåelse og illegalt arbejde
- Integration af udenlandske arbejdstagere
- Eventuelle problemstillinger vedrørende løn- og ansættelsesforhold

Aftalepartierne vil løbende modtage oversigter og statusnotater, der dokumenterer brugen af udenlandsk arbejdskraft (omfang og karakter) i lyset af den generelle udvikling på arbejdsmarkedet.

Efter 1. maj 2009, hvor de særlige overgangsregler for statsborgere fra østeuropæiske EU-lande forventes at være ophævet, vil problemstillinger vedr. rekruttering og brug af udenlandsk arbejdskraft mv. blive drøftet i denne kreds af aftalepartier.

Arbejdsudbud

Aftalen om jobplanen indebærer en skønnet beskæftigelseseffekt på knap 7.000 helårspersoner i 2012. Hertil kommer den positive effekt af øget international rekruttering. Effekten er vanskelig at skønne over. Effekten afhænger af en række forhold, herunder den økonomiske udvikling i ansøgernes hjemlande, andre landes lovgivning mv.

Appendiks

Sikkerhed for retten til førtidspension

- Reglerne om frakendelse afskaffes for alle, der er tilkendt pension efter de regler, der var gældende indtil 1. januar 2003 (gammel ordning), jf. lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv. Førtidspensioner kan ikke frakendes på kommunens foranledning.
- Sikkerheden omfatter også de modtagere af invaliditetsydelse, der ville have haft ret til mellemste eller højeste førtidspension, hvis de ikke allerede havde en vedvarende høj indtægt.
- Førtidspensionisten kan fortsat selv anmode om at få frakendt eller nedsat pensionen.
- Det præciseres, at kommunen skal vurdere, om der er grundlag for at træffe afgørelse om, at retten til pension gøres hvilende, hvis arbejdsindtægten vedvarende overstiger det dobbelte af førtidspensionens grundbeløb (ca. 122.000 kr. i 2008). Ved afgørelsen af om retten til pension gøres hvilende, foretages en konkret vurdering af, om den opnåede indtægt er uforenelig med den tilkendte førtidspension. Er det tilfældet, gøres retten til pension hvilende.
- Afgørelsen om at gøre retten til pension hvilende gælder for alle typer pension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension mv.
- Retten til pension kan ikke gøres hvilende på kommunens initiativ for de over 60-årige, hvilket svarer til de gældende regler.
- Retten til pension gøres i øvrigt hvilende som i dag, når pensionisten efter eget ønske overgår til fx fleksjob eller revalideringsydelse.
- Kommunen genoptager udbetalingen af pensionen på pensionistens anmodning, hvis betingelserne for at gøre pensionen hvilende ikke længere er til stede.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.
- Førtidspensionister har ret til at modtage arbejdsløshedsdagpenge i sammenlagt 12 måneder inden for 18 måneder. Selv om der i begrænset omfang sker fradrag for arbejdsløshedsdagpenge i førtidspensionen, vil der kunne være tale om dobbeltforsørgelse i form af udbetaling af to indkomsterstøttende ydelser samtidig. Der er derfor enighed om at følge udviklingen i udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge til førtidspensionister som grundlag for at vurdere, om der er behov for at justere reglerne om ret til arbejdsløshedsdagpenge for førtidspensionister. Der foretages en status pr. 1. januar 2010.

Folkepensionister skal have bedre muligheder for at arbejde

Bundfradrag på 30.000 kr. til folkepensionister:

- Ved opgørelsen af indkomstgrundlaget for beregning af den personlige tillægsprocent (som styrer aftrapningen af den supplerende pensionsydelse, helbredstillæg og varmetillæg) og pensionstillægget fradrages indtægter ved personligt arbejde på op til et bundfradrag. Begrebet ”indtægt ved personligt arbejde” svarer til det indtægtsbegreb, der i dag anvendes ved indtægtsregulering af folkepensionens grundbeløb.
- Bundfradraget andrager fast 30.000 kr. pr. kalenderår
- Personer, der kun modtager folkepension for en del af et kalenderår, får bundfradraget reduceret forholdsmæssigt.
- Et eventuelt uudnyttet fradrag kan ikke overføres til en ægtefælle eller samlever.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.

Nedsat beskæftigelseskrav ved opsat pension:

- Beskæftigelseskravet for opsat pension reduceres fra nu 1.500 timer om året til 1.000 timer om året. De 1.000 timer årligt svarer til ca. 19 timer om ugen.
- Reglerne om opsat pension ændres i øvrigt ikke.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.

Skattenedslag til 64-årige i arbejde

Regler for berettigelse til skattenedslaget:

- Til 64-årige, der har været ”fuldtidsbeskæftigede” de seneste fem år, gives et skattenedslag på op til 100.000 kr. i form af tilbagebetaling af en del af det betalte arbejdsmarkedsbidrag. Beløbet reguleres fra og med 2009 svarende til reguleringen af grænserne i lovgivningen vedrørende indkomstbeskatning.
- Ordningen gælder for personer med et gennemsnitligt årligt grundlag for arbejdsmarkedsbidraget på under 550.000 kr. (2008-niveau) i de tre indkomstår, hvor personen fylder henholdsvis 57 år, 58 år og 59 år.
- For hvert af indkomstårene fra det 60. år til og med det år, hvor personen fylder 64 år, kan indgå op til 20.000 kr. af det betalte arbejdsmarkedsbidrag i det samlede tilbagebetalingsbeløb.
- Skattenedslaget træder i kraft for personer, der fylder 64 år i perioden 2010-2016. Det betyder, at personer, der er fyldt 60 år efter 1. januar 2006, har mulighed for at blive berettiget til skattenedslaget. Personer, der fylder 60 år i 2012, er sidste årgang, der er omfattet af ordningen
- Under forudsætning af at kravet om ”fuldtidsbeskæftigelse” opfyldes i alle årene fra det 60. til og med det 64. år, tilbagebetales det opgjorte arbejdsmarkedsbidrag i to portioner i forbindelse med årsopgørelserne for de indkomstår, hvor personen fylder 64 år og 65 år. Tilbagebetalingen sker efter særlige regler, jf. nedenfor

under punktet regler for berettigelse til udbetaling af skattnedslaget. Personer, der fylder 64 år i 2010 eller 2011, kan opfylde kravet ved at have været i "fuldtidsbeskæftigelse" fra og med 2008. Det maksimale tilbagebetalingsbeløb udgør for disse to år gange 60.000 kr., henholdsvis 80.000 kr.

- Kravet om "fuldtidsbeskæftigelse" opfyldes dels ved et lønkrav (arbejdsmarkedsbidragsgrundlag), dels ved et timekrav (baseret på ATP). Timekravet gælder alene for lønmodtagere, idet der ikke foreligger oplysninger om beskæftigelsesomfanget for selvstændigt erhvervsdrivende og honorarmodtagere (beskæftigede uden fast arbejdsgiver):
  - *Lønkrav:* For at anses som "fuldtidsbeskæftiget", skal personen fra og med det indkomstår, personen fylder 60 år, til og med det indkomstår, personen fylder 64 år, hvert indkomstår have et arbejdsmarkedsbidragsgrundlag svarende til et lønniveau (efter arbejdsmarkedsbidrag) på 80 pct. af den maksimale dagpengesats på årsniveau (dvs. et lønniveau på ca. 159.000 kr. i 2008). Udbetalte sygedagpenge i et beskæftigelsesforhold medregnes i indkomstgrundlaget. For selvstændigt erhvervsdrivende gælder, at kravet om "fuldtidsbeskæftigelse" måles på den del af overskuddet, hvoraf der betales arbejdsmarkedsbidrag.
  - *Timekrav:* For at anses som "fuldtidsbeskæftiget", skal personen fra og med det indkomstår, personen fylder 60 år, til og med det indkomstår, personen fylder 64 år, indbetale ATP-bidrag med "fuldtidssats" i minimum 90 pct. af perioden i de indkomstår, hvor personen anses for at være lønmodtager. Anvendelsen af fuldtidssats for ATP-bidrag til at afgrænse fuldtidsbeskæftigede indebærer, at personer, der arbejder mindst 27 timer om ugen, som udgangspunkt kategoriseres som fuldtidsbeskæftigede. Perioder på sygedagpenge i et beskæftigelsesforhold medregnes ved opgørelsen af beskæftigelsesomfanget. Med et krav til beskæftigelsesomfang på 90 pct. af "fuldtidsbeskæftigelse" vil ledighedsperioder på samlet op til 1/2 år fra 60 til og med 64 års alderen ikke medføre, at retten til tilbagebetalingen mistes.
- Det opstillede regelsæt indebærer, at der ikke ydes tilbagebetaling af arbejdsmarkedsbidrag, hvis kravene til beskæftigelsesomfang og indkomst ikke er opfyldt. Til gengæld er kriterierne fastsat forholdsvis lempeligt.
- Forslaget træder i kraft 2008 og har virkning for personer, der fylder 64 år i perioden 2010-2016.

Regler for berettigelse til udbetaling af skattnedslaget:

- For at få tilbagebetalt den opgjorte sum på op til 100.000 kr. for de fem år skal personen opfylde særlige krav til indkomstoptjeningen i de to år, hvor vedkommende fylder 64 år og 65 år.
- Den opgjorte sum på op til 100.000 kr. fordeles forholdsmæssigt mellem de to indkomstår, hvor vedkommende fylder 64 år og 65 år efter tidspunktet for den pågældendes fødselsdato.

- For det indkomstår, hvor personen fylder 64 år, tilbagebetales et beløb svarende til 40 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget reguleret forholdsmæssigt efter, hvor stor en del af året personen er 64 år. Beløbet kan dog højst udgøre den del af den opgjorte sum, der vedrører dette indkomstår.
- For det indkomstår, hvor personen fylder 65 år, udgør det beløb, der tilbagebetales, 40 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget for hele året. Beløbet kan dog højst udgøre den del af den opgjorte sum, der vedrører dette indkomstår.
- *Eksempel: For en person, der fylder 64 år den 1. april, vil op til 75 pct. (9 mdr./12 mdr.) af den opgjorte sum kunne udbetales i forbindelse med årsopgørelsen for dette indkomstår, mens op til 25 pct. (3 mdr./12 mdr.) af den opgjorte sum vil kunne udbetales i forbindelse med årsopgørelsen for det år, hvor personen fylder 65 år. Udbetalingen af skattemæssigt stiller krav til indkomstoptjeningen i de to år, hvor vedkommende fylder 64 år og 65 år. I det år personen fylder 64 år vil det beløb, der tilbagebetales i forbindelse med årsopgørelsen udgøre 75 pct. af den opgjorte sum fra de fem år, dog maks. 40 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget nedskaleret til 75 pct. af indkomståret. I det år personen fylder 65 år, vil det beløb, der tilbagebetales i forbindelse med årsopgørelsen, udgøre 25 pct. af den opgjorte sum fra de fem år, dog maks. 40 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget i indkomståret.*

Vedrørende særlige grupper:

- Tilbagebetaling ydes også til personer, der har opfyldt kravet om ”fuldtidsbeskæftigelse” ved at arbejde i andre EU/EØS-lande, men har været skattepligtige af arbejdsindkomst i Danmark i et eller flere af de omfattede indkomstår. Det er imidlertid kun i det omfang, der er betalt arbejdsmarkedsbidrag i disse år, at der bliver noget tilbagebetalt, og kun såfremt indkomstkrauet i det 64. år henholdsvis 65. år også er opfyldt.
- I tilfælde af dødsfald i det indkomstår, hvor personen ville fylde eller er fyldt 64 år, eller i det indkomstår, personen ville fylde 65 år, kompenseres boet med et beløb svarende til, hvad afdøde kunne have opnået frem til dødstidspunktet. I modsætning til de generelle regler for beregningen af skattemæssigt foretages der ingen forholdsmæssig regulering af grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget, hvis dødsfaldet sker i det år, personen ville fylde eller er fyldt 64 år.
- Personer i beskæftigelse med løntilskud/støttet beskæftigelse efter Beskæftigelsesministeriets lovgivning, herunder fleksjob og servicejob, og personer med indkomst optjent under DIS-ordningen, omfattes ikke af ordningen.

Reglerne om supplerende dagpenge justeres, så flere kommer i beskæftigelse på fuld tid

Reglerne om supplerende dagpenge justeres:

- Reglerne harmoniseres, så alle deltidsbeskæftigede uanset ansættelsesform får samme ret til supplerende dagpenge.
- Retten til supplerende dagpenge begrænses til 30 uger inden for 104 uger (2 år), dvs.:

- Antallet af uger, den enkelte kan få supplerende dagpenge, nedsættes fra 52 uger til 30 uger.
- Perioden, inden for hvilken den enkelte kan få 30 ugers supplerende dagpenge, udvides fra 70 uger til 104 uger.
- Justeringerne omfatter både fuldtids- og deltidsforsikrede.
- De gældende regler om betingelserne for ret til supplerende dagpenge og genoptjening af en ny periode med supplerende dagpenge bibeholdes.
- Ved udmøntning af forslaget gælder følgende:
  - Personer med opsigelsesvarsel får fra 14. april 2008 ret til supplerende dagpenge i det antal uger, som svarer til det ikke forbrugte antal uger af den hidtidige 52 ugers ydelsesperiode inden for den nye referenceperiode på 104 uger.
  - Personer uden opsigelsesvarsel får fra 14. april 2008 ret til supplerende dagpenge i 30 uger inden for 104 uger.
  - Forbrug af ydelsesperioden inden for referenceperioden på 104 uger sker for begge grupper fremadrettet fra denne dato.
- Forslaget træder i kraft ved bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra 14. april 2008.

Øget indsats for international rekruttering

Udvidelse af positivlisten:

- Positivlisten fastsættes fremover administrativt på baggrund af den løbende overvågning af arbejdsmarkedet – Arbejdsmarkedsbalancemodellen. Stillinger inden for områder med mangel på arbejdskraft, som kræver kvalificeret arbejdskraft, vil blive omfattet af positivlisten.
- Positivlisten udvides til at omfatte udlændinge, der er bachelorer, eller som har en mellemlang videregående uddannelse (3-4 år).
- Der vil fortsat blive meddelt en opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold for en periode på tre år med mulighed for forlængelse, hvis den pågældende fortsat har et job på positivlisten.
- Hvis den stilling, som udlændingen er ansat til, ved ansøgningen om forlængelse ikke længere er omfattet af positivlisten, vil opholdstilladelsen kunne forlænges, hvis der er tale om det samme ansættelsesforhold. Hvis udlændingen derimod mister sin ansættelse og søger ny ansættelse med samme stillingsbetegnelse, som ikke længere er omfattet af positivlisten, vil udlændingen kunne søge om opholds- og arbejdstilladelse efter de øvrige regler i udlændingelovens § 9 a.

Beløbsgrænsen:

- Beløbsgrænsen på 450.000 kr. nedsættes til 375.000 kr. For at sikre en let administrerbar ordning satsreguleres beløbet ikke fremover.

- Opholdstilladelse efter den foreslåede 375.000 kr.-regel gives for tre år med mulighed for forlængelse. På denne måde harmoniseres 375.000 kr.-reglen med andre lignende typer af opholdstilladelser som f.eks. opholdstilladelse efter positivlisten. Det er en betingelse, at lønkravet er opfyldt i hele perioden, således at den pågældende årligt skal tjene 375.000 kr.
- Årslønnen opgøres inkl. eventuelle arbejdsmarkedspensioner.
- Integrationsministeren bemyndiges til løbende at justere beløbsgrænsen ud fra en vurdering af arbejdsmarkedets aktuelle behov og efter drøftelse med aftalepartierne.
- Hvis beløbsgrænsen justeres, således at en udlænding ikke længere opfylder lønkravet, vil opholdstilladelsen kunne forlænges, hvis der er tale om samme ansættelsesforhold med mindst samme løn- og ansættelsesvilkår. Hvis udlændingen derimod mister sin ansættelse og søger ny ansættelse i en stilling, hvor aflønningen ligger under niveauet for beløbsgrænsen, vil udlændingen kunne søge om opholds- og arbejdstilladelse efter de øvrige regler i udlændingelovens § 9 a.

For de ovenstående to forslag gælder:

- Ansættelse skal ske på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår i Danmark. Er der tale om en overenskomstdækket virksomhed, lægges det som udgangspunkt til grund, at ansættelse sker på sædvanlige vilkår.
- Udlændingen har mulighed for at medbringe sin ægtefælle og mindreårige børn, hvis familien skal bo sammen, og hvis familien er selvforsørgende under hele opholdet.
- Forslagene træder i kraft 1. juli 2008.

Green Card-ordning:

- Den udvidede green card-ordning giver på grundlag af et pointsystem udlændinge adgang til at tage ophold her i landet for at søge og tage arbejde. Udlændinge, der opfylder pointkravet, meddeles opholds- og arbejdstilladelse og kan således tage arbejde uden krav til beskæftigelsens karakter.
- Green card-ordningen vil fortsat bygge på et pointsystem, men pointsystemet justeres for yderligere at målrette ordningen mod områder, hvor der er mangel på arbejdskraft i Danmark. Der lægges således særlig vægt på udlændingens uddannelsesmæssige baggrund og udlændingens evne at falde til på det danske arbejdsmarked. Der gives fortsat yderligere point til alle ansøgere med en uddannelsesmæssig baggrund svarende til en uddannelse omfattet af positivlisten. Der gives desuden fortsat point efter kriterierne sprogfærdigheder, erhvervs erfaring og alder. Point for årlig lønindkomst udgår.
- Integrationsministeren bemyndiges til løbende at justere pointkravet ud fra en vurdering af arbejdsmarkedets aktuelle behov og efter drøftelse med aftalepartierne.

- En opholdstilladelse efter green card-ordningen meddeles med henblik på midlertidigt ophold for en periode på tre år.
- Meddelelsen af opholdstilladelse efter green card-ordningen betinges af, at den pågældende til enhver tid er selvforsørgende i den tre-årige periode. Den pågældende skal – i lighed med EU-borgere – godtgøre at råde over de fornødne midler til at kunne forsørge sig selv det første år i Danmark, dvs. et beløb svarende til starthjælp i et år. Opholdstilladelsen betinges endvidere af, at den pågældende under opholdet ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik.
- Udlændingen har mulighed for at medbringe sin ægtefælle og mindreårige børn, hvis familien samlet set kan dokumentere at være selvforsørgende, og hvis familien skal bo sammen.
- Opholdstilladelse meddeles med mulighed for forlængelse, hvis den pågældende er i beskæftigelse eller er blevet uforskyldt ledig kort tid før opholdstilladelsens udløb.
- Den udvidede green card-ordning erstatter den gældende green card-ordning.
- Integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte ikrafttrædelsestidspunktet.

Koncernopholdstilladelse:

- En koncernopholdstilladelse indebærer, at en udlænding med særlige evner eller kvalifikationer, der er ansat i en udenlandsk del af en virksomhed her i landet, kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse og i perioder opholde sig her i landet for at arbejde.
- Der skal være tale om ansatte inden for samme virksomhed eller koncern. Der kan f.eks. være tale om en koncernvirksomhed, der omfatter et moderselskab og datterselskab, eller et dansk selskab, der har etableret underenheder som f.eks. divisioner, filialer eller kontorer i udlandet. Det er endvidere et krav, at virksomheden har en vis størrelse, og der stilles derfor krav om, at virksomheden her i landet skal have mindst 10-15 ansatte.
- Der vil blive indført en forhåndsgodkendelsesordning for koncerner, der er omfattet af en kollektiv overenskomst, eller som kan dokumentere sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Den enkelte udlænding skal dog fortsat søge om opholds- og arbejdstilladelse efter reglerne for koncernopholdstilladelse.
- Den danske del af virksomheden skal erklære, at den pågældende medarbejder arbejder i Danmark af innovative, projektmæssige eller uddannelsesmæssige årsager. Er der tale om almindelige driftsopgaver, kan der ikke udstedes en opholdstilladelse.
- Det stilles som betingelse for meddelelse af opholdstilladelse, at løn og ansættelse under opholdet i Danmark skal ske på sædvanlige vilkår. Herved sikres det, at ordningen ikke kan anvendes konkurrenceforvridende til at ansætte udenlandsk arbejdskraft på udenlandske vilkår.
- Koncernopholdstilladelsen gives for en periode på op til tre år med mulighed for ophold uden for Danmark, uden at opholdstilladelsen bortfalder. Opholdstilladelsen

delsen gives med mulighed for forlængelse, såfremt betingelserne for meddelelsen stadig er opfyldt.

- Hvis forholdet mellem virksomheden i Danmark og tredjelandet ophører, vil udlændinge kunne søge om opholds- og arbejdstilladelse efter de øvrige regler i udlændingelovens § 9 a.
- Udlændingen har mulighed for at medbringe sin ægtefælle og eventuelle mindreårige børn til Danmark, hvis familien skal bo sammen, og hvis familien er selvforsørgende under hele opholdet. Ægtefællen og eventuelle børn mister som udgangspunkt ikke deres opholdstilladelse, selvom hovedpersonen udrejser midlertidigt. Rejseaktivitet vil være en integreret del af arbejdet, og ægtefællens opholdsgrundlag mistes derfor kun, hvis det kan lægges til grund, at hovedpersonens udrejse har til formål at bringe samlivet til ophør.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.

Medfølgende ægtefæller til udenlandske arbejdstagere efter jobkortordningen, green card-ordningen og ordningen om koncernopholdstilladelser vil kunne få vejledning om jobsøgning mv. i jobcenteret. Endvidere kan jobcenteret efter en konkret vurdering give dem tilbud om vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud efter de regler, som generelt gælder for selvforsørgende.

Jobskifte:

- Der gives herboende udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse i Danmark med henblik på beskæftigelse, og som ønsker at skifte job, adgang til at påbegynde et nyt arbejde, inden der er meddelt fortsat opholdstilladelse.
- Det nye arbejde skal opfylde betingelserne i udlændingeloven for meddelelse af opholdstilladelse som led i beskæftigelse. Udlændingen skal ved indgåelse af aftale om eller straks efter påbegyndelse af nyt arbejde indgive ansøgning herom.
- Manglende overholdelse heraf medfører bødestraf til arbejdstager og arbejdsgiver.
- Udlændinge, der er omfattet af positivlisten eller 375.000 kr.-reglen, hvis ansættelseskontrakt udløber, eller som uforskyldt bliver ledige, gives endvidere mulighed for i en periode at søge arbejde her i landet.
- Jobsøgningsperioden fastsættes til seks måneder, og det nye arbejde, som udlændinge kan tage, skal opfylde betingelserne i udlændingeloven.
- Det vil være en forudsætning, at udlændingen (og dennes eventuelle familie her i landet) er selvforsørgende i hele jobsøgningsperioden.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.

Særlige situationer:

- Ordningen udvides ved at lade ufaglært arbejde generelt blive omfattet af ordningen, således at minimum to års beskæftigelse som ufaglært hos samme arbejdsgiver ville kunne give mulighed for at få opholdstilladelse efter udlændingeloven.

- De øvrige betingelser for opholdstilladelse efter ordningen vil fortsat være gældende, fx må den oprindelige opholdstilladelse ikke være inddraget som følge af svig, og beskæftigelsen skal være lovlig.
- Forslaget træder i kraft 1. juli 2008.

§ 48 E skatteordning (Forskerskatteordning):

- Det gøres muligt at vælge mellem bruttobeskatning med 25 pct. i tre år og 33 pct. i fem år (arbejdsmarkedsbidrag betales i begge tilfælde). Valget kan omgøres én gang inden for de første 36 måneder.
- Udenlandske forskere får mulighed for at opholde sig i Danmark som gæsteundervisere el. lign. umiddelbart forud for ansættelse under bruttoskatteordningen.
- Der foretages forskellige justeringer for at smidiggøre ordningen:
- Den eksisterende regel om, at perioder på bruttoskat skal afvikles inden for 10 år, afskaffes.
  - Vederlagskravet efter ansættelseskontrakten skal kunne opfyldes som et gennemsnit over året.
  - ”Tredjedelsreglen” (krav om, at arbejde uden for Danmark højst må udgøre ca. 1/3) afskaffes. Det samme gælder kravet om, at den pågældende skal blive fuldt skattepligtig til Danmark. (Sidstnævnte krav gælder i forvejen ikke for forskere, ligesom ”dobbelt domicil” altid har været tilladt.)
  - Til gengæld skal bruttoskatteordningen ikke kunne anvendes af personer, som er skattemæssigt hjemmehørende i Danmark, hvis arbejde i udlandet er af en sådan karakter, at beskatningsretten overgår til udlandet. Ligeledes skal lempelsesbestemmelsen i ligningslovens § 33 A (skattefritagelse ved arbejde uden for riget i mindst seks måneder) ikke kunne anvendes af personer på bruttoskatteordningen.
  - Endelig justeres reglerne for adgang til ordningen for personer, der tidligere har været skattepligtige til Danmark.
- Forslaget træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Valg af 33 pct. skat i 2008 har virkning for hele indkomståret 2008.

Task-force til regelforenkling og afhjælpning af barrierer:

- Der er nedsat en tværministeriel Task-force, der skal identificere barrierer på tværs af ministeriernes områder for rekruttering af udenlandsk arbejdskraft og komme med forslag til forenklinger af sagsgange og regler. Task-forcen skal endvidere se på organiseringen af arbejdet, herunder om det er hensigtsmæssigt at etablere mindre regionale UdlændingeServiceenheder. Task-forcens analyser tager udgangspunkt i brugerne, dvs. virksomheder og udenlandske arbejdstagere og deres erfaringer med og forslag til forenklinger i forbindelse med international rekruttering.
- I fase 1 skal Task-forcen på baggrund af analyserne komme med konkrete forslag til forenklinger på tværs af ministerområder.
- Forslag, der kan implementeres umiddelbart, iværksættes løbende.

- I fase 2 udvælges på baggrund af analyserne i fase 1 et mindre antal områder til nærmere analyse. De udvalgte områder skal være ressourcetunge områder, hvor der er et stort forenklingspotentiale.
- Arbejdsmarkedets parter inddrages løbende i både fase 1 og fase 2.
- Ligeledes inddrages virksomheder og udenlandske arbejdstagere løbende i begge faser.

Styrket indsats og ny organisering af rekrutteringsindsatsen i jobcentrene i tre nye specialenheder, samt hotline på polsk:

- Der oprettes tre specialenheder, der kan varetage international rekruttering. Specialenhederne, der bemannes med specialuddannede medarbejdere, skal:
  - tilbyde virksomhederne hjælp til rekruttering fra udlandet med udgangspunkt i en professionel viden om international rekruttering, dvs. at arbejdsgivere skal kunne henvende sig og få konkret, kvalificeret hjælp til at rekruttere.
  - yde bistand og vejledning til jobcentre i regionen, der har brug for støtte i forbindelse med konkrete rekrutteringsopgaver.
  - tilbyde information og vejledning til udenlandske arbejdstagere om bl.a. jobsøgning i Danmark.
  - tilbyde virksomhederne at stå for hele rekrutteringsprocessen i forbindelse med udvælgelse af medarbejdere og hjælp til bolig, job til medfølgende ægtefælle m.v. på brugerbetalingbasis (IDV).
- De tre enheder placeres i hhv. København, Århus og Odense. Enhederne skal organisatorisk være uafhængige af jobcentrene og forankres organisatorisk under Arbejdsmarkedsstyrelsen.
- Der foreslås desuden en polsktalende informations-hotline i regi af de nye specialenheder, hvor polakker kan henvende sig og få information samt svar på forskellige tvivlsspørgsmål vedr. skat, arbejdsforhold, bolig osv. Hotlinen vil tillige være en service for jobcentrene, når polakker henvender sig dér for at søge information.
- Forslaget træder i kraft 1. oktober 2008.

Lettere adgang til skattekort:

- Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal analysere den skattemæssige behandling af udenlandske arbejdstagere. Analysen skal afdække, om de administrative processer ved forskudsregistrering og udstedelse af skattekort kan forenkles.
- Arbejdsgruppen skal komme med konkrete forslag til forenkling af processerne ved den skattemæssige behandling af udenlandske arbejdstagere, herunder om arbejdsgivere skal have mulighed for at rekvirere skattekort for medarbejdere.
- Forslag, der kan implementeres umiddelbart, iværksættes løbende.
- Der igangsættes et analysearbejde af, om udenlandske arbejdstagere skal have mulighed for at vælge en forenklet bruttoskatteordning. Analysen af en brutto-

skatteordning skal inddrage erfaringer om effekten af bedre information om de skattemæssige regler og forenklinger af de administrative procedurer.

- Analysearbejdet afsluttes inden 1. juni 2008.

Lettere adgang til videregående uddannelse for børn af udenlandsk arbejdskraft:

- Børn af personer fra tredjelande, der har arbejde og ophold i Danmark, fritages for betalingskrav på de videregående uddannelser. Der vil blive foretaget en nærmere afgrænsning af den personkreds, der ønskes tilgodeset ved initiativet.
- De børn, som vil blive fritaget for betalingskrav, bør have mulighed for at færdiggøre den uddannelse, som de har påbegyndt i Danmark, uafhængigt af om deres forældre forlader Danmark og deres stilling i Danmark, før børnenes uddannelse er afsluttet.
- Der opstilles yderligere kriterier, som børn af de pågældende personer skal opfylde for at blive fritaget for betalingskrav. Der kan fx være tale om en aldersbegrænsning for barnets vedkommende, og at barnet skal være kommet til Danmark sammen med sin forælder.
- Forslaget vil være en del af lovprogrammet for Folketingets næste samling.

Familiepakker – integrationstilbud til hele familien:

- Familiepakken omfatter følgende tilbud:
  - En informationspakke, der fortæller om det danske samfund. Informationspakken kan indeholde kortfattet og lettilgængelig information om f.eks. Danmarks befolkning og geografi, demokratiet og retssamfundet i Danmark, det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem, kultur- og fritidslivet samt familieliv, dagpasning og ældrepleje i Danmark samt praktiske oplysninger. Informationspakkens nærmere indhold bliver fastlagt på baggrund af en brugerundersøgelse. Pakken vil være på engelsk eller et andet relevant sprog.
  - Et kort introduktionsforløb om det danske samfund.
  - Familien kan - efter canadisk forbillede - få tilknyttet en vært. Værten kan f.eks. introducere familien til lokalsamfundet og foreningslivet, give lektiehjælp, sprogtræning mv. Værten kan være en virksomhed, uddannelsesinstitution, forening eller familie.
  - Familier med børn kan få forældreinformation. Forældreinformation omfatter emner som de lokale dagpasnings- og skoletilbud. Forældreinformation kan med fordel placeres på den lokale daginstitution eller folkeskole, så forældrene lærer denne institution eller skole at kende.
- Forslaget iværksættes med henblik på virkning fra 1. december 2008.

Danskundervisning på internettet:

- Udenlandske arbejdstagere og deres familie får fremover et gratis tilbud om erhvervsrettet danskundervisning på internettet, så de nye borgere kan begynde at lære dansk, inden de kommer til Danmark.

- Danskundervisningstilbuddet bliver opdelt i moduler af stigende sværhedsgrad, som tager højde for, at brugerne i begyndelsen intet dansk kan. Hvert modul vil indeholde opgaver i lytning, udtale, læsning og skrivning, og der indbygges sprogtest på hvert modul, så brugeren selv kan kontrollere sit udbytte af indsatsen.
- Forslaget iværksættes med henblik på virkning fra 1. december 2008.

Dokumentation og overvågning:

- Der opbygges et nyt nøgletalssystem, der skal give et overblik over vandrende arbejdstagere fra EU og 3. lande. Nøgletalssystemet skal således give et samlet overblik over vandrende arbejdstagere, pendlere, udstationerede, immigranter mv.
- Som led i den reviderede østaf tale af 27. juni 2007 er det allerede besluttet, at der fortsat skal ske en overvågning af tilgangen af arbejdskraft fra de nye EU-lande.
- Nøgletalssystemet skal baseres på oplysninger fra statsforvaltningerne (om udstedte registreringsbeviser til personer undtaget fra kravet om arbejdstilladelse), Udlændingesservice (om udstedte arbejdstilladelser) samt oplysninger fra SKAT (e-indkomstregistret).
- Det skal sikres, at der er tilvejebragt de nødvendige hjemler til at registrere og overføre oplysninger fra Integrationsministeriet, Velfærdsministeriet, Statsforvaltningerne, Skatteministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet til Arbejdsmarkedsstyrelsen til brug for etablering af nøgletalssystemet.
- Registret for udenlandske tjenesteydelser (der opgør udenlandske virksomheder samt deres tjenesteydelser og ansatte) samt nøgletalssystemet vedrørende borgere fra de nye EU-lande (EU-10) lanceres 1. maj 2008.
- Den øvrige del af det samlede nøgletalssystem forventes iværksat inden udgangen af 2008.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti og Ny Alliance om:

Flerårsaftale for kriminalforsorgen 2008-2011
(28. februar 2008)

Flerårsaftale for kriminalforsorgen for 2008–2011

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om en ny fireårig aftale for kriminalforsorgen.

Hurtig indsættelse af dømte og en sikker og effektiv strafafsoning skal kombineres med gode muligheder for misbrugsbehandling, uddannelse og gradvis udslusning, så færrest mulige begår ny kriminalitet. De ansatte skal have gode og sikre arbejdsforhold, og de bygnings- og sikkerhedsmæssige rammer skal være i orden.

Flerårsaftalen 2004-2007 indebar en markant styrkelse af kriminalforsorgens bevillinger. Udgangspunktet for arbejdet i de kommende fire år er derfor gunstigt. Vente-køen er afviklet, belægget i fængsler og arresthuse er normaliseret, og der er balance mellem den forventede tilgang af straf og den nuværende afsoningskapacitet på ca. 4.150 pladser. Der er indført behandlingsgaranti for stofmisbrugere i fængslerne, og kriminalforsorgen driver nu i alt 45 forskellige behandlingstilbud rundt omkring i landet. Sikkerheden i fængsler og arresthuse er skærpet, det er besluttet at opføre et nyt lukket fængsel med mindst 250 pladser på Falster, og der er gennemført effektiviseringer for 40 mio. kr. årligt.

Parterne er enige om at videreføre styrkelsen af kriminalforsorgen og at iværksætte en række nye initiativer. I alt tilføres kriminalforsorgen 1.271,6 mio. kr. i perioden fra 2008 til 2011, heraf 206,6 mio. kr. til nye initiativer. Endvidere frigøres og omprioriteres 102,1 mio. kr. Der investeres i aftaleperioden 200 mio. kr. i bygningsforbedringer og ny teknologi mv.

Kriminalforsorgens bevillinger 2008-2011				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Driftsbevilling	2.549,6	2.579,5	2.581,0	2.584,5

Anm.: Af den samlede bevilling til kriminalforsorgen i 2008-2011 er 15,7 mio. kr. i 2008 og 19,7 mio. kr. årligt i 2009-2011 finansieret i forbindelse med aftale om udmøntning af satspuljen for 2008. Satspuljebevillingen anvendes til et screeningsprojekt for psykisk syge og til videreførelse af Familiehuset Engelsborg mv.

Der udarbejdes en plan for den konkrete udmøntning af initiativerne i flerårsaftalen, jf. nedenfor. Udmøntningsplanen forelægges forligspartierne til godkendelse.

Bedre uddannelse og arbejdsmiljø

Uddannelse og rekruttering af personale

Den nuværende grunduddannelse, som er ca. 10 år gammel, matcher ikke i tilstrækkelig grad de krav, som stilles til arbejdet i fængslerne i dag, og kriminalforsorgens muligheder for at rekruttere og fastholde fængselsfunktionærer skal forbedres. Af hensyn til arbejdsmiljøet er der bl.a. behov for at forbedre de dele af uddannelsen, som skal sikre, at nyansatte har den nødvendige psykiske robusthed, evner for konfliktløsning og samarbejde samt multikulturel forståelse. Uddannelsen bør også i højere grad åbnes op over for det øvrige uddannelsessystem, så faglig merit til og fra andre relevante uddannelser kan optjenes og overføres, og mulighederne for praktikvejleder- og kollegastøtteordninger bør udnyttes fuldt ud. Endelig bør det sikres, at ansatte, der arbejder med særligt krævende indsatte, får den nødvendige kompetenceudvikling for at modvirke psykisk nedslidning.

God ledelse på alle niveauer er centralt for både et godt arbejdsmiljø og en effektiv rekruttering. Kriminalforsorgens lederuddannelser, som er langt mindre omfattende end f.eks. politiets, bør derfor også styrkes.

Der afsættes 3 mio. kr. i 2008, 27 mio. kr. i 2009, 30 mio. kr. i 2010 og 15 mio. kr. i årene herefter til gennemførelse af en reform af grunduddannelsen, der bl.a. skal omfatte nye ansættelsesprocedurer, ændring af undervisningsforløbene, en ny model for styring og opfølgning i forhold til nyansatte og 8 ugers yderligere grunduddannelse og indledende skoleforløb på 20 uger.

Der afsættes endvidere 4 mio. kr. i 2008 og 5 mio. kr. årligt herefter til opprioritering af lederuddannelsen på alle niveauer og kompetenceudvikling i håndtering af særligt krævende indsatte, så de ansatte kan fastholde og udvikle et tilstrækkeligt fagligt niveau.

I alt afsættes 94 mio. kr. i aftaleperioden.

Forebyggelse af nedslidning og nedbringelse af sygefravær

Kriminalforsorgens medarbejdere skal på den ene side varetage kontrol og sikkerhedsopgaver og på den anden side støtte og motivere de indsatte til en kriminalitetsfri tilværelse. Det stiller høje krav til personalet, som er særligt udsatte for fysisk og psykisk nedslidning. Der er behov for en ekstra indsats, som sætter ind på flere fronter for at styrke arbejdsmiljøet og nedbringe sygefraværet. Der afsættes derfor:

- 29 mio. kr. i perioden til reduktion af alenearbejde på udsatte steder og øget brug af supervision. Bevillingen afsættes med 7 mio. kr. årligt i 2008-2010 og 8 mio. kr. årligt herefter.

- 7 mio. kr. i perioden til oprettelse og drift af en central HR-enhed, der skal forstærke og koordinere indsatsen på sygefraværsområdet og øge personalesikkerheden. Bevillingen afsættes med 1 mio. kr. i 2008 stigende til 2 mio. kr. årligt i 2009-2011.

I alt afsættes 36 mio. kr. i aftaleperioden.

Styrket sikkerhed

Efterretningssystem og overfaldsalarmer

Med indførelsen af nul tolerance over for narko i fængsler og arresthuse er bl.a. den fysiske sikkerhed i fængsler og arresthuse skærpet ved opsætning af net og hegn, metaldetektorer og bagagescannere. Hertil kommer lovinitiativer med kriminalisering af fangeflugt og administrative initiativer i form af yderligere sektionering af fængselsafdelinger, konvertering af åbne fængselspladser til halvlukkede pladser og skærpede afsoningsvilkår for negativt stærke indsatte. På trods af et øget antal afsonere er antallet af undvigelse, udgangsmisbrug og overgreb mod personalet således væsentligt reduceret i de senere år.

Der er imidlertid behov for fortsat fokus på personalets sikkerhed, så den positive udvikling i retning af færre tilfælde af vold og trusler mod personalet kan fastholdes og forstærkes. En effektiv og retvisende vurdering af indsatte, som udgør en særlig risiko for personalet eller i relation til undvigelse, er i den forbindelse helt centralt.

Der afsættes derfor 3,1 mio. kr. i 2008, 2,2 mio. kr. i 2009 og 2,7 mio. kr. i årene herefter til anskaffelse og drift af et it-understøttet underretningssystem til indsamling og strukturering af oplysninger, som vil kunne anvendes til at underbygge risikovurderinger på bestemte gruppe af indsatte, forebygge kriminalitet og forhindre undvigelse og andre alvorlige episoder i fængslerne. Selve investeringen i systemet udgør 4,5 mio. kr.

For at kunne opretholde et højt sikkerhedsniveau er det desuden helt centralt, at personalet råder over moderne og effektivt alarmudstyr i tilfælde af overfald og optøjer mv. Et optimalt alarmsystem med såkaldt ægte lokation, dvs. nøjagtig angivelse af alarm i bygninger med krypterede signaler, findes i dag kun i dele af kriminalforsorgen.

Der afsættes derfor 5,4 mio. kr. i 2008, 10,5 mio. kr. i 2009, 10,3 mio. kr. i 2010 og 10,0 mio. kr. i årene herefter til anskaffelse og drift af nye personoverfaldsalarmer. Selve investeringen i personoverfaldssystemet udgør 35,4 mio. kr.

I alt afsættes 46,9 mio. kr. i aftaleperioden.

Særligt sikrede arrestpladser i Nyborg Statsfængsel

Kriminalforsorgen har i de seneste år fået nye kategorier af indsatte såsom krigsforbrydere, terrordømte og andre særligt belastede kriminelle. Kriminalforsorgen har tilsvarende oplevet en stigning i banderelateret kriminalitet og særligt personfarlige og undvigelsestruede indsatte. For at forhindre undvigelse og for at sikre orden og konsekvens i fængslerne er det nødvendigt, at særligt farlige eller negativt styrende arrestanter og indsatte kan anbringes i særlige i afdelinger med et højt sikkerhedsniveau og udvidet bemanning.

Der er i de senere år taget en række initiativer i kriminalforsorgen med henblik på, at sådanne grupper af arrestanter og indsatte kan udskilles og anbringes i mindre, særligt bevogtede enheder – herunder i den særligt sikrede afdeling i Statsfængslet Østjylland og i Politigårdens Fængsel.

Det er imidlertid helt centralt for både politiet og kriminalforsorgen, at denne mulighed for at adskille og sektionere visse arrestanter og indsatte under skærpet bevogtning er til rådighed over hele landet.

Der afsættes derfor 1,1 mio. kr. i 2008 og 5,8 mio. kr. i årene herefter til etablering (forrentning og afskrivning) og drift af 12 særligt sikrede arrestpladser i Nyborg Statsfængsel samt yderligere sektionering af eksisterende afdelinger. Udgifterne til selve etableringen af pladserne udgør 19,6 mio. kr.

I alt afsættes 18,5 mio. kr. i aftaleperioden.

Bekæmpelse af ekstremisme og radikalisering

Efter straffuldbyrdsloven og De Europæiske Fængselsregler har indsatte ret til at deltage i gudstjenester med en præst eller lignende fra eget trossamfund.

Både præster i Folkekirken og forkyndere fra andre trossamfund spiller således en vigtig rolle i fængselslivet, der for mange indsatte er forbundet med usikkerhed og psykiske belastninger. Det er imidlertid helt afgørende, at trosdyrkelse og forkyndelse i fængslerne foregår på en sådan måde, at forkyndelsen bidrager til at modvirke enhver form for ekstremisme og radikalisering, og at fængslernes ledelse har mulighed for at kontrollere dette.

Imamer, der virker i fængslerne, skal derfor underkastes en grundig godkendelsesprocedure, som sikrer de nødvendige danskfærdigheder, kendskab til kriminalforsorgen og viden om og indsigt i danske samfundsforhold. Vedkommendes holdninger til kriminalforsorgens arbejde skal vurderes, og der skal foretages en egentlig sikkerhedsvurdering i hvert enkelt tilfælde.

Gejstlige handlinger og prædiken skal foregå på dansk. Kun hvor helt særlige hensyn tilsiger det, bl.a. i Ellebæk (Center Sandholm) og Københavns Fængsler, hvor mange indsatte ikke taler dansk, kan gejstlige handlinger foregå på andre sprog. Det samme

gælder bønner, som ifølge Islam skal afsiges på arabisk. Personalet i fængslet skal have mulighed for at følge med i alle gejstlige handlinger og eventuelt optage disse, hvis det skønnes nødvendigt – f.eks. med henblik på oversættelse.

Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 og 2 mio. kr. årligt i årene herefter til særlige godkendelsesprocedurer for Imamer og andre forkyndere samt skærpet overvågning af religiøse handlinger i fængslerne.

I alt afsættes 7 mio. kr. i aftaleperioden.

Uddannelse, udslusning og behandling

Uddannelse og udslusning af indsatte

Kriminalforsorgens hovedopgave er at medvirke til at begrænse kriminalitet ved at fuldbyrde de straffe, som domstolene idømmer med den nødvendige kontrol og sikkerhed og samtidig støtte og motivere de dømte til gennem personlig og social udvikling at leve en kriminalitetsfri tilværelse.

For at begge led i hovedopgaven kan opfyldes effektivt, er det nødvendigt, at de indsatte kan tilbydes relevant uddannelse under afsoningen, og at der allerede tidligt i forløbet kan etableres et smidigt og velfungerende samarbejde med den indsattes hjemkommune, så et sammenhængende uddannelses- og udslusningsforløb kan planlægges uden risiko for, at det efterfølgende må afbrydes som følge af praktiske forhindringer og økonomiske eller administrative barrierer.

Internetbaseret undervisning i fængslerne er i dag kun muligt i begrænset omfang af sikkerhedsmæssige årsager. Dette lægger en række begrænsninger på kriminalforsorgens muligheder for at modernisere undervisningen i fængslerne og i højere grad benytte sig af fjernundervisning og e-læring, som den indsatte kan fortsætte efter afsoningsforløbet.

Der bør derfor etableres et system til netbaseret undervisning i fængslerne, som fuldt ud tager højde for de særlige sikkerhedsforhold, som er nødvendige i fængslerne, herunder bl.a. at der kun gives adgang til udvalgte og kontrollerede hjemmesider på Internettet. Et sådant system vil gøre det muligt for indsatte, der ikke har mulighed for frigang til uddannelse uden for fængslet, at påbegynde uddannelse som fjernundervisning under afsoningen. Al anvendelse af de sikrede PC-netværk skal logges, og loggen skal både kunne kontrolleres stikprøvevis og ved mistanke om misbrug.

I fortsættelse af det igangværende pilotprojekt ”God løsladelse”, som forventes at komme med anbefalinger på gode samarbejdsmetoder og ideer ultimo 2008, vil kriminalforsorgen desuden iværksætte et udredningsarbejde, som på grundlag heraf og med inddragelse af alle relevante aktører, skal kortlægge de væsentligste barrierer i

det nuværende samarbejde med kommunerne og komme med forslag til, hvordan de kan fjernes.

Endelig vil kriminalforsorgen tage de initiativer, der er nødvendige for at sikre, at reglerne for uddannelses- og beskæftigelsesvederlag til indsatte er indrettet således, at de ikke unødigt modvirker indsattes valg af uddannelse frem for beskæftigelse.

Der afsættes 6,1 mio. kr. i 2009, 8,9 mio. kr. i 2010 og 13,7 mio. kr. i årene herefter til etablering og drift af særligt sikrede PC-undervisningsnetværk i kriminalforsorgens institutioner. Selve investeringen i systemet udgør 15,1 mio. kr.

I alt afsættes 28,7 mio. kr. i aftaleperioden.

Bedre dokumentation og evaluering af behandlingsindsatsen

Antallet af forskellige behandlingsprogrammer i kriminalforsorgen er i de senere år udvidet ganske betragteligt, herunder ikke mindst som led i indførelsen af behandlingsgarantien for stofmisbrugere i fængslerne. Som følge heraf er behovet for en effektiv, central dokumentation og evaluering af de enkelte programmer tilsvarende vokset.

Der afsættes derfor 1 mio. kr. i 2009 og 2 mio. kr. årligt herefter til oprettelse og drift af en central dokumentations- og evalueringsenhed, som ved systematisk brug af bl.a. effektmålinger skal sikre, at ressourcerne på behandlingsområdet anvendes der, hvor de gør mest gavn.

I alt afsættes 5 mio. kr. i aftaleperioden.

Tidssvarende bygninger og ny teknologi

Bygningsforbedringer

Med opførelsen af det nye fængsel i Østjylland og det kommende fængsel på Falster er der taget afgørende skridt i retning af en grundlæggende fornyelse af de lukkede fængsler. Der er imidlertid behov for en ekstra indsats for at sikre, at også den øvrige del af kriminalforsorgens bygninger er i en god og sikkerhedsmæssig forsvarlig stand.

Der afsættes 0,6 mio. kr. i 2008 stigende til 4,1 mio. kr. årligt fra 2011 (i alt 9,5 mio. kr.) til afskrivninger og renteudgifter af en samlet investering på 80 mio. kr. til større renoveringsarbejder over de næste 4 år i bl.a. Vestre Fængsel, Statsfængslet i Nyborg, Anstalten ved Herstedvester, de åbne fængsler og arresthussektoren, herunder også renovering af undervisningslokaler. Hertil kommer 1,7 mio. kr. årligt fra 2009 (i alt 5,1 mio. kr.), som bl.a. skal sikre, at kvindelige afsonere på Anstalten ved Herstedvester kan tilbydes beskæftigelses- og fritidsaktiviteter adskilt fra mændene og mere samvær med børn og børnebørn, herunder ved bygningsmæssige forbedringer for i alt 16 mio. kr.

I alt afsættes 14,6 mio. kr. i aftaleperioden til bl.a. afskrivninger og renteudgifter af en samlet investering på 96 mio. kr. i perioden.

IT-modernisering

Med udviklingen af de nye IT-systemer til politiet og domstolene, der bl.a. sker som led i politi- og domstolsreformen, skabes der mulighed for, at udvekslingen af oplysninger og data som led i straffesagsbehandlingen fremover i højere grad kan ske digitalt.

For at etablere den nødvendige adgang til kriminalforsorgens IT-systemer i den forbindelse og for at videreudvikle kriminalforsorgen som en moderne arbejdsplads, investeres der i aftaleperioden i alt 29,2 mio. kr. i udvikling af bl.a. bedre integration og ekstern adgang til kriminalforsorgens IT-systemer.

Der afsættes 0,9 mio. kr. i 2008 stigende til 12,2 mio. kr. i 2011.

I alt afsættes 27 mio. kr. i aftaleperioden til navnlig afskrivninger og renteudgifter af en samlet investering på 29,2 mio. kr. i perioden.

Øvrige tiltag

Strengere straffe for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentlige steder

Straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentlige steder foreslås skærpet. Strafskærpelserne forventes at medføre en forøgelse af strafmassen, når de er slået fuldt igennem. Med den nuværende belægssituation i kriminalforsorgen kan forøgelsen rummes inden for den eksisterende kapacitet. Kriminalforsorgen følger løbende belægsudviklingen, og Rigsadvokaten vil følge effekten af strafsærpelserne.

Styrket ledelse og juridisk sagsbehandling i arresthusene

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2008 stigende til 4,5 mio. kr. årligt fra 2010 til gennemførelse af en ledelses- og sagsbehandlingsreform i arresthussektoren, som bl.a. vil indebære, at landets 36 arresthuse indtil videre inddeles i 3 områder, der hver især ledes af en juridisk uddannet arrestinspektør, som får det øverste lokale ledelsesansvar for bl.a. behandlingen af klient- og personalesager og gennemførelsen af mål- og resultatkrav mv.

I alt afsættes 14,5 mio. kr. i aftaleperioden.

Flere afsoningspladser i Grønland

Der afsættes 3,5 mio. kr. årligt fra 2009 til oprettelse og drift af yderligere 10 afsoningspladser i Sisimiut, så der kan sikres den nødvendige balance mellem den voksende tilgang af straf og det samlede antal afsoningspladser i Grønland.

Der afsættes herudover 6 mio. kr. i 2008 til fortsat afvikling af venterkøen i Grønland ved forlængelse af driften af den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq med yderligere 4 måneder.

I alt afsættes 16,5 mio. kr. i aftaleperioden.

Finansiering af kriminalforsorgens flerårsaftale

Parterne er enige om følgende finansiering af flerårsaftalen:

Effektivisering af indkøb i selvejende institutioner (2. fase)

Den 1. januar 2008 er der trådt indkøbsaftaler i kraft i anden fase af statens indkøbsprogram på områderne telefoni, hjemmearbejdspladser, datakommunikation, servere, storage (datalagring) og PC'er. Parterne er enige om, at de selvejende institutioner omfattes af anden fase af statens indkøbsprogram. Dermed frigøres 378 mio. kr. i 2008-2011.

Oprettelse af administrative fællesskaber for ungdomsuddannelsesinstitutioner

Der er enighed om at etablere administrative fællesskaber på ungdomsuddannelserne (de almene gymnasier, erhvervsskolerne, social- og sundhedsskolerne og voksenuddannelsescentrene). Oprettelsen af administrative fællesskaber medfører en budgetforbedring på 437 mio. kr. over perioden 2008-2011.

Afskaffelse af tilskud til almennyttige foreninger

Parterne er enige om at afskaffe et tilskud til almennyttige foreninger og institutioner. Nedlæggelsen medfører en budgetforbedring på 15 mio. kr. årligt. Dette skal ses i sammenhæng med, at de økonomiske forhold for foreninger mv. de seneste år er forbedret med indførelsen af delvis kompensation for købsmoms og fordobling af skattefradrag for gaver til velgørende foreninger. I alt frigøres 60 mio. kr. i aftaleperioden.

Effektivisering af indkøb i staten (2. fase)

Parterne er enige om, at der medgår en andel af provenuet fra 2. fase af statens indkøbsprogram svarende til 397 mio. kr. i 2008-2011 til finansiering af flerårsaftalen.

Sygeberedskab, fælles administration og udvidelse af fodlænkeordningen

Der gennemføres effektiviseringer i kriminalforsorgen ved omlægninger i sygeberedskabet og sammenlægning af administrative fællesfunktioner. Muligheden for afsøning med elektronisk fodlænke foreslås udvidet, så ordningen fra 1. juli 2008 omfatter alle domme, der afsiges med en straf på op til 3 måneder, uanset den dømtes alder. I alt frigøres 46,1 mio. kr. i aftaleperioden.

Frasalg af ejendom og udnyttelse af udsponerede midler

Der frasælges en række grunde og bygninger i kriminalforsorgen, hvilket forventes at indbringe op til 115 mio. kr. Herved spares omkostninger på 6,5 mio. kr. årligt faldende til ca. 2 mio. kr. årligt over 50 år. Herudover anvendes fra 2010 hidtil udsponerede midler på 15 mio. kr. årligt. I alt frigøres 56 mio. kr. i aftaleperioden.

Øvrigt

Forligsområdet vil være omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsinitiativer i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om:

Styrket indsats på naturområdet
(29. februar 2008)

Styrket indsats på naturområdet

Der er mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance enighed om styrke indsatsen på naturområdet gennem en række konkrete initiativer til gavn for miljøet og til glæde for danskerne.

Der afsættes således i alt 40 mio. kr. i 2008 og 2009 til følgende aktiviteter:

Nationalparker

Den 17. januar 2008 er der indgået aftale om at igangsætte proceduren for oprettelse af fire nye nationalparker for hhv. Mols Bjerge, Skjern Å, Vadehavet og Kongernes Nordsjælland som led i etableringen af et netværk af danske nationalparker.

Nationalparkerne omfatter nogle af Danmarks mest enestående og værdifulde naturområder og landskaber - områder, som har både stor national og international betydning.

Oprettelsen af parkerne sker for at styrke naturen, de kulturhistoriske værdier og muligheden for friluftsliv og naturoplevelser, f.eks. ved at skabe større sammenhængende naturområder. Udviklingen vil ske over en lang årrække på 20-30 år eller mere.

Parterne er enige om at afsætte i alt 14 mio. kr. fordelt på 4 mio. kr. i 2008 og 10 mio. kr. 2009 som startkapital for nationalparkerne.

Bedre vilkår for friluftslivet

Friluftslivet, dvs. når vi i fritiden cykler eller løber i skoven, sejler på vandløbene, går tur med hunden, kigger på fugle, osv., er en vigtig forudsætning for velvære, moti- onsmuligheder, sundhed, egne oplevelser og mulighed for at stresses af i dagligdagen. Det er også et meget vigtigt grundlag for den danske turisme, for børnehavers, skole- lers og andre institutioners dagligdag.

Parterne er derfor enige om at forbedre danskernes muligheder for at nyde glæderne og fordelene ved friluftslivet gennem bedre og nemmere tilgængelighed til naturen – gennemført på en fuld bæredygtig måde.

Der afsættes i alt 14 mio. kr. fordelt på 5 mio. kr. i 2008 og 9 mio. kr. i 2009 til for- målet.

Midlerne vil gå til f.eks. anlæg af stiferløb (gang- og cykelstier), hundeskove eller an- dre borgerrettede faciliteter, som kan fremme friluftslivet samt til information om projekterne.

Forbedret indsats for vand og natur

Parterne er enige om, at det er vigtigt at sikre et rent og sundt vandmiljø og en natur i balance.

Der afsættes derfor 5 mio. kr. i 2008 til gennemførelse af en række tiltag på området, ikke mindst til understøtning af det vigtige arbejde med at udarbejde vand- og naturplaner.

Midlerne vil således bl.a. blive anvendt til projekter med henblik på at tilvejebringe et bedre vidensgrundlag i indsatsen for rent vand, f.eks. gennem udvikling af et plante-baseret indeks til vurdering af den økologiske tilstand i danske vandløb, og til sikring af at kommunerne får den nødvendige information og vejledning til udførelsen af deres opgaver på området.

Indsats mod invasive arter

Invasive arter som f.eks. dræbersnegle, kæmpe bjørneklo og amerikansk mink er på flere områder en markant trussel mod særegne danske naturtyper og arter, ligesom invasive arter skaber omkostninger for flere erhverv og trængsler for borgerne.

Det er sandsynligt, at flere arter på sigt vil kunne true erhvervsinteresser, f.eks. inden for jordbrug og fiskeri.

Parterne er derfor enige om at afsætte 2 mio. kr. til 2008 til en styrket indsats mod invasive arter, f.eks. til brug for kortlægning, kampagner, forebyggelse og risikovurdering af havområder.

Reserve til jordfordelingsfond

I forbindelse med større vand- og naturprojekter, som f.eks. ådalsprojekter, kan en jordfordelingsfond være et nyttigt instrument under projekttilblivelsen. Det giver mulighed for, at berørte landmænd, der må afstå jord eller tåle, at deres jord bliver ekstensiveret, kan blive tilbudt anden jord til erstatning.

Der afsættes en reserve på 5 mio. kr. i 2008, idet det undersøges nærmere, om det vil være muligt og hensigtsmæssigt at oprette en sådan fond, der kan bidrage til at sikre en hensynsfuld og omkostningseffektiv erhvervelse af arealer til kommende års vand- og naturprojekter.

Aftale mellem regeringen
og Dansk Folkeparti om:

Etableringen af et center for hormonforstyrrende stoffer
(29. februar 2008)

Etableringen af et center for hormonforstyrrende stoffer

Parterne ønsker med denne aftale at bidrage til en øget viden om hormonforstyrrende stoffer og deres virkning på mennesker og miljø. Derudover tilslutter Det Radikale Venstre og Ny Alliance sig aftalen.

På denne baggrund er parterne enige om at oprette et center for hormonforstyrrende stoffer.

Center for hormonforstyrrende stoffer

Centret oprettes som et *center uden mure*, dvs. et netværk af relevante institutioner med det formål at opsamle viden, overvåge og forske inden for miljø og sundhed med særlig fokus på hormonforstyrrende stoffer. Centret vil danne rammen om en række projekter, f.eks.:

- Kortlægning af sammenhænge mellem eksponering og hormonforstyrrende effekter.
- Tværgående undersøgelser om årsager til manglende forplantningsevne.
- Måling af specifikke kemikalier (f.eks. ftalater) i brystmælk eller blod og sammenhæng med kilder.
- Måling af koncentrationen af kemikalier med østrogenvirkning i vandløb efter rensningsanlæg.
- Kombinationseffekter af hormonforstyrrende stoffer, herunder pesticider.

Centret kan bl.a. bidrage til at undersøge mistanken om, at hormonforstyrrende stoffer kan have betydning for udvikling af kræft, barnløshed, påvirkning af immunforsvaret og skader på nervesystemet.

Flere af de omtalte projekter falder ikke umiddelbart ind under de eksisterende forsknings- og undersøgelsesprogrammer. Centeret skal derfor etablere et tværgående forskningsnetværk inden for hormonforstyrrende stoffer.

Der afsættes i alt 7 mio. kr. til centret, fordelt med 2 mio. kr. i 2008 og 5 mio. kr. i 2009.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om:

Trafik for 2008
(22. februar 2008)

Aftale om trafik for 2008

Der er mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgået aftale på trafikområdet.

Regeringen vil i lyset af bl.a. Infrastrukturkommissionens anbefalinger senere i 2008 offentliggøre en investeringsplan for infrastrukturen i de kommende år samt en strategi for transportsektorens udledning af CO₂.

Nærværende aftale skal således ses som en udmøntning og et supplement til Aftale om trafik for 2007 af 26. oktober 2006.

Baneområdet

Bedre trafikinformation til passagererne 2008-2010

Parterne er enige om, at der er behov for at øge investeringerne i trafikinformation ud over det niveau, der blev besluttet med Aftale om trafik for 2007. Parterne er endvidere enige om, at midlerne skal anvendes til at afvikle efterslæbet og løbende forny trafikinformationsudstyret på regional- og lokalbaner samt til bedre trafikinformation til blinde og svagtseende.

Der afsættes i alt 92 mio. kr. til trafikinformation på Banedanmarks område. Herved vil efterslæbet på trafikinformationsområdet være indhentet medio 2010.

Etablering af niveaufri skæring ved Taulov

Parterne er enige om, at der skal etableres en vejbro ved Taulov som erstatning for den tidligere overkørsel, der blev lukket i år 2000. Derfor afsættes yderligere 14 mio. kr. til formålet. Projektet gennemføres i samarbejde med Fredericia kommune, der forudsættes at finansiere de tilsluttende vejanlæg.

Finansiering

Investeringerne på baneområdet finansieres via omdisponering af midler til finansiering af DSB's erstatningsmateriel samt ved at sætte et anlægsprojekt vedrørende overhalingsspor for godstog på Vestfyn i bero indtil videre.

Udmøntning af handicappuljen i 2009-2011

Parterne er enige om at udmønte puljen til initiativer for handicappede på i alt 27 mio. kr. til følgende tre formål:

1. Der afsættes 3 mio. kr. til opgradering og etablering af i alt 16 informations-skærme for blinde og svagtseende ud over de midler, der er afsat hertil med Aftale om trafik for 2007. Alt i alt vil der således blive opgraderet eller etableret informations-skærme for blinde og svagtseende på 29 stationer.
2. Der afsættes 17 mio. kr. til at hæve perron 2 på Vejle station til standardhøjde.
3. Der afsættes 7 mio. kr. til etablering af to elevatorer på Sorø station.

Vejområdet

Beslutningsgrundlag for forhøjelse af totaludgiften for 7 igangværende vejprojekter

Vejdirektoratet har tilkendegivet, at totaludgiften for syv vedtagne anlægsprojekter skal forhøjes. Det drejer sig om Fløng-Roskilde V, Holbæk-Vig 2. og 3. etape, Riis-Ølholm-Vejle, Gørlose omfartsvej, Sunds omfartsvej, Slagelse omfartsvej og Bredsten-Vandel.

Konsekvenserne for disse projekters åbningsår blev i henhold til bevillingsreglerne indarbejdet på finanslovsforslaget for 2008 uden forligskredsens accept. Forligskredsen blev først orienteret herom efter fremsættelsen.

Parterne er enige om, at der på finansloven for 2009 skal ske en håndtering af disse fordyrelser og projekter. Beslutningsgrundlaget for de enkelte projekter skal konsolideres og budgetteres efter retningslinjerne i aktstykket om ny anlægsbudgettering, jf. Akt 16 af 24. oktober 2006. Beslutningsgrundlaget vil foreligge medio 2008 og vil herefter blive drøftet i forligskredsen.

Vejvedligeholdelse og udskiftning af Skovdiget Vestbro

Parterne er enige om, at der i forbindelse med finansloven for 2009 søges indgået en flerårsaftale om vedligeholdelse af statsvejnettet.

Parterne er endvidere enige om at bevilge 243 mio. kr. til nødvendig udskiftning af Skovdiget Vestbro på Hillerød motorvejen.

Udmøntning af anlægspuljen

Parterne besluttede i 2003 at afsætte en pulje på 1 mia. kr. frem til 2012 til investeringer i vej- og baneprojekter.

Inden for denne pulje besluttedes det i 2004 at afsætte 100 mio. kr. over en årrække til bekæmpelse af trafikstøj.

Der udestår for 2008 udmøntning af 45,5 mio. kr. Parterne er enige om, at de i tabel 1 anførte projekter udmøntes via anlægspuljen i 2008.

Tabel 1	
Udmøntningen fra anlægspuljen for 2008	
	2008
Mio. kr. (2008-priser)	
Opgradering af broer på strækningen Vemb-Ringkøbing-Skjern	5,0
VVM-analyse til letbaneprojekt i Århus	3,2
Støjprojektet ved Helsingørmotorvejen/Lyngbyvej	5,2
Støjprojekt ved Jyderup	4,0
Sikring af cyklister og fodgængere på Hjørringvej i Frederikshavn	2,7
Etablering af ca. 2,2 km cykelsti på rute 14 mellem Gelsted og Herlufmagle	10,0
Sikring af skolevej, cyklister og fodgængere på rute 44 i Vester Åby	10,0
Sikring af skolevej ved Mørke på rute 21	2,4
Trafiksanering af ca. 0,9 km lang bystrækning på rute 53 ved Lyngerup	1,5
Forbedring af fremkommeligheden på Hillerødmotorvejen	1,5
I alt	45,5

Parterne er endvidere enige om, at der udmøntes i alt 9,3 mio. kr. på følgende anlægsprojekter fra anlægspuljen i 2009:

- Niveaufri skæring mellem Grenaabanen og Grenaavej i Århus (7,0 mio. kr.)
- VVM-analyse til letbaneprojekt i Århus (2,3 mio. kr.)

Endeligt er parterne indstillet på, at der i 2009 afsættes 10 mio. kr. til medfinansiering af projekter til fremme af samspillet mellem havn og bane, evt. i sammenhæng med et initiativ om intermodal transport i den kommende investeringsplan.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om:
Forebyggelsesfonden – fordeling og prioritering af midler for 2008
(21. januar 2008)

350 millioner kroner til at forebygge nedslidning i 2008

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er enige om udmøntning af 350 mio. kr. fra Forebyggelsesfonden i 2008 med henblik på at forebygge og forhindre fysisk og psykisk nedslidning.

Forebyggelsesfonden blev oprettet med velfærdsaftalen af 20. juni 2006 med en kapital på 3 mia. kr. og kan årligt udbetale op til 350 mio. kr. Drift af sekretariat samt vederlag udgør 12 mio. kr. i 2008.

220 mio. kr. til at imødegå nedslidende rutiner og arbejdsgange

I 2008 afsættes 220 mio. kr. til forebyggelse af nedslidende rutiner og arbejdsgange på offentlige og private virksomheder. Midlerne prioriteres til projekter indenfor følgende områder:

• Hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne	50 mio. kr.
• Social- og sundhedsassistenter/hjælpere uanset branche	25 mio. kr.
• Transport af passagerer	25 mio. kr.
• Kriminalforsorgen	15 mio. kr.
• Udvikling af teknologiske hjælpemidler	10 mio. kr.
• Særligt nedslidningstruede brancher	95 mio. kr.

Der gives støtte til private og offentlige virksomheder, der vil arbejde med at ændre belastende rutiner og arbejdsgange, der er nedslidende for medarbejderne og medfører stort sygefravær.

En del af midlerne afsættes til hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne, social- og sundhedsassistenter/hjælpere uanset branche, transport af passagerer samt arbejdsmiljøforbedringer og forebyggelse af nedslidende rutiner i kriminalforsorgen. Desuden afsættes midler til teknologiudviklingsprojekter.

Der er behov for en flerårig indsats i forhold til hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne, hvor initiativer mod nedslidningen kan være et vigtigt element til at sikre flere hænder til løsningen af opgaverne, hvorfor der igen i 2008 er prioriteret midler til dette område.

80 mio. kr. til bedre genoptræning og rehabilitering

I 2008 anvendes 80 mio. kr. af fondens midler til bedre genoptræning og rehabilitering. Midlerne prioriteres til projekter, der har til formål at understøtte og udvikle den kommunale indsats for at fremme arbejdsfastholdelse og tilbagevenden til arbejdsmarkedet for sygemeldte, herunder personer med et fysisk eller psykisk handicap (70 mio. kr.) samt projekter til genoptræning og rehabilitering af de ansatte inden for hjemmepleje og døgninstitutioner for voksne (10 mio. kr.).

Der lægges vægt på at projekterne udformes i et tværsektorielt samarbejde mellem kommuner, regioner og virksomheder, samt at projekterne skal indeholde nytænkning og ligge ud over den eksisterende indsats.

38 mio. kr. til initiativer vedr. rygning, alkohol og fedme

Endelig prioriteres 38 mio. kr. i 2008 til projekter, der har til formål at iværksætte sundhedsfremmeaktiviteter, herunder projekter der har til formål at fremme fysisk aktivitet og rygestopaktiviteter. Prioriteringen skal ses i lyset af, at der er behov for at indtænke arbejdspladsen i forhold til forebyggelsesaktiviteter.

Aftale mellem regeringen,
Dansk Folkeparti og Ny Alliance om:

Kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond
(2. marts 2008)

Aftale om kapitalindskud i Danmarks Grundforskningsfond

Regeringen, Dansk Folkeparti og Ny Alliance er enige om at indskyde kapital til sikring af videreførelse af Danmarks Grundforskningsfond.

Med aftalen sikres fonden et langsigtet og stabilt arbejdsgrundlag, og fonden bevarer sin uafhængighed. Endvidere kan fonden fortsætte den fleksible uddeling af støtte, således at alle de bedste, og kun de bedste ansøgninger imødekommes. Endelig forankles fondens finansiering, idet den fremover udelukkende vil finansiere sine aktiviteter med midler fra grundkapitalen.

Grundforskningsfonden blev oprettet ved lov i 1991 og blev etableret som en selvejende fond med en grundkapital på 2 mia. kr. Fondens hovedaktivitet er at oprette og finansiere grundforskningscentre. Uden tilførsel af ny kapital vil Grundforskningsfonden have opbrugt sine midler med udgangen af 2013, men allerede fra 2009 kan fonden ikke længere igangsætte nye aktiviteter, fordi kapitalen er bundet til finansiering af igangværende aktiviteter.

Med aftalen sikres fondens videreførelse i de næste 25 år gennem indskud af ny kapital på 3 mia. kr. i 2008.

Indskuddet finansieres delvist med det beløb, der i dag står i Finansieringsfonden på finansloven (ca. 1,6 mia. kr.). Dette indebærer, at den eksisterende finanslovsbevilling på 65 mio. kr. årligt, som er det beregnede afkast fra Finansieringsfonden, vil udgå af finansloven og fremover vil være en del af fondens egen økonomi. Herudover finansieres 0,4 mia. kr. ved ekstraordinære udlodninger fra IØ (0,2 mia. kr.) og IFU (0,2 mia. kr.). Den resterende finansiering på ca. 1,0 mia. kr. dækkes ind af salg og/eller omlægning af statslige aktiver.

For 2009 er der aftalt et uddelingsniveau for fonden på 275 mio. kr. I de følgende år giver kapitalindskuddet mulighed for et årligt uddelingsniveau på ca. 300 mio. kr.

Aftaleparterne er enige om at revidere loven om Danmarks Grundforskningsfond på dette økonomiske grundlag i indeværende folketingssamling.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti
og Det Radikale Venstre om:

Opfølgning på globaliseringsaftalerne
(1. marts 2008)

Aftale om opfølgning på globaliseringsaftalerne

Generelt

I *Aftale om fremtidens velstand og velfærd og investeringer i fremtiden* af 20. juni 2006 mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre er parterne enige om at afsætte 39 mia. kr. i en Globaliseringspulje i 2007-2012 for at gøre Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund.

Parterne er også enige om i fællesskab at udmønte Globaliseringspuljen i de kommende år i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger.

Under finanslovsforhandlingerne for 2008 har aftaleparterne fulgt op på en række konkrete emner i velfærdsaftalen og i partiernes *Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen* af 2. november 2006. Derudover har parterne konstateret, at der først er frie midler til fordeling i Globaliseringspuljen igen i 2009.

Desuden er parterne enige om at fortsætte forhandlingerne om udmøntning af Globaliseringspuljen til efteråret i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2009.

Aktivitetsudviklingen på uddannelserne

Aftaleparterne har sat sig to ambitiøse uddannelsesmål:

- Mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015.
- Mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015 samtidig med, at færdiggørelsesalderen reduceres.

Gennemførelsen af disse ambitiøse mål vil medføre et betydeligt meroptag og en øget gennemførelse på uddannelserne. Med henblik på at kunne finansiere denne meraktivitet på uddannelserne blev der i globaliseringsaftalen afsat ca. 0,2 mia. kr. i 2007 og ca. 0,5 mia. kr. i 2008. I de følgende år stiger de afsatte midler til flere i uddannelse yderligere.

De aktuelle skøn over meraktiviteten på uddannelserne i 2007 og 2008 indikerer, at de afsatte bevillinger til meroptag på ungdomsuddannelserne og på de videregående uddannelser vil blive brugt fuldt ud. Der foreligger endnu ikke endelige aktivitets- og regnskabstal for 2007.

Til efteråret vil parterne drøfte finansieringen af meroptaget på uddannelserne med udgangspunkt i de endelige aktivitets- og regnskabstal for 2007 og de nye prognoser for 2008 og 2009. Det vil ske i forbindelse med forhandlingerne om finansloven for 2009.

Voksen- og efteruddannelse

Af Globaliseringsaftalerne fremgår det, at parterne skal drøfte de konkrete vilkår for udbetaling af puljen på 1 mia. kr. til finansiering af øgede offentlige driftsudgifter til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsesområde.

I efteråret 2007 har regeringen indgået en aftale med arbejdsmarkedets parter om at styrke det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde til og med erhvervsuddannelsesniveaue. Trepartsaftalen indeholder bl.a. anbefalinger om udmøntningen af den midlertidige pulje på 1 mia. kr. til mere aktivitet på de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser, om takstforhøjelser på 80 mio. kr. årligt fra 2008-2010 samt om mere fleksible udbudsvilkår for uddannelsesinstitutionerne. Indholdet i trepartsaftalen er gengivet i bilag 1.

På baggrund af drøftelserne af trepartsaftalen er parterne enige om at mødes i efteråret 2008 for at tage stilling til, om styring og vilkår for udbud af arbejdsmarkedsuddannelserne skal justeres. Parterne vil i 2009 gøre status over den samlede voksen- og efteruddannelsesindsats, herunder resultaterne af udvalgsarbejdet om deltagerstøtten på det erhvervsrettede område med henblik på at målrette de offentlige midler.

Arbejdsgivernes Elevrefusion

Målet om, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse, forudsætter, at der kan tilvejebringes de nødvendige praktikpladser. Parterne følger derfor nøje udviklingen i antallet af praktikpladser og sammenholder den med udviklingen i antallet af unge, der reelt mangler en praktikplads.

Endvidere har parterne iværksat en undersøgelse af, om der er behov for ændringer i den eksisterende AER-ordning. Undersøgelsen er gennemført.

Parterne fortsætter drøftelserne om AER, når de endelige regnskabstal for 2007 foreligger, idet disse oplysninger vil have betydning for vurderingen af, hvorledes AER-ordningens økonomiske incitamenter virker.

Omlægning af universiteternes taxametertilskud

I Globaliseringsaftalerne er der enighed mellem parterne om, at de studerende skal hurtigere gennem uddannelserne. De danske unge starter sent på at uddanne sig og er lang tid om det.

Der er også enighed om, at universiteterne skal skabe bedre sammenhæng mellem undervisningens tilrettelæggelse og de studerendes forudsætninger og engagement, så de faktiske studietider nærmer sig de normerede studietider. Denne udvikling kan understøttes positivt gennem taxametersystemet.

Med dette udgangspunkt har parterne drøftet en omlægning af taxametersystemet.

Mellem regeringen og Socialdemokraterne (universitetsforligskredsen) og med tilslutning fra Dansk Folkeparti er det aftalt at indføre en bonusordning, der giver universiteterne incitament til, at de unge kommer hurtigere gennem uddannelserne. Ordningen medfører, at

- Universiteterne får en bachelorbonus for hver studerende, som består bacheloruddannelsen inden for normeret tid plus ét år, og
- Universiteterne får en kandidatbonus for hver studerende, som består kandidatuddannelsen på normeret tid.

Bonusmodellen finansieres af universiteternes omstillingspulje og medfører således ikke træk på Globaliseringspuljen. Parterne er enige om at iværksætte bonusordningen med virkning fra 2009.

Det Radikale Venstre er indforstået med, at aftalen indgås, fordi den finansieres uden for Globaliseringspuljen, men har ikke tilsluttet sig modellen.

Overgang til fuld omkostningsdækning af forskningstilskud (nyt forskningsoverhead)

I Globaliseringsaftalerne er det forudsat, at der gennemføres en reform af overheadordningen, der skal sikre dækning af følgeudgifterne for forskningsprojekter i konkurrencestrengen.

Formålet med reformen er at opnå en mere gennemsigtig og fair styring af forskningsudgifterne. Med reformen vil det forskningsråd eller den fond, der har ansvaret for at uddele en forskningsbevilling, også skulle betale de fulde omkostninger til de forskningsprojekter, som der gives bevilling til. Dermed kan et forskningsråd eller en fond ikke overvælde omkostninger på universiteterne. På denne måde får universiteterne fuld rådighed over egne forskningsbevillinger.

Parterne er enige om at gennemføre overgangen til fuld omkostningsdækning i to etaper.

Første etape gennemføres i 2008, hvor der indføres en generel overheadsats på 35 pct. på forskningstilskud i konkurrencestrengen. Omlægningen finansieres af eksisterende forskningsmidler, herunder det nuværende overhead på 20 pct., det nuværende bygningsoverhead på 12,65 pct. samt yderligere 2,35 pct., der primært finansieres af universiteternes omstillingsreserve og forskningsrådene.

Anden etape aftales i forbindelse med udmøntningen af forskningsbevillinger fra globaliseringspuljen til efteråret i forbindelse med FL09-forhandlingerne. I anden etape fastsættes den endelige overheadsats, der skal gælde fra 2009 og fremover.

Fællesuddannelser

Flere unge skal have mulighed for at tage studieophold af høj kvalitet i udlandet. Et af de initiativer, som parterne har aftalt for at styrke internationaliseringen, består i at etablere fællesuddannelser mellem danske videregående uddannelsesinstitutioner og uddannelsesinstitutioner i udlandet.

Etablering af fællesuddannelser kræver en aftale mellem flere videregående uddannelsesinstitutioner fra flere forskellige lande om et fælles studieprogram, fælles markedsføring, fælles optag og fælles gennemførelse.

I aftalen om udmøntning af Globaliseringspuljen er der afsat i alt 8 mio. kr. i 2008 og 26 mio. kr. i 2009 til fællesuddannelser, herunder til etablering og markedsføring af fællesuddannelser og parallellforløb, der skal medvirke til, at de videregående uddannelsesinstitutioner i højere grad vil deltage i fællesuddannelser.

Parterne er enige om at fordele bevillingen på 8 mio. kr. i 2008 og 26 mio. kr. i 2009 (2008-priser) med 1/3 til uddannelser under Undervisningsministeriet og med 2/3 til uddannelser under Videnskabsministeriet.

Træk på Globaliseringspuljen afledt af trepartsaftalerne og voksenlærlingeordningen

I Globaliseringsaftalerne indgår målsætningen om, at mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015. For at nå denne målsætning blev der afsat midler til at øge kapaciteten til en øget uddannelsesaktivitet i ungdomsuddannelserne. Det fremgår af aftalen:

”Der afsættes således ressourcer til at imødekomme fremadrettet stigende uddannelsesaktivitet på ungdomsuddannelser efter 2006. Konkret afsættes midler til undervisningskapacitet, stigende SU- og godtgørelsesudgifter mv., som skæjldes øget elevtilgang, forbedret fastholdelse af elever i ungdomsuddannelserne, samt øget studieaktivitet pr. elev.”

I lyset af genoptagelse og udvidelse af voksenlærlingeordningen med 1.500 nye voksenlærlinge i medfør af aftalen om jobplanen afsættes som en del af globaliseringspuljen på § 35.11.05 en særskilt underkonto til finansiering af merudgifterne til drift som følge heraf. Der afsættes i alt 154 mio. kr. i perioden 2008-2011.

I lyset af globaliseringsforligskredsens drøftelser om finansiering af den øgede aktivitet, der følger af trepartsinitiativet vedrørende opkvalificering af 15.000 ikke-faglærte personer, afsættes endvidere en særskilt reserve på i alt 199 mio. kr. i perioden 2008-2011. Reserven anvendes til at finansiere et eventuelt merforbrug til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser ud over aktivitetsreserven i Globaliseringspuljen.

Regeringen afrapporterer årligt en status for opfyldelse af målsætningerne om, at mindst 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015, og mindst 50 pct. af alle unge skal gennemføre en videregående uddannelse i 2015. Heri

indgår analyser af blandt andet forskellige aldersgruppers uddannelsesfrekvens. Af-rapporteringen sker på baggrund af beregningsprincipperne i Undervisningsministe-riets profilmodel.

Regeringen vil i efteråret 2008 tage initiativ til en drøftelse af regnskabstallene mv. for 2007. Regeringen vil udarbejde et oplæg herom.

Initiativer, der med henblik på understøttelse af 50- og 95 pct.-målsætningerne direk-te sigter på at øge optaget på uddannelserne, og som derved indebærer et større træk på globaliseringspuljens aktivitetsreserve, drøftes i forligskredsen, før de besluttes endeligt. Regeringen orienterer løbende forligskredsen om initiativer, der iværksættes med henblik på ovenstående.

Midler til efteruddannelse af lærere

I henhold til Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen af den 2. november 2006 er der afsat i alt 70 mio. kr. i 2007 og 80 mio. kr. i 2008 til efteruddannelse af lærere på erhvervsuddannelserne og de mellemlange videregående uddannelser, herunder særligt lærere på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen.

Parterne (regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre) er enige om, at midlerne i 2008 inklusiv uforbrugte midler fra 2007 udmeldes til de enkelte institutioner efter objektive kriterier med henblik på efteruddannelsesakti-viteter.

Parterne er endvidere enige om, at der ultimo 2008 udarbejdes en redegørelse for den gennemførte efteruddannelsesaktivitet. Redegørelsen vil bygge på indberetninger fra de enkelte institutioner om efteruddannelsesaktiviteten fordelt på arbejdstid og fritid, herunder de enkelte institutioners udnyttelse af de overenskomstmæssige rammer for tilrettelæggelse af efteruddannelsesaktiviteter på det pågældende uddan-nelsesområde.

Redegørelsen vil danne grundlag for udmøntningen af de afsatte efteruddannelses-midler (i alt 105 mio. kr.) til de enkelte institutioner i 2009.

Bilag 1

Aftale om at styrke det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde

I aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgår det, at parterne skal foretage en drøftelse af rammevilkårene for det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde.

Som udgangspunkt for drøftelserne har regeringen i efteråret 2007 indgået en aftale med arbejdsmarkedets parter. Aftalen sigter mod at styrke det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde til og med erhvervsuddannelsesniveaut og indeholder følgende elementer:

- **Udmøntning af den midlertidige pulje på 1 mia. kr.** I globaliseringsaftalen afsatte parterne en midlertidig pulje på 1 mia. kr. til finansiering af offentlige driftsudgifter til mere erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Udbetaling af puljen blev betinget af, at arbejdsmarkedets parter øger finansieringsbidraget til en øget voksen- og efteruddannelsesindsats. De fornyede overenskomstaftaler på det private arbejdsmarked i foråret 2007 indebærer bl.a. etablering af kompetenceudviklingsfonde, der skal understøtte medarbejdernes øgede deltagelse i voksen- og efteruddannelsesaktiviteter. Puljen budgetteres på finansloven for 2008 med henblik på finansiering af driftsudgifter til øget erhvervsrettet voksen- og efteruddannelsesaktivitet til og med erhvervsuddannelsesniveaut fra 2008 og mindst frem til 2010.
- **Justering af takstniveaut på arbejdsmarkedsuddannelserne.** Undervisningsministeriet har foretaget en analyse af de statslige tilskud til arbejdsmarkedsuddannelserne. På den baggrund videreføres den midlertidige takstforhøjelse på 30 mio. kr. i 2007 i 2008-2011 på finansloven for 2008. Derudover foretages en yderligere midlertidig takstforhøjelse på 80 mio. kr. årligt i 2008-2010. Den yderligere midlertidige takstforhøjelse finansieres af puljen på 1 mia. kr.
- **Bedre muligheder for fleksibel afvikling.** Deltagerbetalingen på arbejdsmarkedsuddannelserne er i dag centralt fastsat. Det indebærer, at institutionerne ikke kan få betaling for fleksible tilrettelæggelses- og afholdelsesformer, som brugerne dels efterspørger og dels måtte være villige til at betale for. Det gør udbuddet af arbejdsmarkedsuddannelser mindre fleksibelt og udgør en barriere for at imødekomme efterspørgslen efter arbejdsmarkedsuddannelser. Fremover fastsættes en normpris for uddannelserne. Institutionerne har inden kursusstart mulighed for

at aftale et tillæg til normprisen med virksomhederne for helt eller delvist at få dækket ekstraomkostninger i forbindelse med at kunne efterkomme virksomhedernes særlige ønsker til afholdelses- og tilrettelæggelsesformer mv. Fastlæggelsen af normprisen tager udgangspunkt i de eksisterende deltagerbetalingssatser justeret til 2008-prisniveau, dvs. henholdsvis 550 kr. og 800 kr. om ugen.

- **Tillægspris som betaling for uopfyldte hold.** Uddannelsesinstitutionerne må i dag ikke tage betaling for tomme pladser på et hold. De kan derfor ikke efterkomme nogle brugeres ønske om at betale en tillægspris for tomme pladser på et hold. Resultatet kan være, at kurset ikke afholdes. Det er ugunstigt for såvel uddannelsesinstitutionen, kursisterne som virksomhederne. Fremover skal det være muligt for virksomhederne, hvis de selv ønsker det, at betale for de tomme pladser på et uopfyldt hold. Det vil øge fleksibiliteten og dermed aktiviteten.
- **Betaling for kursusafmelding.** Uddannelsesinstitutionerne skal fremover have mulighed for helt eller delvist at få dækket deres omkostninger ved afmeldinger, der sker tæt på kursusstart, dvs. inden en uge før kursusstart.

Med henblik på at sikre en fortsat udvikling og styrkelse af det erhvervsrettede voksen- og efteruddannelsesområde lægger aftalen mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter også op til:

- **Bedre rammer for udbud.** Mulighederne for at forny styring og vilkår for udbud af arbejdsmarkedsuddannelserne afdækkes og vurderes. Hensigten er, at ansvaret for de erhvervsrettede voksen- og efteruddannelser fremadrettet kan samles på færre og stærkere uddannelsesinstitutioner for herigennem at få større fokus på og effekt af indsatsen. Hensynet til regional uddannelsesdækning skal fortsat varetages.
- **Ny model for løntabsgodtgørelsen på det erhvervsrettede område.** Der er behov for at analysere og vurdere nye modeller for deltagerstøtten (VEU-godtgørelse, befordringstilskud og tilskud til kost og logi). Regeringen og arbejdsmarkedets parter igangsætter på den baggrund et fælles udvalgsarbejde, der afsluttes i foråret 2009.

Parterne er enige om et møde i efteråret 2008, for at tage stilling til om styring og vilkår for udbud af arbejdsmarkedsuddannelserne skal justeres. Parterne vil i 2009 gøre status over den samlede voksen- og efteruddannelsesindsats, herunder resultaterne af udvalgsarbejdet om deltagerstøtten på det erhvervsrettede område med henblik på at målrette de offentlige midler.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti,
Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og
Ny Alliance om:

Udmøntning af satspuljen for 2008
(25. februar 2008)

Aftale om udmøntning af satspuljen for 2008

Der er den 25. februar 2008 indgået aftale om udmøntningen af satspuljen for 2008. Udmøntningen af satspuljen sker i overensstemmelse med nedenstående oversigt.

Aftalen indebærer, at der over de næste fire år afsættes i alt godt 3,7 mia. kr. til at forbedre vilkårene for svage og udsatte grupper samt indkomstoverførselsmodtagere. Med aftalen afsættes midler til initiativer på følgende områder:

- Psykiatri
- Lige muligheder
- Udsatte grupper
- Handicappede
- Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet
- Øvrige initiativer

I bilag 1-3 ses aftaleteksterne fra de decentrale satspuljeforhandlinger i henholdsvis Velfærdsministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Beskæftigelsesministeriet.

Partierne bag forhandlingsresultatet er regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
Psykatri					
1	Akutte tilbud til sindslidende	43,6	30,0	30,0	30,0
2	Initiativer for personer med psykiske lidelser (pulje)	6,0	2,0	2,0	0,0
3	Psykisk syge unge med diagnosen borderline	6,0	8,0	8,0	8,0
4	Undersøgelses- og behandlingsret i børne-psykiatrien	19,1	121,2	157,1	191
5	Retspsykiatriske sengepladser	90,0	0,0	0,0	0,0
6	Ikke-psykotiske lidelser – psykologbehandling af depression	0,0	20,0	20,0	20,0
7	Uddannelse af patientrådgivere	0,4	0,4	0,4	0,4
8	Traumatiserede flygtninge	25,0	0,0	25,0	25,0
9	Screeningsprojekt for psykisk syge kriminelle	3,0	7,0	7,0	7,0
10	Depressions, Angst- og OCD-foreningen	1,1	0,9	0,9	0,9
11	Fripladsordning til behandling af spiseforstyrrede	14,5	0,0	0,0	0,0
12	PS Landsforeningen	1,0	0,0	0,0	0,0
13	KOK – uddannelsesindsats på spiseforstyrrelsesområdet	2,0	2,0	2,0	2,0
	Psykatri i alt	211,7	191,5	252,4	284,3
Lige muligheder					
14	Lige muligheder	125,0	125,0	125,0	125,0
15	Forstærket tidlig indsats herunder familieambulatorier	33,4	32,8	32,8	32,8
16	Mødrehjælpen – ud af voldens skygge – et tilbud til børn og kvinder fra voldsramte familier	6,1	9,0	7,6	7,7
	Lige muligheder i alt	164,5	166,8	165,4	165,5
Udsatte grupper mv.					
17	Buprenorphin som førstevalg ved substitutionsbehandling	9,3	11,6	11,6	11,6
18	Kvalitetssikring af den lægelige stofmisbrugsbehandling	3,5	3,5	3,5	3,5
19	Lægeordineret heroin	10,0	60,0	0,0	0,0
20	Fripladser til alkoholbehandling	24,5	0,0	0,0	0,0
21	Pulje til fremme af seksuel sundhed	1,8	3,7	4,8	4,8
22	Børnefamiliesagkyndige	15,0	0,0	0,0	0,0
23	Hjemløsestrategi	131,1	125,5	122,5	120,5
24	Driftsstøtte til Hjemløsehuset	3,3	4,5	4,5	4,0
25	Driftsstøtte til Natcafeen i Stengade	2,6	4,0	4,0	3,5
26	Familierådgivning til kvinder med børn på kvindekrisecentre	9,9	18,9	18,9	19,4
27	Opfølgning på anbringelsesreformen, herunder bedre uddannelse af plejefamilier	25,0	25,0	30,0	35,0
28	Efterregulering af L 135	2,1	2,1	2,1	2,1
29	Rygeadgang og røgfrit miljø på væresteder	10,0	2,0	2,0	2,0
30	Aktivitetstilbud på væresteder mv.	32,6	24,3	21,4	28,8
31	Psykologbehandling til seksuelt misbrugte	4,0	4,0	4,0	4,0
32	Møltrup Optagelseshjem	2,1	2,1	2,1	2,1
33	Etablering af en frivillig gældsrådgivning	4,0	4,0	4,0	4,0

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
34	Rådet for Socialt Udsatte – midler til undersøgelser mv.	2,0	2,0	2,0	2,0
35	Bekæmpelse af menneskehandel	10,0	0,0	0,0	0,0
36	Familiehuset mv.	10,2	12,7	12,7	12,7
37	Opsøgende retshjælp på gadeplan	3,0	2,0	2,0	2,0
38	Dansk Arbejder Idrætsforbund (DAI)	0,9	1,6	1,6	1,7
39	Landsforeningen mod Spiseforstyrrelser og Selvskade	0,6	0,6	0,6	0,6
40	Gadejuristen	1,9	1,9	1,9	0,0
41	Foreningen Inside Out Aarhus – hjemløseprojekt	1,4	1,3	1,1	0,4
42	Shaloms behandlingshjem	0,8	0,8	0,8	0,0
43	Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandling - Implementering af akkreditering i LOS	1,7	1,9	2,0	0,0
44	Red Barnets indsats mod IT-relaterede seksuelle overgreb mod børn m.m.	1,6	2,0	2,0	0,0
45	Børn og Unge i Voldsramte Familier	1,5	1,5	1,5	0,0
46	Cyperhus – Ungdommens Vel	1,8	2,1	2,3	0,0
47	SINDs Pårørenderådgivning	0,9	0,9	0,9	0,9
48	Rådgivnings- og Videncentret Unge & Sorg	0,0	6,7	6,8	6,9
49	Børns Vilkår – Oprettelse af en landsdækkende bisidderfunktion for udsatte børn mv.	1,4	1,3	1,5	0,0
50	Familieplejen i Danmark - Dokumentation og kvalitetssikring af familieplejen	2,7	2,3	2,1	2,1
51	Landsforeningen til støtte ved spædbarnsdød	1,5	1,5	1,5	1,5
52	FBU ForældreLANDsforeningen	2,0	2,0	2,0	2,0
53	Havredal gl. Skole – fra restgruppe til ressource	1,0	0,8	0,8	0,9
54	Børnetinget under Familieplejen Danmark	0,7	0,7	0,5	0,4
55	Mandecentret	2,3	2,2	0,0	0,0
56	Sex og samfund (sexlinien for unge)	1,5	0,0	0,0	0,0
57	Sex og Samfund (abortnet.dk og sexy sygdom.dk)	0,8	0,0	0,0	0,0
58	Sex og Samfund (rådgivnings- og præventionsklinik i København)	1,4	0,0	0,0	0,0
59	TUBA	6,3	6,3	6,3	0,0
60	Sund By Netværket	3,6	4,0	4,0	0,0
61	Kennedy Centret	3,2	2,7	2,7	2,7
62	Mødrehjælpen	0,4	0,0	0,0	0,0
	Udsatte grupper mv. i alt	357,9	357,0	295,0	282,1
	Handicappede				
63	Vederlagsfri fysioterapi	54,4	130,5	0,0	0,0
64	Kvalificering af undervisnings- og træningstilbud til handicappede børn	13,1	27,9	26,8	21,7
65	Tolkeportal og lovforslag om tolk ved sociale aktiviteter	8,3	3,8	3,8	3,8
66	Videotelefoner og fjerntolkning	0,0	4,0	4,0	4,0
67	Fleksible og brugevenlige hjælpeordninger	2,5	6,3	8,3	8,3
68	Hjælpeordninger – aktivitetskrav og rådgivningsfunktion	0,0	11,0	11,0	11,0
69	Lejerettigheder	0,0	0,0	0,0	3,9
70	Projekt "Bevæg-befri-beløn" – Egmont Højskolen	16,4	0,0	0,0	0,0

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
71	Dansk Blindesamfunds konsulentordning	3,0	4,0	4,0	4,0
72	Styrket indsats på botilbud efter SEL §§107-108	12,5	12,5	12,5	12,5
73	Forsøg med ledsageordning til unge	0,0	2,0	2,0	0,0
74	Synscenter Refnæs – Drift og udvikling af RoboBraille	2,0	2,0	2,0	2,0
75	Landsforeningen LEV – Best Buddies	0,6	0,7	0,7	0,0
76	Danmarks Bløderforening – Bløderliv under forandring	0,8	0,9	0,2	0,0
77	Udviklingshæmmedes Landsforbund	0,6	0,6	0,8	0,0
78	Karise Efterskole	4,0	0,0	0,0	0,0
79	deCibel – Landsforeningen for cochlear implanterede børn	1,8	1,2	0,0	0,0
80	Foreningsfællesskabet Ligeværd	1,6	2,1	2,2	1,0
81	Vejle Handelsskole og Vejle Erhvervsudvikling – En erhvervsrettet IT uddannelse for unge med Aspergers Syndrom	3,2	3,2	3,2	0,0
82	HUK-forundersøgelse	0,7	0,0	0,0	0,0
	Handicappede i alt	125,5	212,7	81,5	72,2
Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet					
83	Svage grupper i kanten af arbejdsmarkedet (pulje)	8,0	1,4	8,7	15,7
84	Udvikling af indsatsen på det rummelige arbejdsmarked (pulje)	3,0	3,0	3,0	3,0
85	Dagpenge og efterløn efter pasning af syge børn	2,8	3,7	3,7	3,7
86	Indvandrekendige konsulenter og særlige formidlingskonsulenter	0,0	15,7	15,7	15,7
87	Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats	2,0	2,7	2,7	9,9
88	Befordringsrabat for modtagere af efterløn og fleksydelse	9,7	0,0	0,0	0,0
89	Støtte til handicappede (pulje)	5,4	5,0	5,0	20,0
90	Projektivirksomhed for personer med funktionsnedsættelse	3,0	3,0	3,0	3,0
91	Udredning af tolkeområdet	1,1	0,0	0,0	0,0
92	Integration af udviklingshæmmede – Glad Fagskole	1,1	1,5	1,4	0,0
93	Beskæftigelse af sindslidende	0,0	1,5	1,5	1,5
94	Arbejdsskadede tilbage på arbejdsmarkedet	2,0	0,0	0,0	0,0
95	Arbejds miljøforskningsfonden	3,2	0,0	38,4	24,3
96	Bedre arbejdsmiljø og kvalitet på social- og sundhedsområdet	0,0	4,0	4,0	4,0
97	Nye muligheder – fokus på medarbejderens livskompetencer	1,3	0,5	0,0	0,0
98	Kvindeinitiativet	10,1	12,0	7,0	5,0
99	Forankring af LOKK's særlige indsats, rådgivning mv. vedr. æresrelateret vold og sværere generationskonflikter i familier med etnisk minoritetsbaggrund	2,5	2,5	3,0	3,0
100	Øget sammenhængskraft og fremme af ansvar	2,0	2,0	2,0	2,0
101	Forstærket indsats mod æresrelaterede konflikter	2,0	2,0	2,0	2,0
102	C:NTACT – fra Frederiksberg til hele Danmark	2,0	0,0	0,0	0,0
103	Mangfoldighedsprogram	2,0	2,0	4,0	4,0
104	Opsøgende formidling af viden om integration	2,0	3,0	3,0	5,0

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
105	Træningsskolerne Arbejdsmarkedsuddannelser	31,0	31,0	31,0	31,0
106	Etablering af socialrådgiver og psykologforanstaltning for produktionsskoleelever	1,3	1,3	1,4	0,0
107	Udvidelse af forsøg med lærlinge på produktionsskoler	2,0	4,0	3,0	2,6
108	Kombinationsforløb for unge uden ungdomsuddannelse – samarbejde mellem folkehøjskoler og erhvervsrettede ungdomsuddannelser	3,3	4,9	5,7	6,0
Integration og svage grupper på arbejdsmarkedet i alt		102,8	106,7	149,2	161,4
Øvrige initiativer					
109	Ændring af lov om forebyggende hjemmebesøg	0,5	0,0	0,5	0,0
110	Diæter mv. til medlemmer af ældreråd	7,5	7,5	7,5	7,5
111	Udviklingsinitiativer på pensionsområdet	2,0	2,0	2,0	2,0
112	Uddannelsespuljen for frivillige	8,6	11,0	11,0	11,0
113	Rettighedskampagne og kortlæsning af ligestilling blandt etniske kvinder	5,5	1,5	0,0	0,0
114	Boligsocialt udviklingscenter	5,0	5,0	5,0	5,0
115	Nordisk Campell Center	0,0	3,0	0,0	0,0
116	ÆldreMobiliseringen – Sundkost, motion og socialt fællesskab	0,6	0,4	0,0	0,0
117	Landsforeningen Ældre Sagen – Et netbaseret redskab, der hjælper pårørende til svage ældre	0,7	3,1	0,5	0,0
118	Fonden for Socialøkonomi	2,8	2,6	2,6	2,6
119	Frivilligt Forum Landsforeningen for frivillige organisationer	1,0	1,0	1,0	1,0
120	Videnscenter på Ældreområdet	1,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige initiativer i alt		35,2	37,1	30,1	29,1
Akt 90 af 24. januar 2008					
3	§17.35.01. Kontanthjælp (Psykisk syge unge med diagnosen borderline)	2,0	-	-	-
16	§15.75.50. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på børneområdet (Mødrehjælpen – ud af voldens skygge – et tilbud til børn og kvinder fra voldsramte familier)	0,9	-	-	-
20	§16.21.35. Pulje til styrkelse af den social- og sundhedsfaglig indsats på alkoholområdet (Pulje til styrkelse af den sociale og sundhedsfaglige indsats på alkoholområdet (vedr. de private behandlingsinstitutioner)	8,2	-	-	-
24, 42	§15.75.26. Pulje til socialt udsatte grupper (Pulje til Driftsstøtte til Hjemløsehuset, Shaloms behandlingshjem)	0,8	-	-	-
25	§15.75.70. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på området for socialt udsatte (Driftsstøtte til Natcafeen i Stengade)	0,9	-	-	-
36	§11.31.03. Kriminalforsorgen i anstalter og frihed (Alkoholmisbrugsbehandling i fængslerne, Projekt Menneske)	2,5	-	-	-
43	§15.75.50. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på børneområdet (Landsforeningen af	0,3	-	-	-

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
	opholdssteder, botilbud og skolebehandling – Implementering af akkreditering af LOS)				
44	§15.75.50. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på børneområdet (Red Barnets indsats mod IT-relaterede seksuelle overgreb mod børn m.m.)	0,4	-	-	-
46	§15.75.50. Tilskud til organisationer og foreninger mv. på børneområdet (Cyperhus – Ungdommens Vel)	0,1	-	-	-
85	§17.32.01. Statsanerkendte arbejdsløshedskasser, dagpengeudgifter (Dagpenge og efterløn efter pasning af syge børn)	0,9	-	-	-
87	§17.49.09. Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats (Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats)	0,7	-	-	-
88	§17.31.02. Befordringsrabat for modtagere af efterløn, overgangsydelse og fleksydelse (Befordringsrabat for modtagere af efterløn og fleksydelse)	3,3	-	-	-
92	§17.49.15. Arbejdsmarkedstiltag for handicappede (Integration af udviklingshæmmede – Glad Fagskole)	0,4	-	-	-
112	§15.13.28. Frivilligt arbejde inden for det sociale felt (Uddannelsespuljen for frivillige)	2,4	-	-	-
71	§15.64.50. Tilskud til organisationer, foreninger og institutioner på handicapområdet (Dansk Blindesamfundets konsulentordning)	1,0	-	-	-
120	§15.75.30. Pulje til ældre- og pensionsområdet (Fortsat drift af Bisidderordningen ved Omsorgsorganisationernes Samråd, Fortsat drift af Videnscenter på Ældreområdet)	0,6	-	-	-
121	§18.32.15. Nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af indvandrere og flygtninge (Virksomhedsnetværk, Boruplund)	0,6	-	-	-
122	§18.32.25. Et mangfoldigt arbejdsmarked (Dansk Handicap Forbund)	0,3	-	-	-
123	§16.21.30. Pulje til initiativer til forebyggelse af uønsket graviditet mv. (Pulje til initiativer til forebyggelse af uønsket graviditet mv.)	0,6	-	-	-
	Akt 90 af 24. januar 2008 i alt	26,9	-	-	-
	Omprioriteringer				
124	16.21.35.10. Alkoholpulje	-32,7	0,0	0,0	0,0
125	16.51.76.20. Incitamentspuljen til privat behandling af spiseforstyrrelser	-14,5	0,0	0,0	0,0
126	16.51.76. Forbedring af forholdene for mennesker med sindslidelser	-6,2	0,0	0,0	0,0
127	16.21.51. Pulje til målrettet sundhedsfagligt tilbud til de hårdest belastede stofmisbrugere	-0,3	0,0	0,0	0,0
128	16.11.79.40. Reserve vedr. det kommunale lov- og cirkulæreprogram (hepatitis C)	-6,4	0,0	0,0	0,0
129	15.13.40.30. Styrket inddragelse af brugere og pårørende	-0,7	0,0	0,0	0,0
130	15.13.43.10. Genoptræning	-4,1	0,0	0,0	0,0
131	15.64.16.20. Pulje til botilbud, herunder til indhold og aktiviteter, imødegåelse af social isolation m.m.	-1	0,0	0,0	0,0

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008					
		2008	2009	2010	2011
Nr.	Mio. kr. (08 pl)				
132	15.74.10. Psykiatraftale 2003-2006	-2,4	0,0	0,0	0,0
133	15.75.26.10 Pulje til socialt udsatte grupper	-2	0,0	0,0	0,0
134	15.75.26.41. Indsats over for unge hashmisbrugere	-7,9	0,0	0,0	0,0
135	15.75.36.10. Social arv initiativer	-8,4	-7,8	-7,8	-7,8
136	15.51.11.10. Skæve huse	-12,0	-9,0	-6,0	-3,0
137	Udmøntning af reserve til psykiatri fra satspuljen 2007	-47,3	0,0	0,0	0,0
138	15.74.10.12. Videreførelse af projekter støttet af Psykiatraftalen 2003-2006	-15,0	-14,8	-15,6	-14,6
139	15.75.26.11. Permanent driftstilskud til kommunale og amtskommunale aktiviteter støttet af Pulje til socialt udsatte grupper	-12,6	-16,8	-19,7	-19,9
140	15.75.26.31. Videreførelse af projekter støttet af Kvindekrisepuljen	-1,8	-2,3	-2,0	-1,9
141	15.75.26.11. Omdisponerede til Landsforeningen til støtte ved Spædbarnsdød	1,0	1,0	1,0	1,0
142	15.74.10.12. Psykiatraftalen 2003-2006	-13,8	0,0	0,0	0,0
143	15.75.26.31. Kvindekrisecenterpuljen	-1,8	0,0	0,0	0,0
144	15.75.26.11. Pulje til socialt udsatte grupper	-13,3	0,0	0,0	0,0
145	PL-regulering af omprioriterede midler fra 2007, jf. nr. 138, 139, 140	-0,9	0,0	0,0	0,0
146	17.21.43.20. Udgifter til projekter for personer med arbejdsbetinget nedslidning samt rygskeer	-1,3	0,0	0,0	0,0
147	17.49.35.10. Selvaktiveringsgrupper for seniorer	-2,0	0,0	0,0	0,0
148	18.33.20.10 Venskabsfamilier og lektiehjælp	-2,8	0,0	0,0	0,0
149	18.33.19.10 Styrket integrationsindsats overfor socialt udsatte flygtninge og indvandrere	-0,8	0,0	0,0	0,0
150	18.33.21.10 Den frivillige integrationsindsats	-0,1	0,0	0,0	0,0
	Omprioriteringer i alt	-211,1	-49,7	-50,1	-46,2
	Samlet nettotræk på satspuljen	813,4¹⁾	1.022,1	923,5	948,4

Anm.: Initiativ nr. 3, 4, 6, 8, 14, 15, 17, 18, 23, 26, 27, 28, 32, 36, 64, 65, 67, 68, 69, 71, 85, 96, 110 og 141 medfører et helt eller delvist permanent træk på satspuljen. Økonomitirelsens hjemmeside indeholder en oversigt over initiativer i de tidligere satspuljeaftaler med udgiftsvirkning efter 2003, ligesom der er anført det bekendtgjorte puljebeløbs størrelse samt summen af det hidtidige udmøntede puljebeløb og det oprindelige PL-niveau.

1) Det bemærkes, at det samlede nettotræk på satspuljen i 2008 er lavere end det forventede beløb til udmøntning i 2008, som blev præsenteret i forbindelse med FFL08 II (februar 2008). Det skyldes, at der i det forventede beløb til udmøntning i 2008 var indregnet 38 mio. kr. fra omprioriteringer af eksisterende satspuljemidler. I forbindelse med den endelige aftale blev der opnået enighed om omprioritering af de 38 mio. kr. samt omprioriteringer for yderligere 173,1 mio. kr. i 2008, dvs. i alt 211 mio. kr.

Aftale om satspuljen på sundhedsområdet 2008-2011

Partierne bag aftalen ønsker med udmøntningen at styrke indsatsen på sundhedsområdet overfor tre udsatte grupper. Der er på den baggrund prioriteret midler til følgende tre hovedområder:

- Mennesker med sindslidelser
- Mennesker med handicap
- Særligt udsatte grupper

1. Indsatsen overfor mennesker med sindslidelser

Udviklingen i psykiatrien er de seneste år kommet langt, bl.a. forbi der med de indgåede psykiatriaftaler og satspuljeaftaler er sat klare mål og afsat ressourcer til realisering heraf. Der er med aftalerne opnået en betydelig udbygning af psykiatrien både for så vidt angår fysiske rammer, behandlingskapacitet og behandlingstilbud.

Den seneste 4-årige psykiatriaftale på sundhedsområdet blev indgået i efteråret 2006. Aftalen sigter mod at fastholde den gode udvikling og med afsæt i de hidtidige resultater fokusere yderligere på udvikling/udbygning af mere nuancerede, specifikke og målrettede tilbud – med udgangspunkt i forskellige patientgruppers behov.

Med denne satspuljeaftale er det sigtet at understøtte en fortsat god udvikling i psykiatrien og ikke mindst børne- og ungdomspsykiatrien og retspsykiatrien. Midlerne fra aftalen afsættes i forlængelse af og som supplement til de tiltag, der blev igangsat med psykiatriaftalen 2007-2010.

1.1 Ret til hurtig undersøgelse og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien

Der er fortsat lange ventetider til såvel undersøgelse som behandling i børne- og ungdomspsykiatrien. Det er væsentligt, at børn og unge får den rigtige støtte og vejledning, mens de venter på behandling. Derfor er en hurtig psykiatrisk undersøgelse særlig vigtig.

Hurtig undersøgelse muliggør, at patienten i ventetiden på baggrund af råd fra afdelingen vil kunne modtage kvalificeret støtte, rådgivning mm. fra blandt andre den praktiserende læge, den kommunale socialforvaltning eller i skolevæsenet, indtil behandlingen overtages af børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling. En hurtig undersøgelse vil også sikre, at børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling kan iværksætte behandling i den rækkefølge, som de henviste patienters sygdom tilsiger.

Regeringen og satspuljepartierne var på den baggrund i psykiatriaftalen 2007-2010 enige om at indføre en ret til hurtig undersøgelse og behandling i børne- og ungdomspsykiatrien. Det blev aftalt, at patienter under 19 år, fra 2008, får ret til at lade

sig undersøge på en klinik eller et hospital, som regionerne har en aftale med, hvis bopælsregionen ikke kan tilbyde undersøgelse inden for 2 måneder.

Endvidere blev det aftalt, at patienter fra 1. januar 2009 får ret til lade sig behandle på klinik eller hospital, som regionerne har en aftale med, når undersøgelsen viser, at et hurtigt behandlingstilbud i børne- og ungdomspsykiatrien er nødvendigt for at undgå en forværring af deres lidelse, hvis ventetiden på behandling overstiger 2 måneder.

Der fremsættes i foråret 2008 lovforslag om undersøgelses- og behandlingsretten.

Der var med psykiatriaftalen fra oktober 2006 enighed om, at regeringen og satspuljepartierne ville drøfte børne- og ungdomspsykiatrien i de årlige satspuljeforhandlinger.

Med tidligere satspuljeaftaler er der tilført midler svarende til, at der i 2007 og fremefter er 135 mio. kr. mere årligt til børne- og ungdomspsykiatrien. Det skønnedes, at børne- og ungdomspsykiatrien dermed er tilført tilstrækkelig mange ressourcer til at kunne imødekomme efterspørgslen på det nuværende niveau.

De senere års tilvækst i antallet af henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien forudsættes at fortsætte i aftaleperioden. Der er derfor behov for flere ressourcer til undersøgelse og behandling af et større antal henviste børn og unge.

På den baggrund afsættes der i alt 488,4 mio. kr. fordelt med 19,1 mio. kr. i 2008, 121,2 mio. kr. i 2009, 157,1 mio. kr. i 2010 og 191,0 mio. kr. i 2011 til indførelse af udvidede rettigheder i børne- og ungdomspsykiatrien. Midlerne udmøntes til regioner via det statslige tilskud til sundhedsområdet.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Undersøgelser- og behandlingsret	19,1	121,2	157,1	191,0

Udgifterne ved fuld indfasning i 2012 skønnes til 227,2 mio.kr. årligt. Partierne er indstillet på, at ordningen fra 2010 overføres til Finansloven og er indstillet på, at midler fra satspuljen overføres til Finansloven til dækning herfor.

1.2 Mere personale i retspsykiatrien

Regeringen udgav i marts 2006 en rapport om psykisk sygdom og kriminalitet. Heri tilvejebringes viden om sammenhængen mellem psykisk sygdom og kriminalitet og om den aktuelle indsats og sammenhængen heri. På baggrund af denne viden giver rapporten en række anbefalinger for den fremtidige indsats for psykisk syge kriminelle.

I rapporten peges bl.a. på behovet for optimering af kapaciteten med henblik på at undgå ventetid, øget mulighed for let og hurtig adgang til behandling og øget mulighed for langvarige stabiliserende indlæggelser og for gradvis udslusning efter endt indlæggelse.

For at styrke indsatsen i overensstemmelse med rapportens anbefalinger blev der med psykiertiaftale for 2007-2010 på sundhedsområdet afsat i alt 120 mio. kr. over 4 år.

Med den fortsatte vækst i antallet af retspsykiatriske patienter stiger presset dels på de eksisterende retspsykiatriske sengepladser, dels på de almenpsykiatriske sengepladser, når disse anvendes midlertidigt til retspsykiatriske patienter. Retspsykiatriske patienter lægger således i stigende grad beslag på ressourcerne særligt i voksenpsykiatrien.

Dele af den retspsykiatriske indsats er så specialiseret, at den kræver et vist befolkningsunderlag for at opnå tilstrækkelig faglig bæredygtighed. Denne del af den retspsykiatriske indsats vil derfor skulle varetages på relativt få, men specialiserede retspsykiatriske afdelinger. Specialiserede retspsykiatriske sengepladser kræver højere personalenormering end almenpsykiatriske sengepladser.

Retspsykiatriske patienter vil ofte være præget af andre og flere problematikker end den psykiatriske lidelse. Derfor skal personalestaben være så bred og flerfagligt sammensat, at den kan gennemføre særligt tilrettelagte behandlingsforløb ud fra forskellige metoder, træning i sociale og personlige kompetencer og opkvalificere patienter i andre forhold herunder især af uddannelsesmæssig og arbejdsmarkedsrelateret karakter.

Regeringen og satspuljepartierne ønsker med denne aftale at styrke området yderligere, særligt med henblik på at tilføre midler til udbygning af den retspsykiatriske sengekapacitet, som kan benyttes til at tilgodese behovet for flere langvarige stabiliserende indlæggelser og gradvis udslusning efter indlæggelse.

På den baggrund afsættes der 90 mio.kr. i 2008 til ansættelse af mere personale i forbindelse med etablering af nye retspsykiatriske sengepladser i psykiatrien i 2008 og 2009. Midlerne udmøntes til regionerne efter ansøgning. Ansøgningerne forelægges Sundhedsstyrelsen til faglig vurdering.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Retspsykiatriske sengepladser	90,0	0,0	0,0	0,0

1.3 Psykologbehandling af personer med let til moderat depression

Diagnosen depression dækker over et spektrum af lidelser gående fra relativt lette tilstande til i de værste tilfælde svær livstruende sygdom. Det er derfor vigtigt, at behandlingen tilpasses den enkelte patient. Nogle depressionsramte vil kunne behandles hos alment praktiserende læger, mens andre har behov for et specialiseret tilbud.

Sundhedsstyrelsen skønner, at ca. 150.000 mennesker i Danmark til enhver tid har symptomer på depression. Blandt disse udgør patienter med svær, indlæggelseskrævende depression kun en mindre del. Størstedelen er patienter med let til moderat depression, og undersøgelser tyder på, at en stor del af disse ikke søger læge for at blive behandlet.

Det fremgår af ”Redegørelse om udviklingen på førtidspensionsområdet og det rummelige arbejdsmarked” fra maj 2007, at der fra 2001 til 2006 er sket en stigning på 33 % i antallet af førtidspensioner, der tildes på grund af psykisk lidelse. Depression er blandt årsagerne til disse mange førtidspensioner.

En tidlig opsporing og effektiv behandling af let til moderat depression, vil således måske kunne fastholde nogle af disse personers tilknytning til arbejdsmarkedet.

Der var med aftalen om regionernes økonomi for 2008 enighed om at afsætte 20 mio. kr. årligt til en forsøgsordning vedr. tilbud om psykologbehandling til personer med ikke-psykotiske lidelser. Det er besluttet, at midlerne anvendes til en psykologordning for personer med let til moderat depression i aldersgruppen 18 til 37 år.

De 20 mio.kr. afsættes til et forsøg i de fem regioner med 60 % sygesikringstilskud til psykologbehandling. Antallet af behandlinger begrænses til 12 pr. patient, dog med mulighed for at blive genhenvist til en ny behandlingsrunde, hvis det vurderes nødvendigt for den enkelte patient. Patienterne henvises af egen læge på baggrund af en psykometrisk test. Formålet med forsøget er bl.a. at få større viden om de samfundsøkonomiske effekter, der er ved at tilbyde psykologbehandling til patienter med let til moderat depression. Ordningen planlægges igangsat fra 1. april 2008.

Ordningen i den nuværende form dækker kun en del af de voksne med let til moderat depression. Ved at afsætte yderligere 20 mio. kr. om året vil ordningen kunne udvides til at dække dobbelt så mange voksne.

På den baggrund afsættes 20 mio. kr. årligt fra 2009 til 2011 til udvidelse af ordningen med tilskud til psykologbehandling af voksne med let til moderat depression. Midlerne udmøntes som en permanent bevilling til regionerne via det statslige tilskud til sundhedsvæsenet.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Psykologbehandling af depressionsramte	0,0	20,0	20,0	20,0

Partierne er enige om at vende tilbage til spørgsmålet om en evt. udvidelse af tilbudet om psykologbehandling til at omfatte andre patienter med ikke psykotiske lidelser som f.eks. angst og OCD.

1.4 Informations- og uddannelsesinitiativer til patientrådgivere

I forbindelse med satspuljen for 1996 blev der afsat 5 mio. kr. i perioden 1996-1999 til informations- og uddannelsesinitiativer til patientrådgivere og bistandsværger.

Midlerne er nu brugt. De har bl.a. været anvendt til at støtte kursusvirksomhed afholdt af Landsforeningen af Patientrådgivere og Bistandsværger i Danmark, hvor patientrådgiverne og bistandsværgerne undervises i psykiatriloven m.v., så de er i stand til at rådgive patienterne om alle forhold i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatriske afdelinger. Patientrådgiverne, som automatisk beskikkes til patienter, der er udsat for tvang, er forpligtet efter psykiatriloven til at besøge patienten mindst én gang om ugen og i øvrigt efter behov, og derudover bl.a. støtte patienten i forbindelse med klagesager.

Regeringen og satspuljepartierne er enige om, at det er særdeles vigtigt, at informations- og uddannelsesinitiativer til denne gruppe kan fortsætte.

På den baggrund afsættes 0,4 mio. kr. årligt fra 2008-2011 til informations- og uddannelsesaktivitet for patientrådgivere.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Uddannelse af patientrådgivere	0,4	0,4	0,4	0,4

1.5 Udvidelse af behandlingsskapaciteten i relation til de specialiserede tilbud for traumatiserede flygtninge

Behandling af traumatiserede flygtninge varetages enten i psykiatrien eller gennem anvendelse af særlige behandlingstilbud. Personer med ret til vederlagsfri sygehusbehandling kan henvises til et vederlagsfrit tilbud.

Ventetiden til behandling er meget lang. Det vurderes, at der vil være behov for at forøge behandlingsskapaciteten med 50 %, hvis ventetiden skal nedbringes betragteligt. Det svarer til en forøgelse af antallet af ambulante behandlingspladser med ca. 210.

Udvidelsen af kapaciteten kan dels finde sted ved, at regionerne selv udbygger tilbuddet, dels ved at regionerne køber ydelser hos private leverandører – Dansk Flygtningehjælp, privatpraktiserende psykologer og psykiatere.

Sikring af hurtigere behandling til traumatiserede personer forventes at kunne medvirke til at øge chancerne for en vellykket integration ikke alene for patienten selv, men også for den resterende del af familien.

På den baggrund afsættes der i årene 2008 – 2011 i alt 75 mio. kr., fordelt med 25 mio. kr. i 2008, 25 mio. kr. i 2010 og 25 mio. kr. i 2011. Midlerne udmøntes som puljemidler til meraktivitet i regionerne eller til udvidelse af kapacitet på de private behandlingssteder omfattet af fritvalgsreglerne. Bevillingen anbefales videreført efter 2011 med henblik på at kunne medgå i finansieringen af udvidede behandlingsrettigheder i psykiatrien.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Traumatiserede flygtninge	25,0	0,0	25,0	25,0

1.6 Screeningsprojekt for psykisk syge kriminelle

Rapporten om psykisk sygdom og kriminalitet viser et betydeligt behov for, at der udarbejdes og afprøves et redskab til identifikation af psykisk sygdom i forbindelse med varetægtsfængsling. Det forventes, at dette screeningsredskab vil kunne bidrage til, at personer med psykiske lidelser på et tidligere tidspunkt end hidtil identificeres og hurtigere får tilbud om behandling eller eventuelt bliver overført til andet regi, f.eks. en psykiatrisk afdeling.

Som opfølgning på anbefalingerne foreslås iværksat et pilotprojekt i to arresthuse og en del af Københavns Fængsler svarende til i alt 100-150 pladser, hvor der primært anbringes varetægtsarrestanter. Projektet iværksættes i henhold til følgende model:

- Indledende samtale med en sundhedsfaglig person, f.eks. en sygeplejerske.
- Afdækkende samtale med institutionslægen, hvis sygeplejersken henviser hertil.
- Samtale med en psykiater, hvis institutionslægen finder det påkrævet.
- Overførsel til en psykiatrisk afdeling, hvis den indsatte findes at være sindssyg (eller i en tilstand der kan sidestilles dermed) eller en anbringelse i henhold til straffuldbyrdelseslovens § 78 (hospital, institution mv.), hvis der findes grundlag herfor.

Sygeplejersken skal tale med den nyindsatte hurtigt efter indsættelse. Det forventes, at ca. 80 pct. viderehenvises til lægen. Det forventes endvidere, at yderligere en tred-

jedel af de indsatte, som er blevet henvist til lægen, skal viderehenvises til psykiateren.

Samtalerne med den indsatte noteres i patientjournalen. Det er forudsat, at sygeplejersken sammen med Direktoratet for Kriminalforsorgen forestår den løbende opfølgning.

Ved at afsætte 24 mio.kr i perioden 2008-2011 til screeningsprojektet får man mulighed for at afprøve screeningen på forventeligt ca. 1.500 indsatte, hvilket medfører et tilfredsstillende grundlag for en efterfølgende evaluering og stillingtagen til, om ordningen skal fortsætte og evt. udbredes til øvrige andre dele af landet. Heri indgår midler til evaluering.

Da projektet kun får halvårseffekt i 2008 afsættes der 3 mio.kr. i 2008, 7 mio.kr. årligt fra 2009 til 2011 til screeningsprojektet for psykisk sygdom blandt varetægtsarrestanter.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Screening for psykisk sygdom	3,0	7,0	7,0	7,0

1.7 Fripladsordning til behandling af spiseforstyrrede

Regeringen og satspuljepartierne er enige om at anvende de resterende 14,5 mio.kr i incitamentspuljen for spiseforstyrrelser til etablering af en fripladsordning, hvorved der gives økonomisk støtte til køb af fripladser til sundhedsfaglig behandling på private behandlingssteder for spiseforstyrrede.

Det overordnede mål er at udvide behandlingsskapaciteten til spiseforstyrrelser her og nu og samtidig få et billede af kvaliteten af private behandlingstilbud.

Det vurderes, at der for de 14,5 mio.kr. i en periode på to år vil kunne etableres ca. 7 pladser til intensiv døgnbehandling, svarende til behandlingen af ca. 28 patienter. I det omfang midlerne udmøntes til ambulante tilbud, vil flere patienter kunne behandles.

Puljen på de 14,5 mio.kr. udmøntes som en ansøgningspulje. De enkelte behandlingsskandinstitutioner ansøger Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om at få del i fripladserne under ordningen. Disse ansøgninger vil blive forelagt Sundhedsstyrelsen.

For at sikre alle behandlingssteder lige adgang til at søge om midler fra puljen, vil ansøgninger kunne indkaldes via relevante dagblade og på ministeriets hjemmeside. De formelle krav til ansøgninger vil være følgende

- behandlingsstedet skal have en velbeskrevet metodisk behandlingsmodel
- behandlingsstedet skal have anmeldt/ anmelde en virksomhedsansvarlig læge til Sundhedsstyrelsen, jf. lov om virksomhedsansvarlige læger
- der skal være ansat faguddannet personale (terapeutisk, socialt og sundhedsfagligt)

Tildeling af midler vil ske til den enkelte institution og gælde for en fastlagt periode på to år. Under den forudsætning, at behandlingsinstitutionen ikke igangsætter forløb meget sent i projektperioden, kan der tages hensyn til, at igangsatte behandlingsforløb færdiggøres, selvom de rækker ud over 2 årsperioden, såfremt bevillingen rækker til det.

Når det er besluttet, hvilke institutioner, der bliver omfattet, informeres regionerne. Patienter kan herefter henvises af en praktiserende læge eller speciallæge til disse pladser uden udgift for regionen og efter først til mølle princippet. Når der ikke er flere midler i puljen, nedlægges fripladsordningen.

Det bør være en forudsætning, at kun de patienter, der skønnes at kunne få gavn af behandlingen, henvises til private behandlingssteder. Endvidere skal den enkelte patient selv ønske at komme i behandling på behandlingsstedet.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Fripladsordning for spiseforstyrrede ¹⁾	14,5	0,0	0,0	0,0

1) Omprioritering af allerede udmøntede midler – trækker ikke på satspulje for 2008-2011.

2. Indsatsen overfor mennesker med handicap

Partierne bag aftalen er enige om at udvide adgangen til vederlagsfri fysioterapi, således at også patienter med en progressiv sygdom, som indebærer et forudsigeligt tab af funktionsevne, omfattes.

2.1 Vederlagsfri fysioterapi

Sundhedsstyrelsen reviderede i oktober 2005 retningslinierne fra 2000 for fysisk handicappede personers adgang til vederlagsfri fysioterapi. Denne revision synliggjorde bl.a. kriterierne for at opnå vederlagsfri fysioterapi, herunder at vederlagsfri fysioterapi forudsætter et svært fysisk handicap.

I forlængelse heraf besluttede Sundhedsstyrelsen i maj 2006, at der ikke var fagligt grundlag for at videreføre den dispensation fra kravet om et svært fysisk handicap, som alene sclerosepatienter havde haft siden 2001. En sådan dispensation ville i givet fald være relevant for store grupper af patienter.

Denne synliggørelse af kriterierne for at opnå vederlagsfri fysioterapi og ophævelsen af den særlige dispensation for sclerosepatienterne betød, at nogle patienter, som tidligere fik fysioterapi vederlagsfrit, gled ud af den vederlagsfri ordning.

Den efterfølgende politiske debat, blandt andet i forbindelse med beslutningsforslag B 86 som blev fremsat den 6. februar 2007, viste en bred politisk enighed om at udvide adgangen til vederlagsfri fysioterapi.

Det er på den baggrund, at regeringen og satspuljepartierne har aftalt, at adgangen til vederlagsfri fysioterapi udvides til at omfatte sclerosepatienter og andre personer med progressive sygdomme, der indebærer et forudsigeligt tab af funktionsevne og for hvilke det kan være vigtigt at indlede fysioterapi tidligt for at forhale forringelse af funktionsevnen. Behandlingen gives som udgangspunkt i form af holdtræning.

Sundhedsstyrelsen har i et fagligt udredningsarbejde afgrænset den personkreds, som har behov for at indlede fysioterapeutisk behandling tidligt for at forhale en forringelse af funktionsevnen. De årlige merudgifter til ordningen er estimeret til 130,5 mio.kr.

Regeringen og satspuljepartierne har aftalt at afsætte midler til udvidelsen af ordningen i 2008 og 2009.

På den baggrund afsættes der 54,4 mio.kr. i 2008 og 130,5 mio. kr. i 2009 til finansiering af vederlagsfri fysioterapi til personer med funktionsevnenedsættelse som følge af progressiv sygdom. Efter DUT-forhandling udmøntes midlerne til kommunerne.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Vederlagsfri fysioterapi	54,4	130,5	0	0

3. Særligt udsatte grupper

Formålet med denne del af aftalen er at afsætte midler til initiativer for særligt udsatte grupper som narkotika- og alkoholmisbrugere og udsatte børn og unge.

Regeringen og satspuljepartierne har en fælles ambition om at begrænse narkotikamisbruget og de skader, som følger med misbruget. For at indfri ambitionen er der ikke mindst med to satspuljeaftaler på narkotikaområdet sat massivt ind for at sikre flere behandlingstilbud og for at gøre tilbuddene bedre.

Med sigte på en styrkelse af indsatsen indgik regeringen og forligspartierne satspuljeaftalen for 2004. Der blev med aftalen afsat 145 mio. kr. over årene 2004-2007 til konkrete initiativer på narkotikaområdet. For at give indsatsen endnu et løft indgik

regeringen og forligspartierne satspuljeaftalen for 2006. Med denne aftale blev der afsat 248,4 mio. kr. over årene 2006-2009 til konkrete initiativer på narkotikaområdet.

Til trods for både flere og bedre behandlingstilbud står samfundet fortsat over for store udfordringer på narkotikaområdet. Regeringen og satspuljepartierne hverken kan eller vil acceptere udbredelsen af narkotikamisbruget eller omfanget af de skader, som følger med misbruget. Narkotikamisbruget og skaderne – ikke mindst det foruroligende høje antal narkotikarelaterede dødsfald – skal begrænses.

Derfor vil regeringen og satspuljepartierne ikke blot fastholde de senere års styrkede indsats. Regeringen og satspuljepartierne er enige om at intensivere behandlingsindsatsen med tre nye konkrete initiativer. To af initiativerne – Buprenorphin som førstevalg ved substitutionsbehandling og Kvalitetssikring af den lægelige behandling af stofmisbrugere – handler om forbedring af den eksisterende behandlingsindsats. Det tredje initiativ – Lægeordineret heroin – handler om udvikling af et helt nyt behandlingstilbud.

Derudover prioriterer regeringen og partierne midler til en pulje til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed i forhold til udsatte grupper, etniske minoriteter og unge. Endelig er regeringen og partierne enige om at omprioritere tidligere afsatte midler til en ansøgningspulje for behandlingsinstitutioner på alkoholområdet til fripladser til alkoholbehandling for de mest udsatte alkoholmisbrugere.

3.1 Buprenorphin som substitutionsbehandling og kvalitetssikring af stofmisbrugsbehandlingen

Regeringen og satspuljepartierne er enige om at afsætte midler til dækning af kommunernes merudgifter i forbindelse med, at præparatet buprenorphin i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens vejledning om ordination af afhængighedsskabende lægemidler i højere grad bør anvendes på bekostning af metadon.

I lyset af erfaringerne fra udlandet forventes indskærpelsen af buprenorphin som førstevalg ved substitutionsbehandling at kunne bidrage til en mærkbar begrænsning af antallet af narkotikarelaterede dødsfald.

Partierne er på den baggrund enige om, at afsætte 9,3 mio. kr. i 2008 og 11,6 mio. kr. i hvert af årene 2009-2011 – i alt 44,1 mio. kr. – til initiativet. Midlerne udmøntes som permanent bevilling til kommunerne via det statslige bloktilskud.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Buprenorphin som førstevalg	9,3	11,6	11,6	11,6

Regeringen og satspuljepartierne er enige om, at der som led heri og som opfølgning på Sundhedsstyrelsens nye faglige vejledning for den lægelige stofmisbrugsbehandling skal etableres et kvalitetssikringsværktøj i form af en registrerings- og indberetningsordning.

Med udgangspunkt i indikatorer for de lægelige kerneydelser skal kommunerne foretage registreringer og indberetninger til Sundhedsstyrelsen. Med ordningen vil såvel kommunerne selv som Sundhedsstyrelsen få bedre muligheder for at monitorere og følge op med henblik på kvalitetssikring af den lægelige behandling.

På den baggrund afsættes der 3,5 mio. kr. i hvert af årene 2009-2011 – i alt 14,0 mio. kr. – til initiativet. Midlerne udmøntes som permanent bevilling til kommunerne via det statslige bloktilskud.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Kvalitetssikring	3,5	3,5	3,5	3,5

3.2 Lægeordineret heroin

Regeringen og satspuljepartierne er enige om, at der som opfølgning på Sundhedsstyrelsens udredning om ordination af injicerbar heroin til stofmisbrugere skal åbnes mulighed for anvendelse af lægeordineret heroin i kombination med oral metadon som 2. valgs behandling for stofmisbrugere, der ikke profiterer af 1. valgs behandling med buprenorphin eller metadon.

Regeringen og satspuljepartierne er på den baggrund enige om at afsætte 10 mio.kr. til kommunernes forberedelse af ordningen i 2008 og 60 mio.kr. til ordningens indførelse i 2009 samt til Sundhedsstyrelsens udvikling og drift af en koordineret monitorering af ordningen. Af midlerne udmøntes 0,4 mio.kr. i 2008 og 0,2 mio.kr. de efterfølgende år til Sundhedsstyrelsen og resten til kommunerne via det statslige bloktilskud.

Der er ligeledes enighed om at finansieringen af ordningen fra 2010 tilvejebringes i forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2009.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Lægeordineret heroin	10,0	60,0		

3.3 Fripladspuljen til alkoholbehandling

Siden 2001 har der været afsat midler fra satspuljen til behandling af personer med et alkoholmisbrug. Ved satspuljeforliget for 2004 – 2007 blev der afsat i alt 120 mio. kr. over 4 år til en fripladsordning. I 2007 udgjorde puljen 32,7 mio. kr. inklusive regulering. Puljen udløb med udgangen af 2007, hvorefter der ikke er afsat yderligere midler til fripladsordningen.

Patienter med behov for behandling på behandlingsinstitutioner, som er med i fripladsordningen, vil få svært ved at blive henvist hertil, når betalingen for behandlingen alene påhviler kommunerne. Flere institutioner vil derfor være lukningstruede, hvilket vil være til stor skade for de mest udsatte alkoholmisbrugere, som har brug for døgnbehandling eller intensiv dagbehandling til at komme ud af misbruget.

Der er imidlertid en opsparing på 20 mio. kr. fra tidligere år fra den del af satspuljen, som i 2005 blev afsat i en 4-årig periode til kommunernes opfyldelse af behandlingsgarantien på 14 dage til alkoholbehandling. Opsparingen skyldes, at kommunerne ikke har efterspurgt tilskud til opfyldelse af behandlingsgarantien. Satspuljepartiernes ordførere godkendte på den baggrund i 2007, at puljen konverteres til fripladsmidler for de mest udsatte alkoholmisbrugere.

Herudover udgør puljen til kommunerne i 2008 30,8 mio. kr. Regeringen og Satspuljepartierne er enige om, at 12,7 mio. kr. heraf ligeledes konverteres til en ansøgningspulje for behandlingsinstitutioner på alkoholområdet til fripladser. Det betyder, at puljen til fripladser i 2008 udgør 32,7 mio. kr., svarende til puljen i 2007.

På den baggrund afsættes der 32,7 mio. kr. i 2008 som en ansøgningspulje for behandlingsinstitutioner på alkoholområdet til fripladser til alkoholbehandling for de mest udsatte alkoholmisbrugere. Herved er det sikret, at der også i 2008 vil være et dag- og døgnbehandlingstilbud til de mest udsatte alkoholmisbrugere. Midlerne udmøntes til private behandlingssteder efter konkrete ansøgninger. Partierne er desuden enige om, at de 8,2 mio.kr der er givet til videreførelse af alkoholprojekter i 1. kv. 2008 dækkes af puljen.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Fripladser til alkoholbehandling ¹⁾	24,5			

1) Omprioritering af allerede udmøntede midler – trækker ikke på satspulje for 2008 -2011.

Fremadrettet vil det være nyttigt at få undersøgt behovet for dag- og døgnbehandling. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse vil derfor i 2008 sammen med KL foretage en sådan undersøgelse, således at der ved satspuljeforhandlingerne for 2009

kan tages stilling til, hvordan behandlingsgarantien for alkoholbehandling fremover kan sikres.

3.4 Pulje til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed i forhold til udsatte grupper, etniske minoriteter og unge

Aborthandlingsplanen har siden 2000 været finansieret med midler fra satspuljeaftaler. Dermed har aborthandlingsplanen gennem otte år kunnet finansiere informations- og rådgivningsindsatser i forhold til borgere til forebyggelse af uønsket graviditet. Aborthandlingsplanen udløb ved årsskiftet.

Aborthandlingsplanen har bl.a. støttet sexlinien.dk (telefon og internetrådgivning med flere hundrede tusinde besøgende), abortnet.dk (en hjemmeside for professionelle på området, f.eks. jordemødre, sygeplejersker) og støttesamtaler til kvinder/par der overvejer abort (gennemført på Mødrehjælpen). Regeringen og satspuljepartierne er enige om at videreføre disse projekter i 2008 og har afsat 4,1 mio.kr. hertil.

Regeringen og satspuljepartierne er enige om at afsætte en ansøgningspulje på i alt 15,1 mio. kr., fordelt med 1,8 mio.kr. i 2008 (hvoraf 0,7 udmøntes i 2008), 3,7 mio.kr. i 2009 (udmøntes sammen med restbevillingen på 1,1 mio.kr fra 2008) og 4,8 mio.kr. årligt i 2010 og 2011 til initiativer til forebyggelse af uønsket graviditet m.v., idet de tidligere satspuljemidler til aborthandlingsplanen udløb ved udgangen af 2007. Ansøgningerne forelægges Sundhedsstyrelsen til faglig vurdering.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Pulje til fremme af seksuel sundhed	1,8	3,7	4,8	4,8

De nye midler bør anvendes til en samlet forebyggelsesindsats med et bredere sigte end uønsket graviditet, idet forebyggelse af uønsket graviditet handler om ubeskyttet sex. Forebyggelse af uønsket graviditet, HIV og andre seksuelt overførbare infektioner skal ses som en samlet indsats da målgrupperne, metoderne og problemstillingerne på disse områder er overlappende.

Midlerne kan bl.a. bruges til at understøtte kommunerne i deres indsatser på området med bredere initiativer som f.eks. internetbaserede tilbud og netværk. Midlerne kan også anvendes til videreførelse af initiativer fra aborthandlingsplanen. Endelig kan midlerne anvendes både til generel forebyggelse i befolkningen og i forhold til særlige grupper, herunder især etniske minoriteter og unge.

3.5 Børnefamiliesagkyndige i kommunerne

Tilskuddet fra satspuljen til Sundhedsstyrelsens projekt om børnefamiliesagkyndige i kommunerne ophører med udgangen af juli måned 2008, hvor det oprindeligt var hensigten, at projektet skulle være implementeret i kommunerne. På nuværende tids-

punkt er 72 kommuner i et eller andet omfang aktive i implementeringen af projektet.

Det har imidlertid vist sig at være en tidskrævende proces at få dette tværsektorielle projekt implementeret. Kommunerne vil derfor ikke være klar til at overtage og finansiere projektet allerede fra medio 2008.

Med et yderligere tilskud til projektet på 5 mio. kr. i 2008 og 10 mio. kr. i 2009 sikres det, at projektet kan køre til udgangen af 2009, hvor det forventes at kommunerne vil kunne overtage og finansiere projektet fremover. Evaluering af de første fire år af projektet forventes at foreligge i efteråret 2008.

På den baggrund afsættes der 15 mio. kr. i 2008 til videreførelse af Sundhedsstyrelsens projekt om børnefamiliesagkyndige i kommunerne i 2008 og 2009.

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Børnefamiliesagkyndige	15,0	0,0	0,0	0,0

4. Eksterne ansøgninger

Aftale om udmøntning af satspuljen 2008				
	2008	2009	2010	2011
Mio. kr.				
Sex og Samfund (sexlinien for unge)	1,5			
Sex og Samfund (abortnet.dk og seksygdom.dk)	0,8			
Sex og Samfund (rådgivningsklinik i kbh.)	1,4			
Mødrehjælpens støttesamtaler	0,4			
TUBA (Blå Kors Danmark)	6,3	6,3	6,3	
Depressions-, angst- og OCD-foreningen	1,1	0,9	0,9	0,9
Sund by netværket – rygestop	3,6	4,0	4,0	
Kennedycentret	3,2	2,7	2,7	2,7
KOK-uddannelse - spiseforstyrrelser	2,0	2,0	2,0	2,0
PS Landsforeningen – driftstilskud	1,0			
I alt	21,3	15,9	15,9	5,6

5. Oversigt over fordeling af satspuljen på sundhedsområdet 2008-2011

Forslag til fordeling af satspuljemidler i mio. kr. (2008 pl.)					
	2008	2009	2010	2011	I alt
1. Mennesker med sindslidelser					
1.1 Undersøgelles- og behandlingsret	19,1	121,2	157,1	191,0	488,4
1.2 Retspsykiatriske sengepladser	90,0	0,0	0,0	0,0	90,0
1.3 Psykologbehandling depression	0,0	20,0	20,0	20,0	60,0
1.4 Uddannelse af patientrådgivere	0,4	0,4	0,4	0,4	1,6
1.5 Traumatiserede flygtninge	25,0	0,0	25,0	25,0	75,0
1.6 Screening af psykisk syge i fængsler	3,0	7,0	7,0	7,0	24,0
1.7 Fripladsordning – spiseforstyrrede ¹⁾	14,5				14,5
2. Mennesker med handicap					
2.1 Vederlagsfri fysioterapi	54,4	130,5	0,0	0,0	184,9
3. Særligt udsatte grupper					
3.1 Buprenorphin som substitutionsbeh.	9,3	11,6	11,6	11,6	44,1
Kvalitetssikring af narkotikabeh.	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
3.2 Lægeordineret heroin	10,0	60,0	0,0	0,0	70,0
3.3 Fripladser til alkoholbehandling ¹⁾	24,5	0,0	0,0	0,0	24,5
3.4 Pulje til fremme af seksuel sundhed	1,8	3,7	4,8	4,8	15,1
3.5 Børnefamiliesagkyndige	15,0	0,0	0,0	0,0	15,0
4. Eksterne ansøgninger	21,3	15,9	15,9	5,6	58,7
I alt	291,8	373,8	245,3	268,9	1.179,8

1) Omprioritering af allerede udmøntede midler – trækker ikke på satspulje for 2008.

6. Administration mv.

Af bevillingen til de nævnte indsatsområder kan der reserveres op til 3 % til administration mv. (heraf 2/3 til lønsom). Det reelle træk på de pågældende puljer opgøres ved årets udgang som de faktisk afholdte administrationsomkostninger, - jf. Økonomistyrelsens vejledning.

7. Dokumentation og opfølgning

Overordnet set har aftalen til formål at sikre en målrettet anvendelse af de afsatte ressourcer til forankring, kvalitetsudvikling og fortsat udbygning af tilbuddene til sindslidende, handicappede og andre særligt udsatte grupper. Derfor stilles der en række krav om mål og dokumentation af de projekter, der søger om økonomisk støtte.

Mål og dokumentation

Projekter, der søger om puljemidler afsat med aftalen, skal opstille klare mål/succeskriterier i projektbeskrivelsen og heri redegøre for, hvordan de vil dokumentere de opstillede mål.

I projektbeskrivelsen skal projekterne præcisere, hvordan de vil forbedre indsatsen og udvikle og anvende indikatorer, som dokumenterer resultaterne af indsatsen.

Projekterne følger årligt op på projekternes resultater, og det er et krav at projektet afrapporterer om mål, effekt, gennemførelsen m.v. Det sker gennem statusrapporterne typisk midtvejs og ved afslutningen af et projekt. Inden for hvert projekt skal der efter projektperioden kunne påvises konkrete forbedringer for deltagerne i projekterne. Efter puljens udløb foretages en samlet evaluering af de iværksatte projekter i forhold til de opstillede mål.

Aftale om satspuljen på det sociale område 2008-2011

Partierne bag satspuljeforliget, Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Ny Alliance, har den 21. februar 2008 indgået en aftale på det sociale område om udmøntning af satspuljen for 2008.

Aftalen i hovedtræk:

Lige muligheder – styrket indsats over for udsatte børn og unge

Satspuljepartierne er enige om, at der skal sættes ind med en styrket indsats over for udsatte børn og unge. Den styrkede indsats skal bidrage til at give udsatte børn og unge lige muligheder for at klare sig på samme vilkår som andre børn og unge. En væsentlig del af de lige muligheder er at styrke den tidlige indsats, de udsatte børn og unges netværk og indsatsen over for forældrene.

Satspuljepartierne afsætter derfor 630 mio. kr. over 4 år, til en forebyggende og tidlig indsats over for udsatte børnefamilier samt en række initiativer, der styrker ressourcerne hos udsatte børn og unge.

Midlerne skal bl.a. bruges til udbredelse af familieambulatoriemodellen fra Hvidovre Hospital og Rigshospitalet således, at der er et familieambulatorium i hver region, til indførelse af psykologbehandling til børn på krisecentre samt etablering af kollegier for unge, enlige og sårbare mødre. Derudover gennemføres bl.a. forsøg med ret til efterværn til tidligere anbragte unge, en 24-timers kontaktordning for unge med særlige problemer samt mere effektive behandlingstilbud til unge med misbrugsproblemer.

Hjemløsestrategi

Satspuljepartierne er enige om at styrke indsatsen for at fjerne hjemløshed. Formålet med indsatsen er, at ingen borgere skal leve et liv på gaden.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte 500 mio. kr. over 4 år. Midlerne anvendes til etablering af boliger og socialpædagogiske indsatser for målgruppen. Midlerne i strategien fordeles dels via konkrete aftaler med de kommuner, der har de største hjemløseproblemer, dels via en ansøgningspulje til bostøtteforløb, hvor alle kommuner kan søge. I forhandlingerne med kommunerne vil der blive lagt vægt på, at de bidrager til opfyldelsen af hjemløsestrategiens målsætninger, og at de laver en samlet plan for at løse hjemløseproblemet i kommunen.

Udviklingen i hjemløsheden følges lokalt og på landsplan i perioden. Næste nationale hjemløsetælling finder sted i 2009. I forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2012 vurderes behovet for yderligere indsats.

Nye og fleksible hjælperordninger

Satspuljepartierne er enige om, at hjælperordningerne skal gøres mere fleksible. Derfor afsættes godt 60 mio. kr. over 4 år til ophævelse af aktivitetskravet i servicelovens § 96 og adskillelse af arbejdsgiver- og arbejdslederansvaret i servicelovens §§ 95 og 96.

Løn og ansættelsesvilkår for hjælpere

Satspuljepartierne er enige om, at hjælperordningerne er en central del af dansk handicappolitik. Hjælperordningerne er med til at sikre, at mennesker med betydelige funktionsnedsættelser kan leve som en integreret del af samfundet med muligheden for et selvstændigt liv på egne præmisser. Forudsætningen for, at hjælperordningerne kan vedblive med at være et centralt omdrejningspunkt, er, at det er muligt at rekruttere og fastholde personale i en udstrækning, der gør det muligt, at mennesker med betydelige funktionsnedsættelser kan få tilgodeset det omfang af hjælp, som kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der til forhandlingerne om satspuljen for 2009, skal tilvejebringes et grundlag for at sikre, at hjælpere som ansættes efter SEL §§ 95-96, også i praksis tilbydes løn og ansættelsesvilkår, der er sammenlignelige med faggrupper, der udfører tilsvarende arbejde, i overensstemmelse med de gældende vejledninger til loven.

Styrket indsats på botilbud

Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for en styrket indsats på botilbudde. Medarbejdernes kompetencer skal styrkes, der skal være fokus på at styrke de enkelte beboeres selvbestemmelse, og der skal arbejdes med pårørendepolitikker. Der afsættes 50 mio. kr. over 4 år.

Opfølgning på anbringelsesreformen

Anbringelsesreformen trådte i kraft den 1. januar 2006. Satspuljepartierne er enige om, at der er behov for en større kvalitet i den indsats børn og unge med særlige behov modtager. I den forbindelse er der enighed om, at der er behov for en opkvalificering af plejefamilierne, så de har bedre forudsætninger for at løfte opgaven.

Indsatsen består af 4 initiativer:

- Kvalitet i indsatsen under anbringelse, herunder lovgivning om mere uddannelse til plejefamilier.
- Lovændring, der udvider Ankestyrelsens muligheder for at gribe ind over for kommunerne.
- Etablering af en følgegruppe med kommuner, så der skabes større indblik i udviklingen af kommunernes indsats og effekten af denne.
- Bedre vejledning til kommunerne om tærsklen for tvangsanbringelser.

Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 124 mio. kr. over 4 år til initiativerne.

Akutte tilbud til sindslidende

Satspuljepartierne ønsker at etablere flere akutte sociale tilbud til mennesker med en sindslidelse. Akutte sociale tilbud er lettilgængelige tilbud om støtte, rådgivning og omsorg uden for normal åbningstid. Tilbuddene er forankret i socialpsykiatrien, men fungerer i et samspil med behandlingspsykiatrien og distriktskykiatrien. Der afsættes godt 130 mio. kr. over 4 år til etablering af flere akutte tilbud til sindslidende.

Boligsocial indsats

Der er igennem en årrække investeret betydelige ressourcer for at vende udviklingen i problemramte boligområder. Undersøgelser dokumenterer, at der er behov for et samlet overblik over de erfaringer, der er gjort og over, hvad der virker således, at der fremadrettet i nye indsatsområder og projekter kan drages nytte af de erfaringer, der allerede er gjort.

Satspuljepartierne er derfor enige om, at der afsættes midler til etablering af et boligsocialt udviklingscenter. Der afsættes 40 mio. kr. over 4 år, hvoraf Landsbyggefonden efter nærmere aftale mellem Velfærdsministeriet og Landsbyggefonden bidrager med de 20 mio. kr.

Som led i den forstærkede indsats over for udsatte børn og unge indgår også en række initiativer over for familier med anden etnisk baggrund, der skal ses i sammenhæng med den boligsociale indsats.

Endvidere er partierne enige om forud for forhandlingerne om udmøntningen af satspuljen for 2009 at drøfte situationen i de problemramte områder på baggrund af en oversigt over igangsatte større indsatser i de udsatte boligområder som følge af Landsbyggefondens pulje på 2,2 mia. kr. til sociale og forebyggende initiativer.

Kvalificering af undervisnings- og træningstilbuddene til handicappede børn

Satspuljepartierne er enige om at give børn med svære handicap bedre muligheder for udvikling og trivsel ved i højere grad at inddrage forældre og eventuelt barnet/den unge i undervisnings- og træningsindsatsen og ved at forbedre kvaliteten i indsatsen. Satspuljepartierne er enige om at afsætte i alt 93,5 mio. kr. over 4 år.

Nordic Campbell Center

Satspuljepartierne er enige om, at der til brug for satspuljeforhandlingerne for 2009 tilvejebringes et beslutningsgrundlag for Nordic Campbell Centers fremtidige forankring.

Merudgiftsydelse

Som det fremgår af beretningen til L 132, som socialudvalget med undtagelse af Ny Alliance tilsluttede sig, skal *"forslag til merudgiftsydelsens bevarelse efter det fyldte 65. år drøftes i forbindelse med den forestående justering af førtidspensionsreformen."*

Ny proces for behandling af private forslag

Regeringen udarbejder forslag til ny proces for behandlingen af private ansøgninger/forslag til satspuljen for 2009, der forelægges forligskredsen ved statusmøde i juni 2008. Processen kommunikeres ud til de relevante personer og organisationer umiddelbart derefter.

Fokus på resultater og effekt

Satspuljepartierne er – i forlængelse af de sidste års satspuljeaftaler - enige om at fastholde fokus på, at indsatserne fører til de ønskede resultater og effekter for socialt udsatte grupper.

Statusmøde i juni 2008

I udmøntningsplanen for aftalen for 2008 vil det fremgå, hvilke initiativer, der vil blive midtvejsvurderet. Med henblik på en drøftelse i juni 2008, vil satspuljepartierne modtage en status for den samlede udmøntning af aftalen.

Endelig aftale om udmøntning af satsreguleringspuljen for 2008 på beskæftigelsesområdet, integrationsområdet samt undervisningsområdet

Beskæftigelsesministeren og ministeren for flygtninge, indvandrere og integration har afsluttet de decentrale forhandlinger med arbejdsmarkedsordførerne og integrationsordførerne om udmøntning af satsreguleringspuljen for 2008 for beskæftigelses-, integrations- og undervisningsområdet.

Der er for de tre ministerområder forhandlet inden for en samlet ramme på 123,0 mio. kr. i 2008, 116,7 mio. kr. i 2009, 159,2 mio. kr. i 2010 og 169,4 mio. kr. i 2011. Heraf er 8,2 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008.

Ved årets decentrale satspuljeforhandling har der i de politiske drøftelser været lagt vægt på at give støtte til etablering og videreførelse af puljer til integration og for de svage grupper på arbejdsmarkedet. Puljerne skal blandt andet øge muligheden for at kunne tilgodese projektansøgninger i løbet af året.

Beskæftigelsesministeriet

Ved satspuljeforhandlingerne for 2008 er der på Beskæftigelsesministeriets område i perioden 2008 – 2011 i alt afsat 319,8 mio. kr. til projekter inden for nedenstående hovedområder.

Svage grupper

Der er afsat 8,0 mio. kr. i 2008, 1,4 mio. kr. i 2009, 8,7 mio. kr. i 2010 og 15,7 mio. kr. i 2011 til at forlænge puljen for svage grupper på kanten af arbejdsmarkedet. Indsatsen målrettes blandt andet personer i matchgruppe 4 og 5. Under puljen for svage grupper på kanten af arbejdsmarkedet planlægges der afsat midler til projekt om praksiscentre i ungdomsindsatsen samt projekt for personer med svage kompetencer.

Der er afsat 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2008 til 2011 til at styrke puljen til udvikling af indsatsen på det rummelige arbejdsmarked. Under puljen til udvikling af indsatsen på det rummelige arbejdsmarked planlægges der afsat midler til projekt om beskæftigelsesindsats og innovation.

Det er aftalt, at de øvrige initiativer under indsatsområde svage grupper, der ikke umiddelbart har opnået støtte direkte fra satspuljen, kan opfordres til at søge puljen for svage grupper i kanten af arbejdsmarkedet og puljen til udvikling af indsatsen på det rummelige arbejdsmarked.

Der er permanent afsat 8,0 mio. kr. årligt fra 2008 og frem til psykisk syge unge med diagnosen borderline (jf. lov nr. 88). Heraf er 2,0 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008.

Der er permanent afsat 3,7 mio. kr. årligt fra 2008 og frem til dagpenge og efterløn efter pasning af syge børn (jf. lov nr. 498). Heraf er 0,9 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008.

Der er afsat 15,7 mio. kr. årligt i perioden 2009 til 2011 til at videreføre ordningen med indvandrerkyndige konsulenter og særlige formidlingskonsulenter. Initiativet er et fælles initiativ mellem Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Beskæftigelsesministeriet. Det er aftalt, at man genoptager drøftelserne om anvendelse af de afsatte 15,7 mio. kr. i 2010 og 2011 ved næste års satspuljeforhandlinger. Som grundlag herfor vil foreligge evaluering af ordningen.

Der er afsat 2,7 mio. kr. årligt i perioden 2008 til 2010 og 9,9 mio. kr. i 2011 til at sikre bevillingsniveauet i Center for Aktiv Beskæftigelsesindsats. Heraf er 0,7 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008.

Der er afsat 13,0 mio. kr. i 2008 til at videreføre ordningen med befordringsrabat til modtagere af efterløn og fleksydelse i 2008. Heraf er 3,3 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008. Det er aftalt, at der ved næste års satspuljeforhandlinger drøftes, hvorvidt befordrings-rabatordningen skal videreføres.

Handicappede

Der er afsat 5,4 mio. kr. i 2008, 5,0 mio. kr. i 2009, 5,0 mio. kr. i 2010 og 20,0 mio. kr. i 2011 til at videreføre og styrke puljen til støtte for handicappede. Under puljen til støtte for handicappede planlægges afsat midler til projekt initiativ for blinde og svagsynede samt projekt om oplysningskampagne for at fremme døves integration.

Der er afsat 6,0 mio. kr. i 2008 og 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2009 til 2010 til etablering af en ny pulje for personer med psykiske lidelser.

Der er afsat 3,0 mio. kr. årligt i perioden 2008 til 2011 til projektvirksomhed for personer med funktionsansættelse, der gennemføres i regi af Huset Venture.

Der er afsat 1,1 mio. kr. i 2008 til projekt udredning af tolkeområdet.

Der er afsat 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2008 til 2009 samt 1,4 mio. kr. i 2010 til projekt for integration af udviklingshæmmede – Glad Fagskole. Heraf er 0,4 mio. kr. forhåndsudmøntet i 2008 ved Akt 90 24/1 2008.

Der er afsat 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2009 til 2011 til at videreføre et eksisterende projekt for beskæftigelse af sindslidende.

Det er aftalt, at de øvrige initiativer under indsatsområdet handicappede, der ikke umiddelbart har opnået støtte direkte fra satspuljen, kan opfordres til at søge puljen til støtte for handicappede.

Det er aftalt, at man ved næste års satspuljeforhandlinger vil genoptage drøftelserne om en videreførelse og eventuel permanentgørelse af initiativet Vejen Tilbage.

Sygefravær

Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2008 til projekt om arbejdsskadede tilbage på arbejdsmarkedet.

Arbejds miljø

Der er afsat 3,2 mio. kr. i 2008, 38,4 mio. kr. i 2010 samt 24,3 mio. kr. i 2011 til Arbejds miljø forskningsfonden. Det er aftalt, at man vil genoptage drøftelserne om et permanent årligt bevillingsniveau på 50 mio. kr. ved næste års satspuljeforhandlinger.

Der er afsat 4,0 mio. kr. årligt fra 2009 og frem til at videreføre og permanentgøre et eksisterende projekt om bedre arbejdsmiljø og kvalitet på social- og sundhedsområdet.

Seniorer

Det er aftalt, at man ved næste års satspuljeforhandlinger vil genoptage drøftelserne om at videreføre støtten til selvaktiveringsgrupper for seniorer fra 2009 og frem.

Der er afsat 1,3 mio. kr. i 2008 og 0,5 mio. kr. i 2009 til projekt nye muligheder – fokus på medarbejderens livskompetencer.

Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

På Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations område er der i perioden 2008 til 2011 i alt afsat 89 mio. kr. til projekter inden for nedenstående hovedområder:

Særlig indsats for etniske minoritetskvinder

Der er afsat i alt 34,1 mio. kr. i perioden 2008-2011 til gennemførelse af 2. del af kvindeinitiativet, der har til formål at styrke etniske minoritetskvinders netværk, beskæftigelse, iværksætter og muligheder for at fremme deres børns udvikling og integration. Kvindeinitiativet vil ud over de 10 konkrete initiativer indeholde en tværgående indsats vedrørende evaluering, formidling samt oplysning om udsatte kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene.

Der er afsat 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2008-2009 og 3 mio. kr. i hvert af årene 2010-2011 til LOKKs særlige indsats, rådgivning m.v. vedr. æresrelateret vold og sværere generationskonflikter i familier med etnisk minoritetsbaggrund.

Sammenhængskraft

Der er afsat 2 mio. kr. årligt i perioden 2008-2011 til at styrke sociale og sproglige kompetencer, forældreansvar m.v. blandt de mest resourcesvage grupper af nydanskere og til at styrke udviklingen af organisationskompetencer blandt nydanskere.

Satspuljepartierne har i foråret 2007 aftalt en samlet ramme for indsatsen mod æresrelaterede konflikter, herunder tvangsægteskaber. Den samlede plan omfatter rollemodelkorps, undersøgelse af efterværn og mægling, oprettelse af mæglerkorps og rådgivningsenhed samt botilbud for unge par. Disse initiativer - i alt ca. 24 mio. kr. - er finansieret af satspuljerammen for 2007 og opsårede satspuljemidler. I forlængelse af denne plan er der afsat yderligere 2 mio. kr. årligt i 2008-2011 til en forstærket indsats mod æresrelaterede konflikter. Puljens formål er at forebygge æresrelaterede konflikter samt at hjælpe ofre for æresrelaterede konflikter.

Der er afsat 2 mio. kr. i 2008 til C:NTACT's arbejde med integration, uddannelse, kultur, børn/unge og marginaliserede unge med udgangspunkt i teater og kunstnerisk arbejde.

Beskæftigelse og uddannelse

Der er afsat 2 mio. kr. hvert af årene 2008-2009 og 4 mio. kr. hvert af årene 2010-2011 til det igangværende mangfoldighedsprogram "Arbejdsplads til nye danskere". Midlerne skal sikre mulighed for dels at nå ud til flere virksomheder med de eksisterende konkrete redskaber og gode erfaringer, dels at iværksætte nye initiativer, der imødekommer de behov, der løbende meldes tilbage fra virksomheder og organisationer mv.

Ved Akt 90 24/1 2008 er der afsat 0,6 mio. kr. i 2008 til videreførelse af aktiviteter i projektet BORUPLUND - fortsat udvikling af Virksomhedsnetværket.

Ved Akt 90 24/1 2008 er der afsat 0,3 mio. kr. i 2008 til videreførelse af aktiviteter i projektet Dansk Handicap Forbund: Kraftværk.

Formidling af viden

Der er afsat 2 mio. kr. i 2008, 3 mio. kr. i hvert af årene 2009-2010 og 5 mio. kr. i 2011 til en opsøgende formidlingsfunktion, der skal bringe viden tættere på brugerne, en vidensportal, der i lettilgængelig form skal give brugerne et overblik over eksisterende viden på integrationsområdet samt et forpligtende netværkssamarbejde mellem videnscentre og brugerne.

Finansiering af initiativ i 2008 på efterskolerne via eksisterende satspulje

Der er mellem satspuljepartierne aftalt, at der fra puljen "Særlig indsats for børn og unge", der er afsat som led i udmøntningen af satspuljen for 2006, afsættes i alt op til 5,5 mio. kr. i 2008 til en treårig indsats på efterskolerne. Den nærmere udmøntning af midlerne forelægges satspuljeordførerne. Indsatsen skal medvirke til, at flere ind-

vandrere og efterkommere gennemfører en ungdomsuddannelse ved at øge andelen af unge indvandrere og efterkommere, der tager et efterskoleophold.

Undervisningsministeriet

På Undervisningsministeriets område er der i perioden 2008 til 2011 i alt afsat 159,5 mio. kr. til projekter inden for nedenstående hovedområder:

Der er enighed om, at afsætte 31,0 mio. kr. i 2008 til Træningsskolens Arbejdsmarkedsuddannelser (TAMU). Der er enighed om, at afsætte en reservation på 31,0 mio. kr. årligt i perioden 2009-2011 til TAMU. Disse midler er reserveret, idet en endelig afklaring af anvendelsen, afventer en drøftelse af en permanentgørelse af TAMU, der forhandles på et møde i Undervisningsministeriet i marts-april 2008. Som grundlag for denne drøftelse vil Undervisningsministeriet udarbejde en evaluering med fokus på målgruppe og resultater for TAMU.

Der er afsat i alt 4,0 mio. kr. i perioden 2008-2011 til projekt om etablering af socialrådgiver og psykologforanstaltning for produktionsskoleelever.

Der er afsat i alt 11,6 mio. kr. i perioden 2008-2011 til projekt om udvidelse af forsøg med lærlinge på produktionsskoler

Der er afsat 19,9 mio. kr. til projekt fremsat af Højskoleforeningen til forsøg med samarbejde med erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Aftale mellem regeringen,
Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti,
Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten
og Ny Alliance om:

Det Kongelige Teater
(27. februar 2008)

Aftale om Det Kongelige Teater mv.

Aftale mellem regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Ny Alliance om:

1. Flerårsaftale for Det Kongelige Teater

Parterne er enige om en ny flerårsaftale for perioden 2008–2011 for Det Kongelige Teater.

Aftalen er optrykt som bilag 1.

2. Faktuel redegørelse for teatersituationen i Danmark 2005-2008

Teaterbilledet i Danmark har de seneste par år undergået relativt store forandringer. Kommunalreformen skabte en ny ansvarsfordeling mellem de offentlige myndigheder i forhold til den offentlige støtte til teatervirksomhed og ændrede karakteren af en række tilskudsordninger bl.a. til børneteater. Det Kongelige Teater har fået nye store scener til Opera og Skuespil, antallet af egnsteatre har udviklet sig kraftigt, og Københavns Teater er reorganiseret.

Der er derfor behov for at etablere et faktisk overblik over teatersituationen i Danmark i perioden fra 2005 til sommeren 2008 i lyset af de seneste års udvikling og forandringer. Der bør i den forbindelse være et særligt fokus på de offentlige tilskud til de forskellige teaterformer i Danmark samt på udviklingen i teatrenes egenindtjening, herunder billetindtægter og publikumstilstrømning.

Den faktuelle redegørelse forventes præsenteret for de kulturpolitiske ordførere inden udgangen af 2008.

Redegørelsen sendes i høring blandt de relevante parter.

Bilag 1. Aftale om Det Kongelige Teater 2008-2011

Ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater

Parterne er enige om en ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater. Aftalen indebærer, at det bevillingsniveau, der var gældende i den tidligere aftaleperiode, videreføres på samme niveau.

Målsætningerne for aftaleperioden 2004-2007 har været ambitiøse. Med indvielsen af det nye Operahus i 2005 indledte Det Kongelige Teater en kraftig ekspansion. Den fysiske udvidelse blev fulgt op af en stor forøgelse af såvel aktivitetsmængden som af teatrets samlede publikum. Den nye aftaleperiode indledes med, at Det Kongelige Teaters nye skuespilhus indvies som planlagt med tre nye scener i februar 2008.

I den kommende aftaleperiode er målet at fastholde og styrke Det Kongelige Teater som en moderne og åben kulturinstitution – med særligt fokus på den kunstneriske og publikumsmæssige dimension efter flere års ekspansion i bygningsmassen. Det skal ske gennem stadige bestræbelser på at højne den kunstneriske kvalitet og alsidighed og at sikre teatret en placering som en betydningsfuld faktor i det europæiske scenekulturliv.

Med aftalen er der opnået enighed om en række resultatkrav til Det Kongelige Teater, som indebærer, at kravene til det samlede aktivitetsniveau generelt fastholdes, men forøges med særlig vægt på yderligere aktiviteter omkring det nye skuespilhus.

Aftalens kvantitative og kvalitative målsætninger udmøntes gennem en resultatkontrakt mellem kulturministeren og Det Kongelige Teater.

De overordnede kvantitative målsætninger for Det Kongelige Teater i den kommende aftaleperiode er således:

- Det Kongelige Teater skal gennemføre i alt 1000 aktiviteter gennemsnitligt om året, heraf mindst 870 forestillinger fordelt med mindst 150 balletforestillinger, mindst 180 opera/opretteforestillinger, mindst 475 skuespilforestillinger, mindst 25 koncerter samt mindst 150 andre aktiviteter.
- Det Kongelige Teater skal sælge 580.000 billetter i gennemsnit om året.

1. Det Kongelige Teater for og i hele landet

Det Kongelige Teater skal som Danmarks nationalscene sikre, udvikle og udbrede scenekunsttilbud til hele landet.

Det Kongelige Teater skal gøre sine tilbud tilgængelige i store dele af landet og ud over hele året. Det skal blandt andet ske gennem et udvidet samarbejde med lokale aktører, teaterforeninger og arrangører om at øge publikumsrekrutteringen til natio-

nalscenens forestillinger, herunder gennem særlige kanaler til billetsalg, særlige transporttilbud mv. Det Kongelige Teater skal i forlængelse heraf sikre nem adgang til at erhverve billetter til teatrets forestillinger og aktiviteter og skal ligeledes medvirke i initiativer, der har til formål at sikre et samlet overblik over og adgang til teaterudbuddet i Danmark, bl.a. den kommende scenekunstportal.

Der skal også finde en fortsat udvikling af turnevirksomheden sted i koordination med det øvrige storkøbenhavnske teatermiljø. I forlængelse heraf skal teatret bidrage til at forny turnebegrebet i en tid, hvor de geografiske afstande i praksis opleves mindre og mindre i takt med, at borgernes mobilitet forøges. Det Kongelige Teater skal være der, hvor publikum finder det relevant i Hovedstaden og udenfor. Et samarbejde med de store teater- og kulturhuse uden for København om store forestillinger bør udvikles parallelt med samarbejdet med teaterforeninger om de lidt mindre forestillinger og med lokale operatører, herunder erhvervslivet, om f. eks. sommerarrangementer.

Det Kongelige Teater har imidlertid ikke kun et ansvar for at få sine egne forestillinger ud i landet. Teatret har også et ansvar for at få forestillinger ude fra landet og fra de mindre projektteatre uden fast scene ind på Det Kongelige Teater. Det større antal af scener og den deraf følgende større fleksibilitet på Det Kongelige Teater giver en hidtil uset mulighed for at åbne op for gæstespil fra provinsen og for eksperimenterende gæstespil fra de mindre teatre uden egen fast scene. Det er ligeledes væsentligt, at Det Kongelige Teater udvikler sig i med- og modspil med teatrene i Københavns Teater.

Teatersæsonen går traditionelt fra september til udgangen af maj. Med de nye bygninger har Det Kongelige Teater imidlertid fået nye muligheder.

Det Kongelige Teaters nye bygninger skal være levende og dynamiske centre for en mangfoldighed af kulturelle aktiviteter hele året rundt. Både Operaen og Skuespilhuset giver med deres attraktive beliggenhed ved Københavns Havn særlige muligheder. Det Kongelige Teater skal derfor selv eller som medproducent producere forestillinger i Operahuset og Skuespilhuset i sommerperioden samt samarbejde med f.eks. Copenhagen Jazz Festival og Vega om at åbne husene og deres faciliteter om sommeren for gæstespil og koncerter indenfor et bredt kunstnerisk område. Sankt Annæ Plads uden for Skuespilhuset bør inddrages i aktiviteterne i forbindelse med større synlighed for Det Kongelige Teater i sommermånederne.

Teatret skal også fortsætte arbejdet med at tilbyde populære sommerforestillinger inden for alle kunstarter.

- Målsætningen i aftaleperioden er 120 turnéforestillinger gennemsnitligt om året
- Målsætningen i aftaleperioden er 50 forestillinger i sommermånederne årligt – heraf skal mindst 30 gennemføres på teatrets egne scener og med Det Kongelige

Teater som producent eller medproducent. Der skal gennemføres særskilte aktiviteter inden for alle kunstarter repræsenteret på teatret.

- Teatret skal tilbyde rundvisning i teatrets bygninger til op til 100.000 personer pr. år.

2. Det Kongelige Teater på internationalt niveau

Det Kongelige Teaters kvalitet skal sikres på både kunstnerisk plan og i forhold til publikums oplevelse af service, tilgængelighed og professionalisme. Teatret skal fortsat arbejde med kvalitetssikring på mange områder. Der skal foretages løbende interne evalueringer af teatrets forestillinger, pressens anmeldelser skal registreres og måles, og der skal regelmæssigt foretages omfattende kvalitative og kvantitative målinger af publikums oplevelser og forventninger. Endvidere skal teatret løbende sammenligne sig med udenlandske nationalscener. Der skal således i aftaleperioden gennemføres mindst én ekstern analyse, der sammenligner Det Kongelige Teater med nationalscenerne i de øvrige skandinaviske lande samt andre relevante europæiske lande.

Det Kongelige Teater skal som Danmarks Nationalscene placere dansk scenekunst i en europæisk og global sammenhæng og trække de vigtigste impulser fra international scenekunst til Danmark. Teatret skal derfor være i stand til at tiltrække nogle af verdens bedste fortolkere til at arbejde med danske kunstnere inden for alle fire kunstarter f.eks. gennem koproduktioner med andre landes nationalscener mv. Kunstneriske impulser skal modtages fra hele verden og aktivt spille sammen med det bedste af dansk scenekunst. Samtidig skal de bedste af Det Kongelige Teaters skuespillere, instruktører, scenografer, dirigenter, sangere, dansere og musikere kunne gøre sig gældende på internationalt niveau.

De nye huse skal med deres avancerede tekniske faciliteter sikre et kvalitetsløft til såvel opera som skuespil. Det gælder både for nyfortolkninger af klassikere og udviklingen af ny dansk dramatik, at Det Kongelige Teater skal placere sig centralt i international scenekunst.

3. Det Kongelige Teater for børn

Det Kongelige Teater skal bidrage til at sikre børn et rigt og varieret udbud af teaterforestillinger. Nationalscenen skal samarbejde med det danske børneteatermiljø, der på mange måder er enestående i verden. Her er Det Kongelige Teaters særlige rolle at præsentere børn og unge for de storslåede oplevelser, der kan skabes i de store magiske teaterrum.

Teatret skal tilbyde børne- og familieforestillinger på spilletidspunkter tilpasset disse grupper, ligesom teatret forventes at være national foregangsinstitution, hvad angår pædagogiske og formidlingsmæssige aktiviteter, der sigter mod aktiv involvering af børnene og de pædagogiske materialer, der kan benyttes direkte i skolernes og institutionernes pædagogiske sammenhænge.

- Målsætningen i aftaleperioden er ca. 80 børne- og familieforestillinger gennemsnitligt pr. år.

4. Større mangfoldighed og nye publikumsgrupper

Det Kongelige Teater skal bidrage til kulturel mangfoldighed ved bl.a. at tage initiativer henvendt til særlige målgrupper f.eks. i henseende til alder, etnisk herkomst mv. Dette kan bidrage til at tiltrække nye publikumsgrupper, som ikke i dag anvender Det Kongelige Teaters tilbud i væsentligt omfang. Der kan evt. være tale om initiativer i samarbejde med organisationer og foreninger, som i anden sammenhæng organiserer de pågældende målgrupper.

Det Kongelige Teater skal i dette arbejde have fokus på såvel markedsføringsmæssige, organisatoriske og kunstneriske dimensioner.

5. Det Kongelige Teater og uddannelserne

Det Kongelige Teater har et væsentligt ansvar for de teaterrelevante uddannelser. Det gælder formelt i forhold til de uddannelser, hvor teatret er administrativt, kunstnerisk, håndværksmæssigt og pædagogisk ansvarlig dvs. balletskolerne, operaakademiuuddannelsen og de håndværksmæssige uddannelser.

Ansvarer omfatter imidlertid også i bredere forstand et fokus på den nationale kunstneriske fødekæde. Det gælder her, at samarbejdet med såvel teaterskoler og musikkonservatorier som f.eks. gymnasieskoler, skal styrkes med henblik på at sikre et højt nationalt rekrutteringsniveau af udøvere inden for musik og sang. Det Kongelige Teater skal stille praktikpladser til rådighed for alle relevante musik- og scene-kunstuddannelser.

Der skal desuden gøres en særlig indsats for fødekædeproblematikken på både ballet- og operaområderne. På balletområdet skal Det Kongelige Teater styrke samarbejdet med landets øvrige balletskoler med henblik på at styrke talentsøgningen. På operaområdet er det samarbejdet med musikkonservatorierne om at bedre mulighederne for at også danske elever kan opnå optagelse på Operaakademiet.

Det Kongelige Teater har ligeledes et generelt medansvar for at styrke det danske sprog og reflektere og dokumentere dets udvikling.

6. Det Kongelige Teater i en elektronisk verden

De elektroniske medier betyder nye og flere muligheder for at formidle og bevare kunst og kultur. Også for Det Kongelige Teater ligger der muligheder for at styrke scenekunstens position ikke som konkurrence til de elektroniske medier, men som konstant videreudvikling af transmissionsformer, redaktionelle koncepter og markedsføring. Teatret skal medvirke til at udvikle de journalistiske og mediemæssige

formater fra traditionelle transmissioner til mere tidssvarende og engagerende formidlingsformer.

Det Kongelige Teater skal, i samarbejde med alle relevante mediepartnere især DR, arbejde aktivt med at tilvejebringe og udvikle en vifte af tilbud, herunder interaktive, der imødekommer også mindre og nye publikumsgruppers behov og interesser. Tilstedeværelsen i nye medier bør således også omfatte streaming på internettet, podcast-transmissioner mv.

7. Det Kongelige Teater og erhvervslivet

Teatrets samarbejde med erhvervslivet skal række videre end til blot traditionel sponsorpolitik.

Teatret skal bidrage til opbygningen af egentlige samarbejder, der til gavn for begge parter bidrager med gensidig inspiration og udvikling indenfor alle centrale forretningsgange: Ledelse og management, markedsføring og økonomistyring. Samarbejdet kan f.eks. omfatte kompetenceudvikling mellem parterne, tilrettelæggelse af fælles aktiviteter/konferencer med kunsten som udgangspunkt og almindelig oplægs- og foredragsvirksomhed parterne imellem.

8. Det Kongelige Teaters organisationsudvikling

Det Kongelige Teaters organisatoriske udvikling og modernisering skal fortsættes og styrkes i den kommende forligningsperiode.

Det Kongelige Teater skal videreudvikle sin organisation, således at de kunstneriske chefers virke og tid i så høj grad som muligt medgår til den kunstneriske udvikling af den enkelte kunstart.

Det skal ligeledes være en central målsætning fremover at sikre kønsmæssig balance i teatrets leder- og medarbejdersammensætning.

9. De økonomiske og fysiske rammer for Det Kongelige Teater

Det Kongelige Teaters bevillingsniveau for den tidligere aftaleperiode videreføres.

Det indebærer, at bevillingen for 2008 på 512,4 mio. kr. (2008-niveau) indeholder en særlig ny aftalebevilling på 13,5 mio. kr. (2008-niveau), der skal sætte Det Kongelige Teater i stand til at honorere aftalens krav om særlige indsatsområder, initiativer og resultatmål.

Det Kongelige Teaters samling af al kulisseproduktionen i en produktionshal, den såkaldte Kulissefabrik, har sikret en rationalisering af teatrets kulisseproduktion, der i sig selv har kunnet finansiere den produktionsforøgelse, som der har været på fore-

stillingssiden i den forudgående aftaleperiode. Med indvielsen af Operaen, "Kulissefabrikken" og Skuespilhuset samt bygningsmæssige tilpasninger af den resterende bygningsmasse på Kgs. Nytorv har teatret ligeledes afsluttet det store nybygnings- og fornyelsesprogram, der blev besluttet og igangsat i år 2000.

Byggeprojekterne har bundet driftsressourcer, som i den kommende aftaleperiode vil kunne frigives til teatrets kerneopgaver.

Det Kongelige Teater vil fortsat have mulighed for at øge sin egenindtjening ved at udleje ledig scenekapacitet til ikke-teateraktiviteter som f.eks. virksomhedsarrangementer og konferencer. Teatrets bestyrelse fastsætter kriterierne herfor.

Det Kongelige Teaters administrative funktioner skal i aftaleperioden vise en produktivitetforbedring.

I aftaleperioden vil det være nødvendigt at foretage en række vedligeholdelses- og moderniseringsarbejder på teatrets bygninger, som har karakter af investering. Til dette formål konverteres en del af den tidligere aftalebevilling på 5,3 mio. kr. (2008 niveau) til afskrivninger.

Det Kongelige Teaters økonomiske ramme i aftaleperioden					
	2008	2009	2010	2011	2008-2011 i alt
(Mio. kr. 2008-niveau)					
Bevilling på FFL 2008 ¹⁾	512,4	509,1	505,3	502,0	2.028,8
Heraf:					
Ny aftalebevilling ²⁾	13,5	14,1	14,7	15,3	57,6
1)	Bevillingen er desuden forhøjet med ca. 20 mio. kr. årligt som kompensation for øgede renteudgifter.				
2)	Aftalebevillingen består af videreførelse af tidligere aftalebevilling til drift (12,9 mio. kr. i 2008-priser) samt konvertering til afskrivninger af tidligere aftalebevilling til anlæg (5,3 mio. kr. i 2008-priser).				

Det Kongelige Teater vil være omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsinitiativer i forbindelse med finanslovsprocesser mv.